Toate căile duc la irealitate. Căile sunt creații în domeniul cunoaşterii. De aceea, căile şi mişcările nu vă pot transporta în Realitate, deoarece rolul lor este de a vă prinde în mreje.

Sri Nisargadatta Maharaj

MENȚIUNI

Mai întâi de toate, sunt profund recunoscător soției mele, Gina, pentru prețiosul timp dedicat, în pofida ocupatei sale cariere profesionale, pentru a mă ajuta să transcriu înregistrările de pe audio-casete, ale acestor conversații, într-o engleză inteligibilă. Contribuția ei în demersul acesta a fost într-adevăr inestimabilă. Îi sunt totodată recunoscător pentru toată încurajarea ei de a întreprinde acest proiect.

În al doilea rând, vreau să-mi exprim mulțumirile profesorului Willard Johnson, din Departamentul de Studii Religioase de la Universitatea de Stat San Diego, şi profesorului Lance Nelson, din Departamentul de Studii Religioase, Universitatea din San Diego, pentru ajutorul acordat la compilarea Glosarului.

~~În al treilea rând, îi sunt recunoscător Domnului Dr. Peter V. Madill, din Sebastopol, California, care mi-a pus la îndemână benzile originale ale discursurilor pentru această carte şi care a scris introducerea ei.~~

~~În fine, dar nu mai puțin, îmi exprim aprecierea față de Jeff Blom, editorul meu, fără a cărui viziune şi încurajare această lucrare nu s-ar fi realizat prea curând.~~

Editorul

Cuvânt inainte
Prefață
1. Rămâi neclintit în ființă şi orice dorință de a fi se va stinge
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
Epilog
Glosar
Bibliografie
Despre editor

Cuvânt înainte

Am avut marele privilegiu de a-l întâlni Sri Nisargadatta Maharaj cu mai puțin de un an înainte de moartea sa, în septembrie 1981. Călătoria mea nu fusese rezultatul unui capriciu, căci studiam deja

învățăturile sale de mai mulți ani. Cum a fost cazul pentru mulți alții, m-am pomenit cuprins de un imbold irezistibil de a petrece o vreme în prezența sa fizică.

Maharaj pe care l-am întâlnit eu era, cât se poate de evident, un om foarte bătrân, fiind puțin trecut de optzeci de ani. În ciuda faptului, am rămas uimit de energia şi de vigoarea lui, şi mai ales de nestinsa lui pasiune în împărtăşirea viziunii sale.. De asemenea, am remarcat întâmpinarea călduroasă pe care o rezerva celor care căutau sincer să învețe de la el. chiar dacă asta nu excludea cuvintele aspre sau critici tăioase îndreptate spre aceia care nu doreau decât să-şi etaleze ştiința lor culeasă din cărți sau importanța pe care şi-o dădeau. Amintirile mele legate de acele evenimente sunt atât de vii de parcă ele s-ar fi produs ieri, iar învățătura unei spiritualități cu adevărat umane, însă, totuşi, suprem eliberatoare rămâne farul care îmi luminează viața. Voi rămâne veşnic îndatorat acestui suflet remarcabil, lipsit de pretenții, dar pe deplin realizat, pentru tot ceea ce mi-a dat şi continuă să îmi dea.

Întrevederile ce alcătuiesc această carte sunt rezultatul transcrierii minuțioase a convorbirilor înregistrate pe care eu şi alte câteva persoane le-am avut cu Maharaj. Cu ceva vreme în urmă, s-a iscat o oarecare dispută cu privire la care dintre lucrările lui publicate ar reflecta cel mai bine esența învățăturilor sale, căci devenise evident faptul că în lucrările editate după *Eu sunt Acela*, Maharaj, date fiind vârsta sa înaintată şi sănătatea sa şubredă, se adresa vizitatorilor săi în termeni mai concişi şi arăta mai puțină răbdare. Unii dintre adepții săi au tras concluzii greşite din acest stil de prezentare a învățăturii.

Dacă-mi pot permite o metaforă, eu aş recomanda tuturor celor care ar dori să se aplece asupra învățăturilor lui Maharaj să facă din studiul aprofundat al cărții *Eu sunt Acela* meniul lor principal, apoi să stropească masa asta cu vinurile rafinate din volumele ulterioare editate cu inteligență şi devoțiune de către Robert Powell. Am sesizat că printre cei care studiau acest gen de învățătură, mulți păreau să creadă că pentru obținerea realizării, le-ar fi fost de ajuns doar să asculte un comentariu intelectual şi să reflecteze puțin la asta după aceea, pentru a cădea de acord. Nimic n-ar putea fi mai departe de adevăr. Eu cred că mai degrabă o pricepere clară şi detaliată a învățăturii este esențială, dar constituie numai un prim pas. Studenții trebuie apoi să reflecteze la sensul acestor învățături, pentru a constata cum acestea contrazic şi subminează premisele potrivit cărora se percep ei pe sine înşişi, şi pe care îşi întemeiază ei acțiunile cotidiene, precum şi căutarea lor de fericire şi de plenitudine.

Etapa finală şi decisivă este hotărâta aplicare şi traducere a acestei înțelegeri intelectuale inițiale în "lucrarea lăuntrică", astfel încât să permită o schimbare profundă de comportament şi de atitudini; este vorba despre transformarea conştiinței noastre limitate şi repliate asupra sieşi într-o luciditate fără limită şi fără obstacole, care este Sinele a tot şi toate. După părerea mea, aceasta este esența emancipării spirituale.

Eu am puternicul presentiment că Sri Nisargadatta Maharaj va fi tot mai recunoscut ca o stea strălucitoare pe firmamentul spiritual al epocii noastre. Sper că eforturile considerabile ale lui Robert Powell vor antrena o mai mare recunoaştere a înțelepciunii lui Sri Nisargadatta Maharaj, iar eu îi ofer toate mulțumirile mele pentru treaba bună pe care o face în acest domeniu.

Peter V. Madill, M.D. Sebastopol, California

Prefață

Majoritatea întrevederilor prezentate în aceste pagini au avut loc în ultimul an de viață al lui Sri Nisargadatta Maharaj; ele pot deci fi considerate, în mai multe privințe, precum şi cele publicate în *Nectarul de la Picioarele Domnului (Nectarul Nemuririi)*, drept învățăturile sale de pe urmă. Ele se caracterizează prin dorința lui Maharaj, în toamna vieții sale, de a se ocupa numai de subiectele importante şi de a face asta la nivelul cel mai profund posibil. N-ai cum să nu sesizezi un anume sentiment de urgență şi o dorință de a-şi economisi energia fizică tot mai împuținată. Asta nu-i permitea să acorde mult timp întrebărilor repetitive şi principiilor elementare ale începătorilor, ceea ce Maharaj avea obiceiul să numească drept "spiritualitate de grădiniță."

Unii cititori ai lucrărilor anterioare ale lui Nisargadatta mi-au spus că au constatat unele incoerențe în texte. Ei trebuie totuşi să țină minte că asta nu se aplică textelor de spiritualitate; aceste scrieri oferă o mărturie a convorbirilor private cu o mare varietate de căutători de formații, de nivele de dezvoltare spirituală şi de capacitate de înțelegere diferite. Maharaj se adresa fiecărui vizitator ținând seama de

nevoile aceluia şi de împrejurările lui date. Aşadar, el putea recomanda multă meditaţie unei persoane, în vreme ce spunea unui căutător mai avansat că asta nu era deloc necesar şi, de fapt, întru totul inutil. El a dat, totodată, dovadă de o mare suplețe a limbajului pentru a se adapta circumstanţelor. Pe când în domeniul ştiinţei şi al filozofiei o absolută rigoare poate fi considerată ca un obiectiv dezirabil, în domeniul spiritualităţii, o asemenea exigenţă ar fi marca unei apropieri nepotrivite de un subiect infinit mai profund şi mai subtil, şi un semn de ignoranţă reziduală Aşadar, eu recomand cititorului să întâmpine textele ca pe un tot, în loc de a face o evaluare microscopică, comparativă şi analitică a componentelor textuale. Deschiderea şi receptivitatea ar putea foarte bine să fie cheia oricărui progres spiritual.

Robert Powell
La Jolla, California August 1994

~~Cuvânt înainte al editorului~~

~~În 1993, mă aflam în Anandashram din Kanhangad, Kerala, în sudul Indiei. Într-una din zile, un umil angajat de la bucătărie, Nithyananda Shenoy, a intrat în vorbă cu mine, cum mai făcuse adesea. Mi-a înmânat o carte şi m-a rugat să arunc o privire prin ea. Pe moment, nu-mi inspira nici un interes, însă, din politeţe, am acceptat-o. Cartea se întâmpla a fi marea operă clasică a lui Sri Nisargadatta Maharaj, *Eu sunt Acela*.~~

~~Citind la ea, am realizat că era vorba o lucrare de o mare putere şi de o mare profunzime spirituale. Mai târziu, Shenoy m-a vizitat deseori insistând de fiecare dată asupra importanţei de a publica opera lui Maharaj în America.~~

~~La început n-am luat sugestia prea în serios, deşi mă simţeam foarte inspirat de Maharaj şi credeam că merita mai multă atenţie şi respect decât avea parte. Din moment ce este misiunea editurii Blue Dove Press de a promova viaţa şi mesajul înţelepţilor şi sfinţilor din toate religiile, eu am simţit că el era cu siguranţă un candidat de prima mână pentru programa noastră de publicare. M-am dus în Bombay pentru a discuta cu editorul indian, care m-a informat că drepturile de publicare în America pentru *Eu sunt Acela* erau deja deţinute de Acorn Press.~~

~~Peste câteva luni, eram înapoi în Statele Unite, când am fost contactat de către Robert Powell, care era în căutarea unui editor potrivit pentru trei manuscrise ale lui Nisargadatta Maharaj, pe care le pregătise. În chip ciudat, el a luat legătura cu Blue Dove Press, deşi se arătaseră şi alţi editori interesaţi. După ce am aruncat o privire peste aceste minunate manuscrise, am profitat de oportunitatea de a le face disponibile în Statele Unite. Sunt încântat şi mândru că Robert Powell ne-a ales pe noi pentru a edita aceste cărţi, precum şi altele alcătuite de el.~~

~~În afară de acest volum, Fundaţia Blue Dove a mai publicat alte două titluri ale lui Sri Nisargadatta Maharaj: Nectarul Nemuririi şi Experienţa Neantului.~~

~~Un prieten mi-a atras atenţia, cum că ar trebui să mă feresc de unii "angajaţi de bucătărie". Nu se ştie niciodată când ai să dai peste vreun alt „frate Lawrence"!~~

~~Jeff Blom~~
~~Blue Dove Foundation~~

~~Nota editorului~~

~~Marii maeştri ai *advaita*-ei au propovăduit esenţialmente acelaşi adevăr fundamental; nimic surprinzător în asta, de vreme ce nu este decât o unică Realitate. Cu toate acestea, învăţătorii pun accentul pe aspecte ale învăţăturii şi, pentru a face astfel, ei folosesc o nomenclatură uşor diferită, sau întrebuinţează termenii într-o manieră liberă, pentru a le servi obiectivelor lor.~~

~~Astfel, *senzaţia de identitate* (I-am-ness) şi *sentimentul de a fi* (beingness), care se regăsesc în aceste conversaţii, sunt în general folosiţi de Maharaj pentru a denota stările de înţelegere limitate, întemeiate pe sentimentul de a fi o fiinţă separată, ceea ce te face să te identifici cu corpul. Aceste expresii sunt întru totul conceptuale. Adesea, Maharaj le utilizează cu schimbul. Alteori, potrivit cu accentul pe care al dori să-l pună, el foloseşte *sentimentul de a fi* pentru o stare întrucâtva superioară, care se~~

manifestă după transcenderea *senzației de identitate*, și care echivalează cu conștiința manifestată. Maharaj definește *sentimentul de a fi* ca fiind conștiința, sau luciditatea conștientă, care, după el, încă este produsul celor cinci elemente (înrădăcinate în materialitate). Astfel, el afirmă: "Această cunoaștere 'eu sunt', sau sentimentul de a exista, este o manta de iluzie peste Absolut. Prin urmare, după transcenderea lui *Brahman* există numai *Parabrahman*, în care nu subzistă nici măcar o urmă de cunoaștere 'eu sunt'." Starea de "ființare", sentimentul de a fi, e în mod clar o stare de incompletă, provizorie, de înțelegere, după cum se deduce și din următoarele cuvinte rostite de Maharaj: "Înțelepții și profeții au recunoscut inițial simțul 'ființării', senzația de a fi, Apoi au meditat și s-au situat în asta și în cele din urmă au trecut dincolo de ea, ajungând până la realizarea lor ultimă."

În timp ce senzația de identitate, sentimentul de a fi sau luciditatea conștientă au o bază somatică, care la rândul ei emerge din cele cinci elemente, Absolutul se află dincolo de orice "materialitate" și nu se mai poate descrie. În Absolut nu mai ai nici un instrument pentru a mai face vreo afirmație. Ceea ce sunt eu în sensul absolut, este imposibil de transpus în cuvinte. În acea ultimă stare de luciditate, de trezie, nimeni nu mai are conștiința de a fi prezent. Însăși prezența este absentă în Absolut.

Maharaj ne învață că odată cu transcenderea conștiinței individuale în conștiința manifestată universală, aceasta din urmă este susținută de și cuprinsă în Nemanifestat, sau în Parabrahman, care denotă "acel principiu care a fost neafectat de disoluția universurilor" și este o non-stare. El mai declară următoarele: "Vă rog să înțelegeți bine că Voi, Absolutul — dezbărat de orice identitate — sunteți compleți și perfecți, sunteți Nenăscutul." În învățătura lui Tu — ca Absolut — nu ai și n-ai avut vreo naștere. Toate formele sunt rezultatul jocului de-a cele cinci elemente.

Acest *Parabrahman* se află dincolo, atât de dualitate, cât și de non-dualitate, din moment ce acesta este anterior spațiului și timpului (noi nu putem vorbi de dualitate sau de non-dualitate în cadrul sferei fizico-mentale, cum ar fi conștiința, de pildă). Absolutul sau Subiectul Ultim este ceea ce ești în realitate, căci acolo nu mai este nimeni și nimic -- nici măcar conștiința -- care să aibă vreo experiență.

În final, trebuie menționat aici alți înțelepți, precum și clasicele scripturi ale Vedantei folosesc termenii *senzația de identitate* și *Sentimentul de a fi* (scris cu S mare), la schimb cu *Parabrahman* sau Absolutul, iar la Absolut se face apoi referire ca fiind Conștiință (cu C mare) și în mod consecvent denotat prin termenul *Sine* (Sri Ramana Maharshi) și prin *principiul eului* (Sri Atmananda).

Până și conștiința aceasta nu este totul și nu va dura o veșnicie. Descoperiți cum a survenit acea conștiință, sursa conștiinței... Ce este acest corp? Corpul este numai o acumulare de hrană și apă. Ca urmare, voi sunteți separați atât de corp, cât și de conștiință.

Sri Nisargadatta Maharaj

Jivatman este cel care s-a identificat cu corpul-minte în calitate de individ separat de lume. *Atman* este numai sentimentul ființe, sau conștiința, care este lumea. Principiul Ultim care cunoaște acest sentiment de ființare nu poate fi numit în nici un fel. Nu poate fi ajuns sau condiționat prin nici un cuvânt. Aceea este stare Ultimă.

Sri Nisargadatta Maharaj

1. Rămâi neclintit în ființă și orice dorință de a fi se va stinge

Maharaj: Acea cunoaștere, care a făcut experiența de sine ca fiind Krishna, Buddha sau Christos s-a retras, a devenit una cu Totul.[1] Așadar, dacă îl insultați pe Christos, dacă îl insultați pe Mahomed, dacă insulți pe oricare dintre ei, ei nu vin la voi să vă întrebe: "De ce mă insultați?" Pentru că acea cunoaștere, acea experiență s-a contopit cu totalitatea. Tot așa, se poate foarte bine să fii o persoană foarte importantă, se poate să fii un dictator al lumii, dar când adormiți uitați ce erați -- numele vostru, corpul, vârsta, sexul, naționalitatea, totul. Această senzație de identitate separată este foarte limitată și nu acesta e adevărul; de aceea, este total amăgitoare. Dacă asta e

[1] Maharaj vede manifestarea ca fiind expresia spațio temporală a conștiinței. Când această conștiință se întoarce către sine, ***avatarii* ori întrupările reflectă presentimentul ultim; este ceea ce Maharaj numește "cunoaștere". De văzut și remarcile lui Maharaj asupra percepției ca totul este cunoaștere la pagina ... 174**

situația pentru Christos, cum este atunci în cazul vostru?

Ori se poate foarte bine să fiți o persoană smerită, virtuoasă. Când adormiți, voi uitați de păcat şi de virtute; uitați de voi înşivă. Ce se petrece în fond? De fapt uitați de voi ca individ, ceea ce va procură o odihnă profundă.

Până să fi mers la culcare, se poate foarte bine să fi avut relații sexuale cu zeci de femei sau cu zeci de bărbați. La vremea aceea vă făcea plăcere. Însă, în timpul somnului, când vă odihniți, această experiență senzorială este absentă. Nu mai aveți identitate atunci, nici o particularitate. Nu mai ziceți că sunteți una sau alta, că sunteți un individ, că sunteți bărbat sau femeie. Stați pe loc unde sunteți; de acolo se poate merge înainte. Ăsta-i adevărul, ăsta-i faptul; pornind de la asta se poate ajunge la realitate. Şi atunci, tot ce este manifestat va apărea şi va dispărea. Este la fel cu răsăritul şi apusul soarelui, cu luna plină şi luna nouă. Această manifestare intermitentă nu se poate să fiți voi; Nu poate fi adevăratul "Voi".[2]

De îndată ce survine un sentiment de individualitate, de personalitate sau de separație, voi aveți atâtea "nevoi"!. Vreți să vedeți un film, vreți să ascultați muzică, să vă jucați, să faceți dragoste, să mâncați mâncăruri rafinate, să consumați droguri, dar când senzația aceea de separație dispare, când sunteți una cu totalitatea, aceste lucruri nu mai sunt dorite. Spiritualitatea sau ceea ce numiți voi "religie" constă în principal din a înțelege aceasta: că voi nu aveți nevoie de nimic, că sunteți o parte a totalității, a realității. Când a-ți priceput asta, nu mai încercați nici una din aceste nevoi. Dar câtă vreme sunteți separați de lucruri, aveți nevoie de toate.

A exista ca individ separat constituie întreaga problemă. Toate aceste lucruri, felurite satisfaceri ale simțurilor, lecturile, căutarea de cunoaştere, de plăcere, totul se leagă de asta. Odată ce toate astea dispar, nu mai subzistă nici o problemă. Beatitudinea pe care o trăiți atunci este adevărata beatitudine. Nu este vorba totuşi, aici, de o suprimare a activităților. Faceți ce vreți, însă niciodată nu uitați realitatea, nu pierdeți niciodată din vedere ceea ce sunteți cu adevărat. Voi nu sunteți corpul, nu sunteți hrana, nu sunteți suflul vieții *(prana)*. Tot ceea ce a apărut este o stare şi, ca atare, menită să dispară.

Cea mai mare parte dintre voi n-au să înțeleagă ceea ce spune aici, deoarece vă luați drept corpul vostru. Cunoaşterea pe care o transmit nu vizează corpul, adică pe voi, ca entitate corporală, ca persoană diferită.

Câtă vreme rămâneți ferm convinşi că ați fi un simplu corp, nimic din ce am să vă zic nu va fi de vreun folos. Asta pentru că noi primim toată cunoaşterea în calitate de minte-corp; ea se adaugă la rezerva noastră de cunoştințe. Ne simțim atunci mai savanți. De pildă, mâine, s-ar putea să vină la mine vreun astrolog ori vreun chiromant şi să-mi zică: "Aş dori să vă citesc viitorul". Cum poate el să-mi dezvăluie viitorul, când eu nici măcar nu sunt acolo? Voi da, voi ați fi fericiți să vi se spună: "Veți deveni preşedintele Statelor Unite". Însă nu este aşa în ceea ce mă priveşte pe mine.

S-a scris mult despre Dumnezeu în cărți. A zis vreodată cineva cum e chipul lui Dumnezeu, ce este el cu adevărat? Are el o formă? Anumite calități? Un Dumnezeu cu atribute este încă tributar timpului. Acolo unde încetează timpul, chiar şi cunoaşterea sa de a fi Dumnezeu se dizolvă. Un cerşetor îmbrăcat în rege se poate simți ca un rege cât timp îi poartă hainele. Îndată ce le dă jos, el ştie că este un cerşetor.

Când vorbim de Dumnezeu, noi facem referire la însuşiri — iubitor, omniprezent, omniscient, şi aşa mai departe; însă totul este încă tributar timpului. Odată ce această experiență trece, ce mai rămâne acolo? Ei bine, tot ceea ce comportă atribute nu poate să dureze. Mie asta mi-e foarte clar. Şi atunci, ce pot eu să cer pentru mine?

Orice comportament din lumea aceasta se datorează însuşirilor, tendințelor. De exemplu, cineva se căsătoreşte şi divorțează de patru ori într-o lună. Acest comportament se trage din tendințe, din calități. Dar ceea ce observă acest comportament este dincolo de însuşiri. Când şi acel martor, care este "eu sunt", se dă deoparte, ce mai rămâne? Cum s-a dus martorul s-au dus şi toate celelalte lucruri. În mod asemănător, odată cu ivirea lui "eu sunt" are loc întreaga manifestare; cele două nu sunt separate, sunt una. "Eu sunt" este martorul; întreaga lume manifestată survine din cauza aceasta.

Ceea ce acționează aici sunt tendințele, însuşirile sau *maya*. Întocmai ca soarele şi razele sale; nu e soarele, nu-s nici razele. Tot aşa, dacă martorul nu este acolo, manifestarea, ori *maya*, lipseşte. Când survine "eu sunt", apare totul; când "eu sunt" dispare, totul dispare. Asta tot încerc eu să vă spun, dar voi vreți să auziți altceva. Voi căutați să aflați câte ceva despre viitorul vostru, ceva care aparține manifestării, însă încerc să nu mă leg de asta.

---

[2]Ceea ce sunteți are o identitate permanentă; atunci sigur nu puteți fi aşa ceva.

Voi mă vedeți încă de la 5:30 dimineața — lucrând, vorbind şi făcând tot felul de treburi. Însă în nici un moment eu nu sunt conştient de a fi un *jnani,* de a fi o entitate distinctă. Pe de altă parte, nici nu am uitat copilul de acum foarte mulți ani. Cu optzeci şi doi de ani în urmă aveam cunoaşterea infantilă, cunoaşterea incompletă, născută din ignoranța care mă făcea să cred că m-am născut. Până la vârsta de trei ani nu ştiam nimic. După vârsta aceea, eu am fost impresionat de mama mea, prin cuvinte, ştiți şi voi, concepte, iar de la acestea a urmat tot restul. Această *maya* este ceea ce început acum optzeci şi doi de ani; este ca o cântare. *Maya* se înalță, apoi se afundă iar; evoluează în cicluri, creşte şi descreşte. Însă după o vreme, această cunoaştere infantilă, cunoaştere incompletă şi fondată pe ignoranță... acea experiență care început acum optzeci şi doi de ani — să n-o numim identitate — se va estompa, va dispărea şi ea.

Acest "eu sunt" constituie o prevenire; nu este realul. El a provenit din altceva. Ceea ce este realul, eu nu vă zic, căci cuvintele sunt negarea sa. Orice spun aici, nu este adevărul, deoarece a provine din acel "eu sunt". Fapt este că eu nu vă pot descrie realitatea, nu o pot explica, căci ea este dincolo de orice expresie. Aşadar de acolo decurge totul; însă de fiecare dată când afirm ceva, eu sunt conştient că urmează să fie negat, "nici asta, nici asta" *(neti-neti,)* aşa este experiența mea. Mai mult, eu nu l-am văzut pe Dumnezeu, nu am văzut ceva altceva. Însă de experiența mea sunt foarte sigur, şi despre aceasta vă vorbesc eu; nu citez pe nimeni.

Pentru că acest corp de hrană este acolo, ca şi această felie de pâine, apare şi sentimentul de existență individuală. Cum el depinde de corp, ține tot de ignoranță. Această cunoaştere "eu sunt" nu poate deci să rămână în permanență, este o funcție a acestui corp de hrană. Câtă vreme va fi prezent corpul, va rămâne şi sentimentul acesta de existență individuală. Mai târziu va dispărea.

Cum am mai zis, aceeaşi cunoaştere infantilă, acest simțământ de existență individuală, încă persistă. Acest sentiment de existență individuală a apărut în trupul de copil, aşa cum este aici şi astăzi. Dar din cauza acestei *maya,* există perpetue schimbări. Situația a evoluat, dar sentimentul de existență individuală încă continuă. Cât mai durează? Atâta timp cât corpul acesta de hrană este viabil. Când corpul de hrană va fi părăsit de suflul vieții, sentimentul de existență individuală va rămâne în pace. Deci nu este nici el permanent; conştiința individuală nu este permanentă.

Primul ministru al nostru are câteva idei ferme despre sine şi despre toate concepțiile pe care le susține. El n-are de gând să-şi modifice ideile despre Dumnezeu, etc. Noi, ființele umane, avem atât de multe noțiuni dragi, atâtea prejudecăți! De fiecare dată când ascultăm pe cineva ale cărui idei se potrivesc cu ale noastre, noi aprobăm. Altminteri, le respingem. Tot astfel, acei *jnani* care afirmă că trăiesc în Absolut, trăiesc de fapt o existență individuală. Ei sunt recunoscuți ca înțelepți; nutresc anumite idei, anumite concepte, şi vor să le propage. Însă ei nu propagă decât o idee, iar o idee nu este adevărul. Adevărul este o stare dincolo de concepte.

Luați sămânța de banană. Este minusculă, mai mică decât sămânța de muştar. Sămânța e foarte elaborată, foarte "fină", dar materia brută se află deja în interior. Vedeți paradoxul? Tot astfel, ființa voastră esențială este cea mai subtilă, şi totuşi conține întregul univers. Pe de altă parte, ce vrea să însemne cuvântul "sămânță"? *Bija* înseamnă "a doua creație" şi, astfel, asta semnifică repetarea trecutului. Un arbore era concentrat în sămânță şi sămânța recreează istoria trecută pe care o conține.

Vizitator: "Eu sunt"-ul este în sămânță. Atunci, când cineva e conştient de "eu sunt", sămânța, pentru a deveni Absolutul...

Maharaj*:* Tu eşti chiar această sămânță, eşti acest "simțământ de existență individuală". Nu îl poți face mai grosier nici prin cuvinte. Miezul interior, sinele, ce are în el? Toate astea [3] sunt înlăuntrul seminței!

V: Maharaj a mai declarat şi că miezul dinăuntru este lumină.

M: Nu, lumina aici e luată în sens simbolic. Nu este aceeaşi lumină ca la acest... Luminos-în-sine.

Totul este adevărul, Absolutul. Acest *Brahman* este creat din ființarea voastră. Tot acest *Brahman* este o iluzie, născută din ignoranță, căci ființarea voastră ca individ, din punctul de vedere al Absolutului, nu e decât ignoranță. Încă o dată, din această ignoranță, această senzație de existență individuală produce totul, întreaga manifestare. Pe

[3] fără îndoială întreaga creație.(nota subsol)

fondul Absolutului apare senzația de ființare individuală, şi de acolo vine iluzia, care învăluie adevărul.

V: Prin urmare, noi ce cale avem de a inversa acest proces?

M: Să dați înapoi, să vă retrageți. Leul, oriunde ar merge, se uită în spatele lui. Tot astfel, priviți înapoi, întoarceți-vă la sursă, la sămânță.

Când urmați calea spirituală, calea cunoaşterii de sine, toate dorințele voastre şi toate ataşamentele voastre se desprind pur şi simplu, cu condiția ca voi să cercetați şi să vă țineți de ceea ce vă face să încercați a înțelege sinele. Ce se întâmplă apoi? Senzația voastră de existență individuală este starea de "a fi". Voi sunteți "a fi" sunteți ataşați de acea stare. Vă place mult a fi. Aşa cum am menționat, această cercetare înlătură dorințele voastre. Şi care e atunci dorința primordială? A *fi*. Rămâi neclintit în ființă şi orice dorință de a fi se va stinge. Aceasta este foarte important. Odată lepădată această dorință, sunteți în Absolut, o stare cât se poate de esențială.

V: Acesta este exact sentimentul care ne-a copleşit astăzi. Este o anume tristețe în realizarea aceasta, şi totuşi o mai mare înțelegere a Absolutului.

M: Tristețe pentru că această senzație de existență individuală era tristă. *[râsete]*

V: Ştii că există Ființa, şi mergi spre non-Ființă. De asemenea, sunt şi toate lucrurile Ființei, şi ştii că ele nu sunt cu adevărat nimic. Însă era agreabil; a fost o mare iluzie atâta cât a ținut.

M: Stați ferm în starea voastră veritabilă. Este mereu acolo, în starea ei pură, netulburată. Numai acea conştiință, sentimentul de existență individuală, se retrage în mod conştient din Absolut. Acel "Tu"... Tu singur eşti prezent; nu mai este nici cea mai uşoară mişcare din partea ta. Spectacolul se apropie de sfârşit.

V: Vreți să repetați asta puțin mai clar?

M: Da. Când eşti în conştiința individuală, atunci înțelegi natura acestei conştiințe şi te retragi. Continui să progresezi şi această conştiință se stinge lent; în deplină cunoştință de cauză, ea dispare. Dar nimic nu Te afectează, pentru că Tu eşti Absolutul. Când flacăra s-a stins şi fumul s-a dus, cerul rămâne.

V:Frumos zis!

M: Acesta e *Brahman* al morții, momentul morții. Survine o stare de veghe, suflul vital este pe cale de a lăsa corpul şi senzația de existență individuală se retrage, dispare. Acesta este cel mai mare moment, momentul nemuririi..

Corpul, flacăra, această senzație de existență individuală este acolo; mişcările ei se fac simțite şi eu observ. Şi s-a stins. Suflul vital părăseşte corpul, această flacără nu mai e acolo. Tu observi aceasta. Acea observare este observarea ta. Cel ignorant, în momentul morții, este cuprins de o mare spaimă, se zbate Dar nu şi *jnani,*; pentru el momentul acela este cel mai fericit, cel mai liniştit

Însă voi umblați peste tot... la sfinți şi la *ashram*-uri, etc., şi acumulați cunoştințe în numele individului. Nu mai faceți asta. Mergeți dincolo. Această adunare de cunoştințe nu vă va ajuta, căci ea se derulează în cadrul unui vis. Acest se va repeta, ca trup omenesc, precum şi ca multe alte corpuri, ca animal sau ca zeu sau orice altceva. Nu asta e important. Încercați să înțelegeți ce se spune aici. E singura soluție, şi care vă duce undeva.

Ce relație există între mine şi voi? Mie nu-mi pasă că veniți sau nu aici ca să mă ascultați. Dacă descoperiți ceva, cât de cât, atunci luați-vă; dacă nu vă trebuie, duceți-vă. Spațiul din camera asta nu este nici Pentru, nici împotriva spațiului din camera cealaltă, dar nici ahtiat după aşa ceva. Există unitate. Tot aşa, nici eu nu sunt afectat.

Cunoaşterea pe care o predau este ca un torent, ca un râu ce curge. Dacă vreți să vă serviți de asta, luați apa, beți-o, asimilați-o Lăsați-o să curgă de la sine. Nu vă taxez cu nimic. Cheltuiți mulți bani în fiecare zi. Aşa că păstrați-vă banii şi lua-ți apa.

Astfel, în timp ce vă vorbesc despre astea eu vă conduc la începutul izvorului. Acolo iese apa cât un firicel acum. Acel fir de apă devine pe parcurs un fluviu, o deltă şi în cele din urmă marea. Vă duc la

sursă iar şi iar.

Odată ajunşi la sursă, voi realizaţi că de fapt nu este apă. Apa nu e decât o savoare, vestea că "eu sunt".

Acest corp-minte vă joacă o farsă de prost gust -- este creat dintr-o frământare. Aşadar, ori de câte ori vă zic să nu puneţi întrebări din conştiinţa corpului-minte şi acţionaţi în consecinţă, înseamnă că aţi scăpat de jocul lui murdar; atunci nu mai puneţi întrebări deplasate. -- Astfel, oricând vă vorbesc, întrebarea să nu vină de la conştiinţa corpului-minte şi nu vă supuneţi ei;

După ce aţi ascultat cuvintele acestea şi le-aţi înţeles sensul, rămâneţi convinşi că voi sunteţi Acela, că sunteţi totalitatea. Apoi, din asta, vă vor veni imense binecuvântări.

Voi deveniţi *mahayu(k);*[4] adică vă contopiţi cu voi înşivă, uniune cu voi înşivă. Există un singur principiu; acela că "voi sunteţi". Pentru că sunteţi, totul este. Ţineţi bine minte asta.

Care este scopul vostru? Vă doriţi cu adevărat lucrul despre care vă vorbesc? Aţi auzit ce s-a spus. Aşadar, trăiţi în consecinţă şi nu vă îndepărtaţi de asta.

Voi vă complăceţi întruna în activităţi lumeşti, materialiste. Înainte de a vă duce la culcare, uitaţi de toate acelea şi reflectaţi asupra realităţii. Toţi putem s-o rupem cu societatea. Mai mult, nu mai alergaţi de la o uşă la alta. Părerea mea este că cei mai mulţi dintre voi fac aşa; nu faceţi decât să adunaţi cunoştinţe; n-are nici un rost. Opriţi-vă asupra unei singure propoziţii care s-a pronunţat aici şi staţi cu ea. Este de ajuns pentru a vă conduce la sursa voastră.

Dacă vorba mea, care este cunoaştere, se implantează în voi, el va dezrădăcina toate celelalte discursuri, toate conceptele. Ca urmare, am să vă spun o poveste. Cineva duce o persoană la un hotel şi o face să mănânce ceva. După aceea îi spune: "În şase luni ai să mori, căci ţi-am pus otravă în mâncare". Aşa că pe celălalt l-a cuprins frica. L-a lăsat pe omul acela, s-a întâlnit cu unul dintre prietenii săi şi i-a povestit ceea ce tocmai se petrecuse. Prietenul lui i-a zis să nu-şi facă griji şi i-a arătat un pahar plin cu urină, recomandându-i să-l bea. "Dacă îl bei, vei supravieţui; nu vei mai avea moarte." Atunci, omul a băut. Ce s-a petrecut? El n-a murit. Primul concept, "am fost otrăvit de-a binelea", l-a umplut de spaimă şi l-a convins că va muri în şase luni. Târziu după aceea, al doilea om îi prezintă un alt concept, cum că *nu* va muri; el a supravieţuit, a trecut dincolo de moarte.

Una dintre caracteristicile vieţii, a suflului vital, este formarea mereu şi mereu de concepte, de idei, de tot felul de creaţii. Cine înţelege asta? Un om care s-a cercetat pe sine. Numai când vă cercetaţi pe voi înşivă, deveniţi voi conştienţi de toate astea.

Sursa a toată fericirea rezidă în fiinţa voastră. Stabiliţi-vă acolo, staţi acolo. Însă dacă vă lăsaţi purtaţi de val, vă paşte nenorocirea. Înţelegeţi ce este valul? Toată acea *maya,* activităţile. Voi încercaţi să obţineţi plăcere din activităţi; acesta e un simptom de boală. Tot ce v-am zis, ţineţi minte, rumegaţi, staţi locului. Căci aşa veţi ajunge la neclintire.

Vă va fi clar că, aşa cum mâna are cinci degete, şi corpul vostru e alcătuit din cinci elemente. Graţie celor cinci elemente,[5] există corpul. Existenţa voastră, conştiinţa voastră individuală este esenţa a ceea ce este generat de suflul vital care circulă prin corp. Şi când această conştiinţă individuală dispare, ori suflul vieţii părăseşte corpul, dispare totul. Ar trebui să vă fie limpede asta. Aşa cum această scânteie survine din cauza acestei substanţe chimice *[indicând bricheta sa*], totul survine pentru că hrana este acolo. Aşadar înţelegeţi că sentimentul vostru de existenţă individuală sau conştiinţa există din cauza acestui corp de hrană şi pentru că suflul vital e prezent acolo. Şi veţi fi în stare să observaţi toate aceste elemente: corpul vostru, forţa vitală şi fiinţarea voastră. Când veţi fi în măsură să observaţi toate astea, voi vă veţi opri ferm în realitate.

Nu te poţi dezbăra de obiceiuri decât cu preţul unor greutăţi considerabile. Odată prins în obişnuinţe, îţi ia destul de mult timp să te scapi de ele. Tot astfel, deşi aţi dobândit acum această cunoaştere, voi nu ştiţi încă ce vă aduce. Pentru că v-aţi asociat cu corpul-minte o perioadă foarte lungă de timp, ca să vă debarasaţi de obiceiuri vă va lua o bună bucată de vreme. Însă pentru ca voi să deveniţi fermi în cunoaştere, este esenţial să meditaţi şi să reflectaţi la toate astea. Pentru a face asta, este necesar să te laşi de un obicei în favoarea altuia. Care este deci obiceiul acesta pentru înlocuit? El constă din a gândi constant că voi nu sunteţi corpul.

De pildă, dacă vă angajaţi într-o dispută cu cineva, observaţi şi înţelegeţi clar că această ceartă este

---

[4] Un joc de cuvinte (de vreme ce ***maha*** **înseamnă "mare" şi "you" înseamnă "tu" (din engleză), deci "un mare Tu).**

[5] În filozofia hindusă, cele "cinci elemente" -- pământul, apa, focul, aerul şi eterul (sau spaţiul) -- sunt considerate a fi cărămizile ce construiesc întregul univers.

provocată de mintea voastră, la care nu îi sunteți decât martor. Dacă nu participați, faptul că este sau nu o ceartă nu vă mai preocupă. Toate activitățile temporale, materiale, sunt lucrarea minții. Dacă vă gândiți "eu sunt corpul-minte", atunci sunteți pierduți.

Când sunteți în mod absolut una cu *Brahman,* voi nu vă mai întoarceți spre minte. Nu mai e nici un sunet şi nu mai puteți vorbi. Voi rămâneți pe loc şi tăcuți. Pentru a vorbi trebuie să vă serviți de acest instrument, mintea. Trebuie deci să vă detaşați puțin de *Brahman*; numai aşa se poate declanşa vorbirea.

Ianuarie *1, 1979*

2. TOT CE IZVORĂŞTE DIN CELE CINCI ELEMENTE NU-I DECÂT IGNORANȚĂ

Maharaj: Cunoaşterea "eu sunt" este aceeaşi pentru toate creaturile însuflețite, fie că e vorba de o insectă, fie de un vierme, fie de o ființă umană, fie chiar şi de un avatar, cea mai înaltă formă de ființă. Eu consider că nu este nici cea mai mică deosebire între feluritele forme ale acestei conştiințe elementare. Însă pentru a se manifesta, conştiința are nevoie de o platformă, de o structură specială unde poate să apară. Această temelie poate fi orice, poate avea orice formă, dar manifestarea durează tot atâta timp cât durează acea formă însăşi. Până nu apare conştiința, nu se poate avea nici un fel de cunoaştere. Pe scurt, cunoaşterea depinde de conştiință, iar conştiința are nevoie de o matrice sau de o formă fizică.

Trebuie de asemenea să se țină seama de importanța lumii (e word nu world). Gândirea izvorăşte din suflul vital şi se exprimă în lume (e word nu world). Fără cuvinte n-ar exista comunicare în lume; n-ar putea fi nici cea mai mică activitate, nici cel mai mic lucru de făcut (de fapt, n-ar fi nici lumea lui "de făcut"). Lumea merge mai departe datorită cuvântului şi a numelui. Oamenii nu s-ar fi putut identifica fără un nume. Cuvintele şi numele au deci mare importanță.(cred ca e la singular)

Procesul care constă în a atribui un nume tuturor "lucrurilor" posibile s-a dezvoltat până într-acolo încât până şi pentru Dumnezeu a fost nevoie de un nume. Numele acesta, prin repetare, capătă o anumită semnificație. La începuturile dezvoltării spirituale nu există nici o metodă, nici o *sadhana,* mai importantă sau mai eficace decât repetarea numelui Domnului.

Nu există nici un motiv anume (lipseste ceva) Nu există deci nici o explicație pentru creşterea acestei semințe, a acestei conştiințe individuale sau cunoaşterea "eu sunt". Dar odată ce există, ea nu poate rămâne nemişcată; s-ar putea spune că această conştiință individuală se rezumă la "mişcare"; sau că toată mişcarea este jocul *guna,*[6]-urilor, care sunt implicite cunoaşterii "eu sunt". Această conştiință "mur mură" fără încetare — [Maharaj foloseşte *cuvântul gun-gun* din marathi] şi se exprimă prin cele trei *guna.* Aceste *gunas-uri* acționează în acord cu forma actualizată, care a rezultat dintr-o hrană specială. Comportamentul şi acțiunea rezultă din combinații şi permutări ale celor trei *gunas-uri.*

Când vin oameni în vizită pentru prima dată, eu le zic întotdeauna că vin aici cu intenția de a-şi etala cunoaşterea sau de a încerca să mă atragă într-o dispută. Sunt deci conştient de asta, dar sunt şi mai conştient că aceste persoane nu au nici cea mai mică idee despre tot ce îmi vorbesc. Numesc asta pură ignoranță. De aceea vă zic să nu puneți nici o întrebare, nici să nu vă angajați în vreo discuție înainte de a fi ascultat expunerea pentru o bucată de vreme sau înainte de a fi absorbit măcar parțial conținutul. Apoi puteți să puneți întrebări.

Cum de ştiu că sunteți complet ignoranți? Din proprie experiență. Oricărui copil îi va lua un an sau un an şi jumătate până să poată pronunța vreun cuvânt. Acel cuvânt poate foarte bine să nu aibă nici o semnificație, dar cum s-a face de îl pronunță copilul? Încă o dată, eu folosesc cuvântul *gun- gun,* adică ceea ce se activează în interior şi este nevoie să iasă — gânduri, cuvinte bizare, prea puțin contează ce anume. Şi ele chiar ies. De unde pornesc toate astea? Unde este prezentatorul discursului? Comunicarea este doar apanajul animalelor, din care face parte şi omul. Asta încă face parte din cunoaşterea "eu sunt" care este în ele. Acest *gun-gun* este conținut în cunoaşterea "eu sunt", care include şi forma fizică. Entitatea acestei *gun-gun* care este cunoaşterea "eu sunt" şi forma fizică — tot acest conglomerat — a fost creată din cele cinci elemente. Se poate spune că până acum tot acest proces este pur mecanic, şi

[6] Conform învățăturilor hinduse, cele trei ***gunas*** **— *sattva* (puritatea, claritatea, armonia), *rajas* (pasiunea, energia, activitatea) şi *tamas* (inerția, rezistența, întunecarea) — constituie atributele sau calitățile de bază subiacente şi operante în manifestarea lumii.**

provine deci din absolută ignoranță.

Unele persoane zic astfel: eram cutare şi cutare în timpul unei încarnări precedente. De unde ştiu oamenii ăştia? Nu puteau ieşi altfel decât din cele cinci elemente. Înainte de creația celor cinci elemente, n-ar fi putut exista nici o cunoaştere anterioară. Deci n-are nici un sens, doar baliverne.

Sunt unii *hatha*-yoghini care au mari puteri. Eu sunt cel mai mare dintre ei. Însă eu fac distincție între *hatha*-yoga şi *hatha. Hatha* înseamnă, "insistență", "persistență". Vedeți şi voi, eu *persist.* Şi în ce constă această persistență? Nu ştiam că o să mă nasc? Cum am dobândit această naştere? Iată punctul asupra căruia insist: găsirea răspunsului la întrebare. Eu *trebuie* să aflu asta. Când mi s-a răspuns *"sattva,"* mă întreb ce este *sattva*? *Sattva* este esența celor cinci elemente. În esența aceasta, în sucul acesta, se află cunoaşterea "eu sunt". Dar toate acestea sunt de la cele cinci elemente. Atunci cum anume s-a produs asta? Gurul meu mi-a spus toată povestea. Aşa am ajuns să aflu că asta era ignoranța, şi ştiu din experiență că totul provine de acolo. Tot ceea ce s-a petrecut este deci pură ignoranță, şi nu suntem cu nimic mai mult; iată ce mi-a arătat gurul meu.

Gurul meu mi-a mai indicat că tot ce posedați şi puteți folosi pentru dezvăluirea misterului vieții este această cunoaştere "eu sunt". Fără asta nu aveți absolut nimic. Atunci m-am ținut de asta, după sfatul gurului meu, şi am vrut să descopăr cum anume aspectul spiritual din "mine" a putut surveni fără ştiința mea. Acesta este tot rezultatul celor cinci elemente. Prin urmare, vă repet, eu ştiu din experiența mea personală că dacă cineva crede că deține ceva special, este numai din pură ignoranță..

Chiar dacă trupul acesta ar fi să dureze o mie de ani, orice experiență cu el, care ar rezulta în toată acea perioadă, ar fi în mod necesar întemeiată pe această senzație de existență individuală, care se bazează pe timp şi care este produsul celor cinci elemente, care n-au nici un folos. Peste natura mea absolută, care nu ocupă nici un loc şi nu are nici un contur şi nici formă, a venit să se grefeze această cunoaştere "eu sunt", care de asemenea, e fără contur sau formă. A *apărut* deci; e doar o iluzie.

Oameni inteligenți, extrem de inteligenți, vin aici să-mi pună întrebări. Eu le răspund. Ce se întâmplă apoi? Ei nu acceptă răspunsurile mele. De ce? Pentru că mă chestionează pornind de la identificarea cu corpul-minte, iar eu le răspund pornind de la absența unei astfel de identificări. Şi atunci cum să mă înțeleagă? Cum să potrivesc răspunsurile la întrebări?

Cine pune aceste întrebări? Sunt persoanele care se văd existând în timp, având ca punct de bază naşterea corpului lor fizic; prin urmare, ei pun întrebări din acel punct de vedere. Însă e vorba de o viziune eronată, de o născocire a imaginației lor — numai un ghem de amintiri, de obiceiuri şi de închipuiri. Ei le socotesc ca fiind adevărul; e vorba totuşi de o perfectă ignoranță, lipsită de orice fundament în realitate. Ziua căreia îi acordați atâta importanță este cea a naşterii corpului vostru, şi din ziua aceea vă considerați drept corpul vostru.

Ceea ce era acolo înainte de apariția corpului, numai acela va putea subzista după dispariția corpului şi a elementelor. Mai mult, înainte de sfârşitul acestui corp, în acea ultimă zi, chiar şi amintirea existenței de până atunci va dispărea. Aşadar, ceea ce se petrece între apariția şi dispariția corpului este numai un ghem de amintiri; tot ceea ce ați acumulat nu-i decât amuzament. Toate astea se află în memorie şi vor dispărea.

Aşa că, dacă ați accepta cu adevărat asta printr-o bună înțelegere, nu v-ar păsa dacă corpul acesta se menține sau nu.

Când acest principiu suprem, această ființare în corp va dispărea, cum veți mai vorbi? O dată plecat acest prim principiu, măi rămâne ceva care să aibă valoare? Mai întâi urmează să dispară senzația de ființare. Apoi va dispărea corpul. Dar senzația de existență nu va şti niciodată că trupul a dispărut, căci ea îl părăsise deja.

La un an sau doi de la naştere un copil este capabil să vorbească. De unde se dezvoltă această capacitate? Numai din esența hranei corpului, nu-i aşa? El a dezvoltat în el puterea de a vorbi.

Maharishi[7] are peste opt mii de discipoli, dar vorbeşte el de genul acesta de cunoaştere? Ei au făcut din această senzație de existență adevărul; o iau drept realitate. Totul este orientat către această senzație de existență; toate activitățile spirituale sunt întemeiate pe credința că această senzație de ființare este adevărul. Însă nu este ea şi rezultatul esenței hranei? Prin urmare, nu se va deteriora de fapt odată cu esența hranei?

Nu vă pricepeți oare în mod natural şi fără efort conştiința voastră individuală? Odată ce înțelegeți

[7]Maharishi Mahesh Yogi.

spontan, vă veți da seama că este vorba tot de o fază temporară; senzația voastră de existență individuală va dispărea. Înțelegând aceasta, ajungeți la concluzia că este ireală. Şi acela care şi-a priceput irealitatea este eternul.

Aşadar, să continuăm explorarea. Puteți voi reține vreo identitate care să fie exclusiv a voastră şi care să nu dispară? Fără aportul esenței de hrană, poate cineva să vorbească? Şi se poate cineva întrupa fără concursul corpului?

Va fi oare careva în stare să înțeleagă acest gen de discurs, despre care vorbesc? Problema, după o asemenea întâlnire, este de a şti dacă oamenii aceia ar obține cumva adresa mea pentru a veni să mă caute. Nu, oamenii de aici n-ar face aşa; nu e genul lor. Dar străinii s-ar putea lega de mine, deoarece îl critic pe Hristos. Am arătat că eu cunosc veritabila poziție a lui Hristos, căci el vorbeşte de acelaşi lucru.

Ceea ce i s-a făcut lui Hristos, mi s-ar putea face şi mie, pentru că Hristos se apucase să dezvăluie faptele, adevărul. Oamenii s-au lăsat cuprinşi de mânie şi l-au răstignit; au îndrăznit să-i verse sângele.

De vreme ce discursul meu se va situa deasupra capacității lor de înțelegere, o parte din audiență ar putea fi bulversată şi deranjată. Acei oameni ar zice: "La ce bun, terminați-l. Asta pentru că aşa mi-a cerut gurul meu să fac, să particip la toate aceste întâlniri. Când voi ajunge în satul acela, va trebui să vorbesc despre Dumnezeu şi despre puritate; trebuie să adopt abordarea din partea devoțiunii. Dacă aş ține acelaşi gen de discurs ca aici, nimeni n-ar pricepe nimic. Ar trebui să le vorbesc acelor oameni potrivit cu nivelul lor de înțelegere: Dumnezeu, puritate şi devoțiune.

28 Martie 1980

3. Medicina Ultimă

Maharaj: ...cele cinci *prana, panchaprana,* se purifică; totodată sunt purificate organele de simț şi mintea. Când mintea e pură, cuvintele înțelepților devin inteligibile. Fără o astfel de purificare, înțelegerea celor înțelepți e imposibilă. Această purificare duce în cele din urmă la cunoaşterea de Sine, la Sine.

Vizitator: Această purificare este oare rodul meditației asupra senzației "eu sunt"? Este aceasta principala noastră responsabilitate?

V: Eu mă refer la *sattva,* care este esența hranei consumate. Pentru conştiință, corpul acesta nu-i altceva decât hrană. Calitatea acestei *sattva* este sentimentul de a fi, sau cunoaşterea că suntem — conştiința "eu"-lui. Ar trebui, în definitiv, să ştiți ce este această *sattva;* dar deocamdată vă voi spune că e vorba de esența oricărei hrane.

Voi mă întrebați dacă, prin meditație, se poate dobândi această purificare. Da. Când se meditează calitatea *sattva*-ei devine predominantă, se purifică mintea şi atunci devine posibilă cunoaşterea de Sine.

Aşa cum calitatea zahărului este dulcele, calitatea acestei *sattva*, esența hranei, este cunoaşterea, cunoştința de "eu", sau sentimentul de ființare. Precum dulcele...

V: Cum poate ea să fie calitatea hranei? Nu prea înțeleg ce anume încerci să zici. Hrana poate fi ori foarte *tamasică* ori foarte *rajasică;* calitatea depinde atunci de hrana aleasă; când vorbeşti de hrană, oare te referi la gânduri, la informația pe care o ingerăm, sau numai şi numai la elementele solide pe care le absorbim?

V: În cele din urmă hrana a căpătat această formă, care este corpul. În acest corp, care nu-i nimic altceva decât hrană, este prezentă o entitate numită *sattva*. Există o legătură între această *sattva* şi hrană; nu doar că hrana este această *sattva;* cea din urmă este subtilă, ceva din esența hranei. Este limpede?

V: Începe să se limpezească.

V: Mai există şi ceea numim *moolasattva,* originea *sattva*-ei, esența originală. Calitatea ei este de a vă face să dobândiți cunoaşterea faptului că sunteți. Deci, această *sattva* primordială ori *moolasattva*, prin care voi ştiți că existați, este prezentă în corpul vostru.

Însă este altceva în ceea ce priveşte "boala". Dacă ceva nu funcționează bine în *sattva* sau în materia corpului, atunci va apărea o dezordine pe care o numim "boală". Cum tratează medicii aşa ceva? Administrându-vă medicamente; medicamentul este tot un soi de *sattva:* el reglează această dezordine şi aşa boala este tratată.

V: Uneori.

V: De fapt, această senzație de existență sau cunoaşterea însăşi este suferință. Înainte să apară senzația de existență, voi nu aveați nici o problemă; acestea au apărut numai după apariția ei. Să repetăm: cu forma a apărut senzația de existență, cunoaşterea că existați, precum şi toate problemele. Această conştiință sau sentiment al existenței este numai suferință. Ai ceva de comentat la asta? Eşti de acord?

V: Da, sunt de acord. Uneori am sentimentul că boala apare ca o consecință justă a ceea ce fac oamenii; alteori pare să fie ceva inerent corpului, ceva ce nu înțelegem atunci când se manifestă; are propria ei forță. În ambele cazuri se va disipa când ceva acționează contra.

V: Încă o dată, această senzație de a exista, această cunoaştere "eu sunt", pe care o numesc *upadro,* este sursa problemei. Aşa cum spuneam azi dimineață, această sursă a suferinței a apărut tot ca un rod al fericirii. În acest *upadro,* în această esență primară, se află cunoaşterea "eu sunt" — prin care ştii că exişti.

V: Nu contest asta.

M: Vedeți voi, chintesența esenței acestui corp este, în ultimă instanță, cunoaşterea "eu sunt". Aceasta este susținută de corp, care e compus din esența hranei. Mă urmăriți?

V: Da...

M: Aşadar, această chintesență, care este cunoaşterea "eu sunt", va trece, de-a lungul unei zile, prin momente de depresie. Ține de natura ei să le experimenteze. Astfel, odată cu ivirea acestei senzații că "eu sunt", suferințele decurg ca ceva foarte firesc.

V: De regulă acestea depăşesc plăcerile.

M: Această ființare, acest sentiment de existență, comportă două aspecte: somnul profund şi starea de veghe. Senzația de existență înseamnă că avem acolo starea de veghe sau starea de somn profund. Prin urmare...

V: Ce vrei să zici când afirmi că senzația de existență e sinonimă cu somnul profund sau cu starea de veghe? Eu nu pricep.

M: În starea de veghe tu ştii că exişti.

V: În starea de veghe, da, ştiu că exist.

M: Când dormi, tu nu ştii că eşti, nu-i aşa?

V: E adevărat.

M: Asta înseamnă că cele două aspecte ale senzației de existență sunt întotdeauna prezente. În somnul profund acest sentiment este uitat. Datorită acestei uitări vă pomeniți complet liniștiți și împăcați cu voi înșivă. În timpul stării de veghe, a știi că exiști este în sine o suferință, dar cum sunteți preocupați de atâtea alte lucruri, puteți să o suportați.

Această calitate a existenței, această cunoaștere "eu sunt", nu se poate tolera... Ea nu se poate suporta, singură, doar că se cunoaște. Așadar, acea *rajoguna* este acolo... asta antrenează senzația de existență în diferite activități, astfel că ea nu se bazează numai pe sine însăși; e greu de suportat o asemenea stare. *Tamoguna* este calitatea de bază. Acțiunea ei constă în a permite asumarea tuturor activităților — sentimentul că "eu sunt autorul" acțiunii. *Rajoguna* te antrenează în toate activitățile, iar *tamoguna* și le însușește. Voi să înțelegeți bine că tot ce se întâmplă se produce din cauza acestor trei calități: *sattvaguna, rajoguna,* și *tamoguna.* Ele nu sunt actele *voastre*, voi sunteți complet detașați de acestea. Eu mereu subliniez asta. Acesta e jocul celor trei *guna.* Să înțelegeți și că faceți experiența acestei *sattvaguna,* cunoașterea "eu sunt". Această senzație de existență individuală este simțită de voi, Absolutul, dar voi nu sunteți senzația de existență. La asta ce mai ai de zis?

V: Ce să mai zic? N-am nimic de comentat.

M: Ceea ce vă expun aici nu se mai expune nicăieri altundeva.

V: Asta știu; de aceea sunt aici.

M: Acuma, după ce am înțeles, am atins și am depășit aceste trei *guna,* eu le cunosc destul de bine jocul; de aceea vorbesc așa. Le-am înțeles, le-am atins, am trecut de ele. Unii înțelepți, și după ce și-au dezvoltat expunerea, nu vă vor duce decât până la *sadhana,* la disciplinele care sunt de urmat. Dar asta constituie un subiect anterior disciplinei, mai subtil decât orice disciplină, extrem de subtil.

V: Și totuși, în același timp, activitatea pe care ne-o recomandă de înfăptuit purifică jocul acestor *guna,* în sensul că ei nu încearcă să ne reîntoarcă atenția spre lume. Căci, dacă nu devenim cât de cât responsabili, lucru asupra căruia Maharaj insistă la fel de mult ca oricare altul, jocul celor trei *guna* se va derula pur și simplu la întâmplare, și noi am fi ca o minge aruncată în toate părțile de un grup de delfini.

V: Urmărind ce s-a spus se va înțelege că tot ce petrece are loc numai în domeniul celor trei *guna.* Și prin intermediul acestui procedeu se poate înțelege că nu faci parte deloc din joc. Devenind tot mai detașat de toate activitățile lumești, se transcend cele trei *guna* și știe că nu locuiește pe tărâmul lor. Când sunteți prins în jocul acestor *guna,* vă doriți să aveți atât de multe lucruri ale acestei lumi; dar când înțelegeți pe deplin că voi nu sunteți aceste ***guna,*** atunci nu mai vreți nimic și nu vă așteptați la nimic.

V: ***Sadhana*** este necesară?

V: ***Sadhana,*** disciplina, nu este decât cunoașterea care locuiește în acest corp, chintesența acestor trei ***guna*** — cunoașterea "eu sunt", "eu sunt Acela"— iată primul pas. Trebuie să deveniți una cu ea, trebuie să vă situați numai în ea. Trebuie să gândiți: "Eu nu sunt corpul, ci sunt această cunoaștere fără formă și fără nume care locuiește înlăuntrul corpului; acela (este) 'eu sunt'." Când rămâi suficient de mult în această stare, indiferent de ce îndoieli ai avea, însăși această cunoaștere "eu sunt" va ajunge să crească plină de viață și de sens pentru tine, numai pentru tine, și totul va deveni limpede. Nici o cunoaștere exterioară nu mai e atunci necesară.

V: Se cere vreo tehnică pentru ***sadhana***?

M: Numai certitudinea! Dacă te gândești la vreo inițiere... Numai cuvintele gurului că tu nu ești corpul! Iată inițierea. Rămâi acolo, în acea stare.

Această ***shraddha*** (încrederea) este spontană, naturală. Ce este această încredere? "Eu sunt", fără cuvinte, indiferent ce eşti, aceasta în sine este încrederea. Trebuie să vă ridicaţi la înălţimea lui ***Brahman;*** "eu sunt" însuşi este ***Brahman;*** iată condiţionarea pe care trebuie să o dezvoltaţi.

V: Pentru aceasta este necesar să stai retras o anumită perioadă de timp?

M: Până când vei rămâne cu acea convingere fermă, probabil va trebui să te retragi. Însă din clipa în care rămâi în ea şi te menţii ferm acolo, tu ştii că eşti acela, şi nimic altceva; astfel, şi dacă te afli în mijlocul unei mulţimi, nu te vei îndepărta de acela.

V: În clipa în care eşti realizat, tu eşti Acela; alteori nu faci decât să contempli faptul că eşti Acela, încerci să crezi că tu eşti Acela. Însă momentul în care survine convingerea, este acesta realizarea?

M: Da, acela e momentul cunoaşterii.

V: Atunci care sunt semnele realizării?

M: Nu există nici un simbol, căci în momentul acela rămâi tu singur.

V: Dar nu se vede nimic precis?

M: E surprinzător, însă ar putea fi atât de multe lucruri de văzut! S-ar putea să vezi lumini... Cărui fapt se datorează toată această iluminare? *Atma-jyoti,* lumina Sinelui, autoluminarea Sinelui.

V: Am citit în mai multe cărţi că odată cu realizarea survine o trezire a lui *kundalini.* Este adevărat?

M: Ce zici tu de *kundalini* i se întâmplă lui. Asta nu e treaba mea.

V: Cui i se întâmplă?

M: Celui care expune această idee. Eu nu mă ocup de aceste concepte. Este domeniul lui Muktananda.

V: Multe alte persoane spun acelaşi lucru.

M: Abordarea mea e diferită. Eu nu pun accentul pe asta.

V: Rezultatul nu este acelaşi? În ceea ce îi priveşte pe aceia care au atins realizarea, noi doar auzim vorbindu-se de asta; dar nu există nici o dovadă. Yoghini realizaţi ne povestesc că realizarea le-a conferit puteri supranaturale. Le-au apărut lumini ciudate; ei au trecut într-o dimensiune diferită. Li se întâmplă ceva colosal în momentul realizării.

M: Se poate totodată să ai viziuni ale unor zeităţi. Se poate întâmpla orice, dar asta nu înseamnă că trebuie să vă împovăraţi cu aceste concepte.

V: Da, dar se pot produce acele fenomene?

M: Da, dar dacă încercaţi să le experimentaţi şi să le observaţi e uşor să vă îndepărtaţi de la calea realizării de Sine. Acei oameni studiază, cum s-ar zice, pe micul ecran al televizorului; asta înseamnă că ceea ce caută ei ţine tot de lumea experienţelor. N-au trecut de ea.

V: Ceea ce ne expune Maharaj, ca să folosim termenii din Gita, este oare *jnana-marg*?

M: Nu, nu "calea" *jnana*-ei. A te stabili în cunoaştere este altceva. *Jnana marg* vrea să spună că înaintaţi pe o cale. Destinaţia voastră este cunoaşterea "eu sunt" — a fi stabiliţi în acea cunoaştere.

V: După cum spune Gita, aceasta este *jnana.*

M: *Marg* înseamnă că voi încercaţi mereu să avansaţi. Eu nu mai doresc să avansez în nici un fel.

Când vă gândiţi la "cale", voi aveţi în minte o destinaţie îndepărtată către care trebuie să mergeţi. Fapt este că sunteţi chiar pe punctul de a ajunge; ce nevoie mai e de o cale?

V: Asta e uşor de atins?

M: Spontan. Ea este starea naturală, destinaţia. Din nefericire, sunteţi prinşi cu tot soiul de concepte şi v-aţi împotmolit în mocirla lor.

Într-adevăr, "tu eşti"; cât se poate de spontan şi de natural.

V: Insist; am să spun altfel. În Gita...

M: Nu vreau să cauţi susţinere în nimic din afară. Nu sunt decât două entităţi, tu şi eu. Nu aduci o terţă persoană sa un al treilea sprijin. Dialogul se derulează strict între noi.

V: Care este diferenţa dintre tine, Maharaj, şi Domnul Krishna?

M: Habar nu am ce vrei să zici prin "diferenţă," căci termenul acesta nu figurează în vocabularul meu.

V: Atunci, dacă eu îl citez pe Domnul Krishna din Gita, spre propria mea satisfacţie, este... dacă *tu* nu mă luminezi, cine altul o va face?

M: Cunoaşterea "tu eşti" este Domnul Krishna.

V: De acord. Deci cunoaşterea mea...

M: Aceea este Krishna.

V: Cunoaşterea mea este că devoţiunea este calea cea mai uşoară. Că e vorba de Rama, de Krishna sau de oricine, chiar şi de Guru, te concentrezi pe aceştia. Nu mă gândesc nici măcar la "eu sunt", nici la "cine sunt", nici la una nici la alta; nici că e mai bine să fii o furnică decât un cub de zahăr, şi cu devoţiune se invocă numele lui, numele Domnului. Sau numele Gurului. Şi se obţine realizarea. Se obţine *chia* şi *jnana.* Numai prin *bhakti, bhakti* simplă, oarbă. Fără măcar a te gândi la cine eşti, ce eşti, acea cunoaştere însăşi, "EU sunt Acela" va apărea. Cu convingere, realizarea se va produce.

M: Dacă tu ai trecut prin toate astea, de ce ai mai venit aici? După ce ai făcut toate acele lucruri— calea devoţiunii — trebuie să se fi manifestat în tine. Iarăşi, se poate să te întreb de ce ai venit aici?

V: Nu, cunoaşterea nu s-a manifestat. Mă simt neîmplinit. Nu făceam apologia devoţiunii. Voiam. Aşadar...

M: Nu se pune problema manifestării în tine a cunoaşterii, căci *tu eşti acea cunoaştere.* Ea este deja acolo. Aceasta este singura condiţie.

V: Prin devoţiunea oarbă?

M: De ce ai nevoie de devoțiunea oarbă dacă eşti deja Acela?

V: Pentru că este mai uşoară pentru nouăzeci şi nouă la sută dintre oameni. Mai uşor îmi este să cred în tine decât să cred că eu sunt Dumnezeu. Pot crede că tu eşti Dumnezeu, că eşti mai divin. Tu *eşti* Dumnezeu. Tu eşti puterea divină -- *shaktiman.* Eu nu pot să cred că *eu* sunt puterea divină.

M: Nu te vei trezi niciodată la acea stare superioară dacă nu vei crede că eşti Divinul. Aceasta este devoțiunea *advaita* Nu este nici o deosebire între Dumnezeu şi tine însuți. Tu eşti numai şi numai Dumnezeu. Singur Eu rămâne.

V: Da, ştiu. Dar se spune că şi *dvaita* şi *advaita*... vor conduce amândouă la Cel Ultim.

M: Mulți oameni zic multe. Însă uite ce îți zic eu: "Să vezi că eşti şi să ştii că eşti. Fii pur şi simplu acela.

V: Este *dvaita* incorectă? Poate ea conduce la acelaşi...?

M: Nu e chestiune de dualitate, pentru că nimic nu există în afară de mine. Numai eu exist. Nu mă interesez decât de Cel Preaînalt, orice ar fi. La un nivel inferior, totul e adevărat la acel nivel. Dar eu nu mă ocup deloc de aşa ceva. Eu nu sunt promotorul stadiilor inițiale... Etapa aceea s-a încheiat pentru mine. Oricine se bizuieşte pe deplin pe cuvintele mele, că voi sunteți *Brahman,* voi sunteți totul, acela se va transforma numai prin asta.

V: Tot ceea ce sunt, este rezultat din *prarabdha* mea?

M: Ce este acea *prarabdha,* acel destin de care vorbeşti? Eu nu cunosc nici o *prarabdha,* nici un destin. În stadiile inițiale, în gândirea de grădiniță a spiritualității, obişnuiam să zic astfel. Pentru unul care primeşte inițiere primară în spiritualitate, această învățătură îi este de ajuns. Însă nu pentru *sadhana* mea. Pentru un curs avansat în spiritualitate, eu n-am să vă explic aceasta. Aceste concepte sunt respinse. Dacă nu îți place învățătura mea, indiferent ce zic, atunci poți să mă condamni şi eşti liber să pleci de aici.

V: Poate vreun om să-şi modifice destinul?

M: Tocmai ce am zis: eu nu cred în destin. Dacă eşti pe calea devoțiunii, care mai e necesitatea unui destin? Cu devoțiunea individualitatea se transformă în *Brahman,* manifestatul. Ce nevoie ai de un destin pentru asta? Starea de *Brahman*, *Brahman*-ul manifestat, nu este supusă nici unui destin. Se pune vreo problemă de ceva de bine sau de rău care să se întâmple în acea stare de *Brahman* ? Cel care nu este una cu *Brahman* şi încă se crede un individ, întotdeauna se va gândi că ceva bun sau rău este pe cale să se i se întâmple, în calitate de entitate condiționată de corpul-minte.

Ai ceva de zis? Comentariile tale, domnule?

V: Unul dintre fenomenele pe care le simt foarte tare petrecându-se în Occident, prin prisma învățăturilor orientale răspândite de reprezentanți ca Maharaj şi Ramana Maharshi, este că oamenii doresc să dobândească lucrurile cu vehemență; şi când s-au plictisit de dobândirea de beneficii materiale, de satisfacții sexuale şi de toate plăcerile drogurilor, ei se întorc spre viața spirituală, dar viziunea lor asupra spiritualității rămâne condiționată de acelaşi spirit de dobândire.

M: Tu trebuie să înțelegi că, în Occident, oamenii se întorc către spiritualitate pentru că sunt blazați, plictisiți de această viață exterioară şi materialistă. Trebuie să se înțeleagă cauza mizeriei. Trebuie găsită această sursă. Nu-i asta necesar?

V: Cred că aşa este într-adevăr. De aceea şi sunt atât de importante învățăturile lui Maharaj; ele se demarchează clar de învățăturile obişnuite...

Al doilea vizitator: Eu mă gândesc că noul meu prieten, aici, încearcă să lămurească aceeaşi confuzie fundamentală pe care o cunoaştem de ceva vreme în Occident: oamenii asociază realizarea cu împlinirile întemeiate pe acest sistem al *chakra*-lor, pe când nu are nimic de-a face cu asta. Ştii că atunci când Ramana Maharshi era întrebat despre acest subiect, el răspundea că singurul centru care îl interesa era inima.

M: Orice persoană vine aici va fi lichidată: nu v-a obține nimic.

Când veți atinge această stare, acea stare superioară, numai atunci veți fi realizați, indiferent de veți dobândi sau nu. Vă asigur că nu veți obține nimic şi că veți înțelege că nu e necesar să dobândeşti nimic. Rămâneți la ce v-am vorbit mai înainte. Faceți-vă temele, apoi veniți cu întrebări.

Mi-ar place să aud de la voi ce remediu, ce rețetă vă va putea ajuta să aflați că voi sunteți şi să puneți în practică această cunoaştere "voi sunteți".

V: Instrucțiunile lui Maharaj constituie singura rețetă pe care o cunosc.

M: Continuă să vii aici dacă doreşti să afli ceea ce eşti. Depistează ce este "tu eşti". Explorează acel remediu "tu eşti". Şi nu prescrieți la toată lumea ceea ce v-am zis. Păstrați-o pentru voi!

Interpretul: La muți le va spune: "Nu întrebați nimic. Doar ascultați". Numai ascultând, ei înțeleg; multe din îndoielile lor sunt eliminate. Acelei doamne de azi dimineață i-a zis să asculte simplu, să nu pună întrebări. Şi asta poate fi foarte eficace. În cursul expunerii, el e sigur că multe dintre îndoieli vor fi risipite.

V: De ce există atâta divergență între diferiți guru, *rishi,* şi yoghini realizați? Sau poate că nu sunt realizați?

M: Nu, asta se poate explica în felul următor: Deşi conştiința este universală şi cunoaşterea "tu eşti", sau orice altă cunoaştere, sunt comune, exprimarea lor prin corp şi minte este individuală; acolo totul este diferit. Prin urmare, calea prezentată de către fiecare înțelept va fi diferită; nu se poate altfel.

V: Toate acele numeroase căi duc la...

V: Vor duce la aceeaşi realizare. Nu e adevărat că toate drumurile duc la Delhi? Căile vor fi diferite, dar destinația este aceeaşi. Aşa că nu poți compara calea asta, ceea ce prezint eu, cu cea a altuia.

V: În metoda ta — pot să-i zic metodă? — ai observat cumva unele *siddhi*...

V: Nu. Însă asta se aplică în cazul meu, datorită îndrumărilor gurului meu. Mi-a spus că şi dacă eram realizat, eu aveam să prezint numai cunoaşterea. Fără puteri sau *siddhi* pentru mine. Eram foarte nerăbdător şi mă gândeam: "Voi avea anumite puteri, voi face miracole, voi vindeca oameni". La început, când abia eram inițiat, astfel erau gândurile mele. Dar gurul meu mi-a spus": "Nimic din toate alea pentru tine. Ai doar de prezentat cunoaşterea." Nu trebuia să am nici o putere pentru mine. Şi mi-a mai zis aşa: "Tu trebuie să repeți aceste *bhajan* de trei ori pe zi. Trebuie să faci asta." A zis că trebuie să facem asta spre binele tuturor ignoranților.

Eu nu vreau să vă atrag pe căile tradiționale, convenționale, întortocheate. De aceea preferă străinii învățăturile mele, pentru că acolo nu au acel soi de convenții, de tradiții.

V: Venerarea, ritualurile, nimic din toate astea.

V: Aceea este calea devoțiunii. Însă ceea ce vă ofer eu este *atma-yoga. Eu* nu "fac" *bhakti yoga;* adică *bhajan,* etc. Asta se face, asta funcționează de la sine! *Bhakti-yoga* înseamnă că (devotul) încearcă

să intre în uniune cu Dumnezeu. Asta nu se petrece numai aici; aşa decurge pretutindeni, începând chiar de la furnici. Asta înseamnă că toată lumea are această *bhakti;* chiar şi o furnică vrea să trăiască, ceea ce este acelaşi lucru cu *bhakti.* Dar acea furnică nu ştie asta. Numai o formă omenească...

V: Întrebarea mea urmează curând. Chiar şi *bhajana* unui *jnani* sunt dedicate unui zeu, să zicem Krishna, care ia de bună *saguna bhakti. [Către interpret*:] Tu eşti convins de răspuns? Dacă da, la rândul tău, poţi să mă convingi şi pe mine.

Interpretul: Iată cum a fost: ca *jnani* el ar fi rămas necunoscut lumii. La asta se gândea gurul lui. Maharaj l-a întrebat cum şi-ar putea onora datoria după ce a obţinut realizarea; atunci, el i-a răspuns că nu avea cum face asta. A adăugat că dacă totuşi voia câtuşi de puţin să facă ceva în schimb, trebuia să îndeplinească *bhajan* de patru ori pe zi. Ceea ce se ascundea în spatele îndemnului gurului său era că atunci când se desfăşoară vreun *bhajan* undeva, atenţia oamenilor este atrasă de faptul că acolo are loc venerarea Divinului. Iată cum au început oamenii să vină aici. La început, au fost mai ales indieni, care nu prea erau interesaţi de cunoaşterea de sine, dar aveau credinţă în Dumnezeu. Ei au fost primii; însă mai târziu au început să vină şi alţii, precum Maurice Frydman. Şi după aceea a fost publicată cartea aceasta *[referindu-se la* "Eu sunt Acela".] În cele din urmă, aţi ajuns să cunoaşteţi aceste învăţături graţie lui. Deci, scopul acestui *bhajan* era de a-l face cunoscut într-un mod indirect; altfel ar fi rămas total necunoscut.

V: Se poate să fie aşa, dar trebuie să mai fie şi altceva.

I: Graţie acestui *bhajan,* oamenii sunt înălţaţi, nu-i aşa?

În mod normal, noi punem în practică imediat ceea ce ne zice. El a vrut să dezvolte întrucâtva acest subiect. Acum, când punem aceeaşi întrebare iar şi iar, el nu mai răspunde deloc. El încerca să spună că, *bhajan*-ul se petrece direct de la nivelul furnicii la al nostru. De fapt, numai atunci când aveţi adevărata cunoaştere, cunoaşterea ultimă, ajungeţi să înţelegeţi că *bhakti* şi *jnana yoga* sunt una.

V: Şi se poate obţine, în vreun fel sau altul, această cunoaştere supremă?

I: Da.

Vizitatorul dă atunci detalii asupra recentei sale întâlniri cu un eminent medic homeopat din Statele Unite, a cărui competenţă fusese solicitată pentru a încerca să amelioreze boala lui Maharaj.

Din moment ce mă aflu în această stare anterioară celor trei *guna,* boala nu a avut nici un efect asupra mea în ultimele trei luni. Mie nu mi-e teamă de această boală. Am înlăturat aceste *guna* pentru totdeauna. Orice s-ar întâmpla, se întâmplă numai în domeniul acestor *guna*. Aceste *guna* fac toate alea. Eu sunt cel care cunoaşte *guna* şi domeniul lor, dar eu nu sunt *guna.*

Această boală de care se spune că este, unde se manifestă ea? În mod sigur nu în mine. Această boală a apărut odată cu cel care s-a ataşat de cuvântul "naştere. Prin urmare, ceea ce s-a născut suferă, nu eu.

Punctul următor este: cine este cu adevărat acela care este născut? Ceea ce se naşte sunt cele trei stări: starea de veghe, starea de vis şi cunoaşterea "eu sunt", această conştiinţă individuală. Corpul şi suflul vieţii nu ar fi în stare să funcţioneze dacă această conştiinţă ar fi absentă. Aşadar, aceste trei stări care funcţionează prin intermediul celor trei atribute (*guna*), sunt născute. Deci, cele trei stări şi cele trei atribute aferente, acest ansamblu, sunt născute, şi, tot ce se întâmplă, se întâmplă numai acestui ansamblu. Nimic din toate acelea nu mă preocupă.

Eu văd foarte clar ceea ce este născut. Totodată ştiu că eu nu sunt ceea ce este născut. De aceea nu am nici o teamă. Eu rămân complet impasibil în faţa unei boli care, altfel, ar fi fost traumatizantă.

Ştiind că eu nu sunt ceea ce se consideră a fi fost născut, există totuşi puţin ataşament faţă de asta. În ce fel? Ataşamentul este îndreptat către ceea ce mi-a fost asociat o lungă perioadă de timp. Această mică urmă de ataşament se produce numai pentru că am fost ataşat acestui corp vreme de optzeci de ani. Astfel, eu întâlnesc pe cineva din oraşul meu natal pe care îl cunosc de demult. El vine şi se duce. Îi spun la revedere. Ce se petrece? Faptul că pleacă sau e plecat nu mă deranjează. Însă în clipa despărţirii acest elan de ataşament se face simţit deoarece ceva sau cineva pe care l-am cunoscut vreme de optzeci de ani pleacă. Dar asta e tot. Nu este acel ataşament solid care se manifestă în general.

Această conştiinţă individuală, care este cu adevărat ceea ce se naşte, se ataşează din greşeală de acest corp, crede că ea este corpul şi că funcţionează prin cele trei *guna;* aşa este asocierea. Asta se naşte. Însă asta nu mă priveşte câtuşi de puţin.

În Gita, Domnul Krishna îi spune lui Arjuna că el nu omora pe nimeni şi nimeni nu era omorât. Totul era numai o iluzie.

Dulcele este calitatea sau natura zahărului; dar dulcele nu rămâne decât atâta timp cât este prezent zahărul însuşi. Din clipa în care zahărul e consumat sau aruncat, dulcele nu mai există. Astfel această cunoaştere "eu sunt", această conştiinţă individuală, această senzaţie sau sentiment de Fiinţare este chintesenţa corpului. Dacă această esenţă a corpului nu mai este, atunci nu mai este nici această senzaţie, acest sentiment de "Fiinţare". Acest sentiment de Fiinţă nu poate subzista fără corp, aşa cum nici dulcele nu poate subzista fără suport material.

V: Atunci ce rămâne?

M: Ce rămâne este Originalul, care este necondiţionat, fără atribute şi fără identitate. Acesta este fundalul pe care au apărut această stare temporară de conştiinţă, cele trei stări şi cele trei *guna*. Se numeşte *Parabrahman,* Absolutul.

Aceasta este învăţătura mea de bază.. Aveţi întrebări despre asta?

V: Nu am nici o obiecţie majoră aici. Singurul punct de care îmi aduc aminte, după ce am citit cu atenţie cărţile, este că se zicea acolo că o încâlceală de amintiri va supravieţui în cazul unei persoane obişnuite, care nu s-a trezit. Oare asta dispare complet în această stare de trezie, cum e a lui Maharaj?[8]

V: Dacă avem zahărul sau siropul de zahăr, atunci se poate avea şi dulceaţa. Dacă această esenţă materială fizică, care este corpul, nu este acolo, cum ar putea fi vreo amintire? Chiar şi *conştiinţa* că eşti în viaţă, că exişti, însăşi senzaţia de a fi este pierdută, aşa cum şi gustul de zahăr a dispărut.

Întrebarea pusă doamnei era dacă după despărţirea de corp şi de conştiinţa individuală mai rămâne ceva, acest *Parabrahman.* Atunci, cum se poate ştii aşa ceva, indiferent ce ar rămâne? Cum să ştii că mai există ceva? Priviţi în felul următor. În camera asta se află douăzeci de persoane. Toate douăzeci pleacă.

8

Chestiunea de a şti dacă amintirile continuă după dispariţia senzaţiei de existenţă revine adesea din cauza pretinsei ei legături cu posibilitatea de "renaştere". Ea este alimentată mai ales de cele două afirmaţii făcute în "Eu sunt Acela" (Acorn Press, First American Edition, pp. 12 şi 381) în ideea că anumite amintiri sunt păstrate; asta s-ar putea interpreta drept o informaţie că personalitatea continuă după moartea fizică. Dar, pe de altă parte, Maharaj declară dintr-o suflare şi fără echivoc că deşi amintirile continuă ca imagini şi concepte, ele nu mai aparţin aceleiaşi persoane; ele nu fac decât să "furnizeze energie pentru o nouă persoană" [Italicele sunt de la editor.] Aşadar vechea personalitate nu se mai renaşte! În general, Maharaj detestă să vorbească despre acest subiect. El simte că ar însemna în parte să "pui boii înaintea carului". E vorba ca mai întâi să pricepi Sinele, desfăcând orice identificare cu corpul-minte; şi atunci unde se mai pune problema "renaşterii"? (Vedeţi de asemenea la pagina. 199 a prezentei lucrări).

Ceea ce subzistă atunci este acela; dar cel care este plecat nu poate înțelege ce a rămas. Aşa că acest *Parabrahman,* care este necondiționat, fără atribute, fără identitate — identitatea apare numai odată cu acea cunoaştere "eu sunt" — , dacă această cunoaştere însăşi nu este acolo, atunci cine este acolo cu întrebarea? Aceasta nu trebuie *priceput* de "cineva" (dotat cu identitate de corp-minte), ci trebuie experimentat, în aşa fel încât experimentatorul şi experiența să fie una. Deveniți atunci experiența. Numai în felul acesta vă puteți cunoaşte, atâta că nu mintea e cea care cunoaşte; mintea însăşi a survenit ulterior, după adevărata conştiință.

Dacă cineva se întreabă: "Cu ce seamănă acest *Parabrahman* ?" răspunsul este că seamănă cu Bombay. Nu îmi vorbiți de geografia Bombay-ului, nu-mi spuneți de atmosfera lui, ci ziceți-mi ce *este* Bombay? Este posibil să îmi ziceți asta? Nu puteți. Aşa că nu puteți nici să ziceți: acesta este Bombay sau acesta este *Parabrahman.* Dacă vă spun: "Dați-mi o mână de Bombay!", voi nu aveți cum. Tot aşa, nu se pune problema de a oferi *Parabrahman* sau de a-l primi; puteți numai să *fiți* acela. De fapt, conceptul sau însuşi gândul "eu sunt" nu există. Întrebarea era: acela seamănă oare cu somnul? Nu. Somnul, cum am mai zis, este un atribut a ceea ce s-a născut. Aşadar descoperiți ceea ce s-a născut. Înainte de naştere nici gândul că exist nu este acolo. Întoarceți-vă acasă şi meditați la asta. Este ceva ce trebuie să se dezvăluie de la sine. Nu vă puteți folosi creierul sau gândirea pentru asta. Absolutul nu e uşor de atins. Toată manifestare este ieşită dintr-un dram de conştiință. *[Maharaj se adresează în particular unei doamne dintre ascultători]* Îți mai aduci aminte ce ți-am zis?

V: Am să încerc.

M: A-ți aminti ceva, indiferent ce, este în sine un aspect al acestei conştiințe care eşti. Dacă nu ai acea conştiință, chestiunea de a-ți aminti sau chiar de a gândi nu se iveşte pur şi simplu. Punctul de plecare este deci conştiința individuală, iar această conştiință nu poate fi fără corp. Acesta este misterul de dezvăluit.

Conştiința este acolo atâta vreme cât cele cinci elemente sunt prezente. La marea disoluție a universului, a tuturor celor cinci elemente, conştiința este abolită în egală măsură.[9] Însă ceea ce cunoaşte conştiința individuală, starea absolută, nu este afectată. Eu sunt întotdeauna în acea stare şi de aceea nu am nici un fel de teamă. Chiar şi atunci când totul ardea în jur şi când totul era distrus, eu nu făceam decât să observ. Fiind doar în starea de observare, eu nu eram atins de nimic. Fiind aşa, ce ar mai putea să mă afecteze?

După aceea, indiferent ce apare, nu are cu adevărat nici o substanță. Nu are decât o existență temporară. Cât timp este manifestare, suferința este prezentă. Şi când lucrurile dispar, suferința este din nou absentă. Deci numai când forma este prezentă şi conştiința este acolo simțiți durere şi nefericire. Şi fără formă nu este nici conştiință, nici sentiment de suferință, nici nimic altceva.

V: Există momente în care forma pe care o percepem nu este în câmpul de conştiință al lui Maharaj şi în care el nu simte suferința la ce se petrece aici?

M: Atâta timp cât conştiința individuală este acolo, se simte şi durerea. Dar conştiința este rezultatul corpului de hrană, aşa cum flacăra arde câtă vreme uleiul este în lampă. Acest corp este precum uleiul, iar flacăra este cunoaşterea "eu sunt". Înainte de tot ceea ce percepeți, cunoaşterea "eu sunt" trebuie să existe. Totul este inclus în aceea, toată lumea experienței. Cea mai mare scenă este deci chiar cunoaşterea "eu sunt"; însăşi această conştiință este pelicula care conține totul.

Prin urmare, conştiința este acolo, durerea este simțită, dar eu neg toate astea ca fiind adevărata mea natură. Prin guru mi-am eu întâlnit adevărata identitate, prin cuvintele gurului meu, prin deplina încredere în vorbele sale, şi meditând asupra conştiinței, asupra acelei cunoaşteri; după aceea am ajuns să ştiu că

---

[9] **Potrivit cosmologiei hinduse, Universul are, prin natura sa, o existență ciclică; el trece periodic prin disoluția totală şi prin re-creare.**

este greşit să pretinzi că te-ai născut în lume. Fapt este că existența mea este eternă, pentru totdeauna acolo. Eu nu sunt al lumii, dar lumea este în conştiința mea. Se presupunea că trupul apăruse, că se formase în această lume. Însă când adevărul a ieşit la iveală, s-a descoperit că întreg universul era închis într-un atom oarecare. Atunci ce este acest atom? Este senzația de existență, cunoaşterea "eu sunt". Este cea care conține întregul univers.

Din cauza existenței voastre, pentru că ştiți că sunteți, ştiți şi că lumea este. Astfel, această conştiință prin care faceți experiența lumii nu este neglijabilă; dimpotrivă, este foarte importantă. De ce să nu aprofundați aceasta? Meditați asupra acestei conştiințe însăşi şi aflați cum a apărut această conştiință de a fi. Care i-a fost cauza? Din ce s-a dezvoltat această conştiință? Încercați să aflați, mergeți direct la sursă!

Iulie 4/5, 1980

4. DIN CLIPA ÎN CARE ŞTII CĂ EXIŞTI, VREI SĂ RĂMÂI ETERN

Maharaj: Mulți oameni sunt foarte ataşați de individualitatea lor. Mai întâi de toate ei îşi doresc să subziste ca individ, şi apoi caută, căci nu sunt pregătiți să piardă acea individualitate. Ei îşi conservă identitatea, dar, în acelaşi timp vor să găsească adevărul. Însă, în acest proces, voi trebuie să vă debarasați de identitatea însăşi. Dacă descoperiți cu adevărat ceea ce sunteți, veți vedea că nu sunteți un individ, că nu sunteți o persoană, că nu sunteți un corp. Oamenii care se agață de identitatea lor corporală nu sunt pregătiți pentru această cunoaştere.

Originea numelor şi a formelor care apar, prin culorile lor variate şi tot restul, este apa.[10] totuşi nimeni nu zice "eu sunt apa", ci "eu sunt corpul". Însă dacă încercați să căutați originea corpului, constatați în cele din urmă că el provine din apă. Toate aceste plante şi tot restul, indiferent de numele şi de forma lor, provin numai din apă. Oamenii însă nu se identifică întotdeauna cu apa; ei pretind că sunt corpul. Cerurile şi infernul, orice ar fi ele, nu există decât pe acest pământ. Toate numele fac apel la aceste forme, şi toate formele apar din pământ pentru a se reîntoarce tot acolo. Aşadar existența cerului şi a pământului sunt concepte.

Oamenii de ştiință fac descoperiri şi se servesc de conştiința lor individuală, această cunoaştere "eu sunt", însă ei ignoră ce este ea. Nu pot să priceapă în mod direct, indiferent de ce s-ar descoperi. S-au scris tot felul de cărți, dar în cele din urmă Krishna, nu ca persoană, ci conştiința întrupată, a scris despre sine însuşi, despre ceea ce este el. Eu găsesc că aceasta este cea mai adecvată dintre toate scrierile existente.

Vizitator: Te referi la Bhagavad Gita?

M: Da, însă eu nu spun că Krishna este o persoană. Este conştiința într-o formă particulară, care este autorul *Bhagavad Gita*-ei. Aceeaşi conştiință este în voi. Este totodată conştiința care era în voi atunci când erați copii, aceeaşi care este şi acum. Cu trecerea timpului conştiința rămâne ceea ce este. Se numeşte *bal-krishna,* conştiința de copil. Îndreptați-vă atenția către ea; *prindeți-vă* de ea şi atunci veți şti. Acea conştiință de "eu" este aceeaşi atât pentru un copil, cât şi pentru un adult. Lua-ți seama la copilăria oamenilor care sunt importanți astăzi, mari învățați, savanți, politicieni: ce erau ei în ziua naşterii lor? În stadiul acela, conştiința este prezentă, dar nu şi conştiința de "eu". Numai *bal-krishna,* neştiința copilului este acolo. Copilul nu ştie că există. Pe măsură ce creşte, el ajunge să ştie că există; îşi recunoaşte mama, iar apoi caută să acumuleze aşa-zisele cunoştințe înainte de a deveni vreun mare învățat, vreun mare om. Însă nimeni nu ştie ce anume este această ignoranță de copil. Un *jnani* o ştie; de aceea devine liber. El nu se mândreşte cu acea cunoaştere de Sine. *Jnani* cunoaşte originea acestei conştiințe.

Această conştiință atomică conține întreg universul, dar ştie totuşi că nu este această conştiință. În cazul acesta cu ce s-ar mândri? El este starea de absolut, în care conştiința "eu sunt" este absentă. Dacă

[10] 1. "Din apă este creat totul, atât ceea ce este manifestat, cât şi ceea ce nu se manifestă. Prin urmare, toată manifestarea (*murti*) este apă." — *Prasna Upanishad,* 1.4-5.

întâlniți orice *jnani,* vă va fi uşor să-l recunoaşteți, căci el nu se va lăuda deloc cu cunoaşterea sa de Sine, de vreme ce au trecut dincolo şi de această cunoaştere. El spune: "Eu nu sunt această cunoaştere sau această conştiință".

Conştiința care este în corp îl părăseşte la moarte. Şi cum este cu apariția viermilor în corp? Şi asta este tot viață. Însă conştiința principală s-a dus. Când forța vitală îl părăseşte, corpul sucombă.

Vorbesc despre acest subiect de patruzeci de ani. Când mi-am întâlnit gurul, acesta mi-a recomandat să las deoparte orice fel de dumnezeu. Mi-a spus că acea conştiință a mea, prin care fac experiența lumii, este anterioară tuturor lucrurilor. Asta însemna că eu trebuia să reflectez numai asupra acestei conştiințe, să merg la sursa ei şi să-i descopăr natura. Faptul de a experimenta că "eu sunt", şi că lumea este, demonstrează că la disoluția universurilor [11] eu rămân neafectat. Dacă era să fi murit în momentul acela, eu nu mai făceam actualmente experiența acestei existențe.

Mulți oameni mari au evocat fapte asemenea lui Krishna, dar trebuia ca mai întâi să ştie că *sunt* înainte de a vorbi; însă înainte de a se putea spune ceva, această conştiință a "eu"-lui trebuie să fie prezentă. În starea de Absolut, era un moment în care nu era prezent nici un sentiment al existenței. A apărut acest sentiment şi ați început să spuneți ceva, indiferent ce. Că e adevărat sau că e fals, înainte de apariția acestui sentiment de ființă, voi nu ştiați că sunteți; deci, indiferent ce ați spus după apariția sentimentului de existență, adevărat sau fals, este tot una. Originea acestui sentiment, sau a cunoaşterii voastre "eu sunt", rezidă în firul de iarbă şi în bobul de orez.

Acei oameni care predică cunoaşterea cred că mai întâi a existat lumea şi că după aceea s-au născut ei. Cât timp rămâne această convingere, ei nu pot dezvălui cunoaşterea; ei nu ştiu mai bine. Numai când conştiința de "eu" este acolo, atunci vin şi cuvintele. Înainte de apariția acestei conştiințe, exista oare vreun cuvânt? Nu, voi erați neştiutori de propria voastră existență. Primul lucru pe care ajungeți să-l cunoaşteți este acela că sunteți. Apoi descrieți ceea ce vi se întâmplă, nu-i aşa? Atunci, că o fi sau nu adevărat, care este temeiul a ceea ce ziceți?

Când senzația de existență nu este acolo, nu sunt nici cuvinte. De îndată ce apare acea senzație, tot ceea ce se petrece este dat drept învățături "discipolilor" şi erijate în "religii". Dar acestea nu-s decât concepte. Mai întâi de toate, cum ați ajuns să ştiți că existați? Datorită cărui fapt? În acest moment vă dați seama că sunteți. Cum ştiți asta?

V: Eu nu ştiu. Această senzație este pur şi simplu acolo, în mine, şi atâta. Nu îi pot afla originea.

M: A cunoaşte originea acestei senzații de existență, sau conştiință de "eu" — asta este eliberarea. Atunci sunteți liberi. Însă nu mai înainte.

V: Tot ce ştiu eu în faza aceasta, urmând practica recomandată de Maharaj, este că cu cât mă instalez mai mult în asta, cu atât sunt mai fericit şi mai nepreocupat de poziția mea în lume.

M: Indiferent ce ziceți nu sunt decât cuvinte în această lume. Înainte de apariția senzației de existență, dacă ați fi ştiut adevărul cu privire la existența voastră eternă şi absolută, ați fi intrat voi cu bună ştiință în această formă, în acest corp? De fapt, la început nici nu ştiați că sunteți acolo. Numai când ați devenit un copil de doi sau trei ani ați început să ştiți că existați. Tot ceea ce s-a întâmplat până în momentul acela, pe durata celor nouă luni petrecute în pântecele mamei şi un an sau doi după aceea, nu este decât pură ignoranță. Fără ştire, toate acelea s-au întâmplat. Deci întrebarea este: ați fi intrat cu bună ştiință în matrice?

V: Ei bine, asta ar depinde de genul de informații de care aş dispune despre lume. Ştiind ceea ce ştiu acum, eu nu cred că aş fi făcut-o.

M: Prima etapă, la moartea cuiva, constă în a nu şti că *eşti;* senzația de existență a dispărut. Conştiința individuală nu mai este acolo. Apoi vine medicul, confirmă moartea, iar corpul este dus la incinerare. Corpul fizic este acolo, rezultat din ceea ce a cauzat prezența cunoaşterii "eu sunt", dar acum aceasta la părăsit. Conştiința de "eu" nu mai este în corp, aşa că fie îl îngropați, fie îl ardeți, fie îl tăiați în bucăți, ce mai contează. Nu mai e nimeni să protesteze..

[11] Vezi nota de subsol de la p. 37

Am să îți dau o temă de gândire. Când vei fi ajuns înapoi acasă, vei reflecta la tot ceea ce ai auzit aici şi vei aşterne pe hârtie unele elemente. Vei putea să-ți pui întrebările mâine.

Interpret: Muți dintre discipoli îi scriu lui Maharaj: "Eu sunt despărțit de tine, eu în occident şi tu aici; nu am bani ca să vin să te întâlnesc, dar nici nu simt că ai fi absent. Tu eşti aici, tu şi cu mine suntem unul." Este genul de scrisori pe care le primeşte. Şi ei fac experiența uniunii, a stării de non-dualitate.

V: Ei nu merg dincolo de asta.

M: Dar ei nu pot să transcendă, nu pot merge dincolo de asta; ei încă simt că ar trebui să vină aici, deşi există uniune. Eu le spun atunci când vin aici: "Conştiința voastră sunt eu însumi. Aşadar atâta vreme cât aveți convingerea că sunteți un bărbat sau o femeie, voi mă pierdeți. Dar dacă vă luați drept conştiința însăşi, atunci eu sunt întotdeauna cu voi – asta numesc eu „căsătorie". Oare voi vreți să vă căsătoriți cu mine? Atunci preluați aceste convingeri.

Am să merg acum iarăşi la sursă. *Janmarlana* înseamnă "căsătorie prin naştere." Cine sunt, la sursă, cele două părți care se căsătoresc? *Janmarlana,* căsătoria prin naştere sau uniunea a două entități: una este numită mama, dar ea este puterea fluidă. Cealaltă este numită tatăl, care este tot putere fluidă atunci când se unesc. Aceea este naşterea.

Aceasta este spiritualitatea mea, studiul meu asupra spiritualității; asta am făcut eu toți anii aceştia. Şi am ajuns la etapa în care ştiu că eu sunt principiul care nu a fost afectat de disoluția universului.[12] Acestea sunt convingerile mele. Vă vorbesc din experiența mea că nu am trecut prin durere atunci când întreg Universul era în flăcări era distrus. Am rămas neafectat. Este adevărat sau fals?

V: În ceea ce priveşte experiența lui Maharaj?

M: Da

V: Eu sunt convins că este adevărat.

M: Iată de ce pentru mine rai şi iad nu există. Alți oameni cred în astea şi poate că şi trec prin aşa ceva, dar pentru mine alea nu există.

Interpret: El vorbeşte de peste patruzeci de ani; acum zice că vorbitul a devenit dureros, din pricina sănătății lui şubrede. Le spune vizitatorilor, mai ales străinilor care trec pe aici, să primească cât pot din toată cunoaşterea într-un timp cât se poate de scurt..

M: Jnaneshwar, un mare înțelept, a spus: "Ce vă spun nu e minciună; nimic din ce există n-are substanță, este ireal". 1 Clipa prezentă este ireală

Vezi nota de la p. 37. 37

4 C F Încă de la început nu există nici un lucru."— Hui-neng, al Şaselea Patriarh

al buddhismului zen chinezesc.

Înaintea senzației de existență, eu nu existam. Atunci ce era acolo? Acum, voi spuneți că existați. Aşa că am să vă vorbesc despre acest subiect. Ce este această existență, dacă nu e cumva non-existență? Îmi spuneți că acum şaizeci sau o sută de ani, eu nu eram acolo. Atunci cine era? Cine era cu o sută de ani în urmă? Oricare v-ar fi răspunsul, asta-i adevărat sau fals?

V: Eu cred că este adevărat. Nu-i vorba decât de un enunț onest bazat pe cunoaşterea mea. Habar n-am, eu nu am nici un fel de amintire.

[12]Vezi nota de subsol de la p. 37

M: Atunci, tot ceea ce afirmi că nu ai fii, aceea este adevărata existență. Aia e adevărat, iar tot ceea ce afirmi că ai fi acum este fals; acesta-i adevărul pentru că este etern. Aceasta este starea în care senzația că ai exista este absentă, starea eternă. Şi pentru că este eternă, ea este adevărul. Senzația voastră de existență individuală este tributară timpului, ea nu-i eternă; de aceea ea este falsă, este eterna existență a neadevărului. Principiul care recunoaşte acum că nu ştie ce exista acolo cu o sută de ani urmă este acelaşi cu cel care spune că nu n-ar fi afectat în momentul deconstrucției întregul univers.

Dacă aveți o încredere totală în guru, asta înseamnă că veți rămâne în grația sa. Conştiința sau senzația de existență însăşi este iubirea; este fără formă. Aceasta vrea să existe pentru totdeauna. Chiar aceea este iubirea. Această iubire vrea să *fie*. Atunci toate eforturile tale sunt îndreptate către aceea, pentru a o susține. .Aceasta este de o importanță supremă, deoarece cuprinde lumea întreagă. Din cauza aceleia, voi faceți experiența lumii. Lumea este această conştiință.

De cum sunteți *Brahman*, voi vă pierdeți identificarea cu corpul; voi nu mai sunteți o ființă umană din moment ce vă identificați cu *Brahman*. Este precum un mango care se coace lent; în această stare voi vedeți că nu sunteți nici măcar *Brahman* ci mai degrabă *Parabrahman*, martorul acelui *Brahman*.

Este necesar să se înțeleagă funcționarea acestui corp şi a forței vieții, adică a procesului psihosomatic. Trebuie să se înțeleagă asta pentru a se apercepe că martorul este total separat de acest mecanism psihosomatic; el nu face decât să observe. Forța vieții din acest corp este un concept, dar conceptual există patru părți. Cele pe care le cunoaştem şi le înțelegem sunt *madhyama* şi *vaikhari*. *Madhyama* este gândul ce vine şi care este spus prin cuvânt, dar dedesubt există para şi *pashyanti*; ele sunt la originea întregului proces. Cuvintele pronunțate spontan de forța vieții, suflul, sunt cunoscute ca Vede. La etapa în care Vedele nu mai sunt capabile de a explica ceea ce se petrece, noi numim asta Vedanta, ceea ce înseamnă sfârşitul Vedelor. Dar cel care cunoaşte asta este total separat şi nepreocupat de corp.. Iată ceea ce trebuie înțeles perfect.

I: Boala sa ține de corp şi de suflul vital. Mai devreme, el a spus că şi-a pus boala în seama, oricare ar fi, sentimentului existenței. Să lăsăm acest sentiment să-şi facă griji! Dacă vrea s-o accentueze, asta-i treaba lui. Dacă vrea s-o țină în frâu, el poate s-o facă. În tot cazul, el nu-i decât martorul şi a pasat boala sentimentului de existență, care este într-adevăr acela asupra căruia s-a implantat boala şi care este corpul şi sentimentul existenței. Forța vieții este principiul acestui mecanism.

M: Tot ceea ce depinde de forța vieții, inclusiv Vedele, nu există decât atâta vreme cât corpul, suflul şi conştiința individuală există. Când ceea ce este tributar timpului dispare, tot restul dispare. Chiar şi Veda dispare.. Dar martorul care ştia asta este în afara timpului, în afara spațiului şi nu se preocupă de ceea ce se li întâmplă corpului, suflului vieții şi conştiinței individuale.

Când suflul dispare, acest mecanism este inutil. Şi atunci cel care ştie asta nu se va mai identifica cu procesul psihosomatic al mecanismului. Dacă ştie asta intuitiv şi foarte clar, se poate spune că are jnana. S-au dat diverse nume martorului, celui care ştie -- *atman*, *paramatman*, *Ishwara*, Dumnezeu. Li s-au atribuit nume numai în ideea de a comunica. Dacă nu se atribuie un nume principiilor sau conceptelor, nu poate exista comunicare. Nu trebuie uitat că ceea ce este numit *atman* nu este un lucru ce are contur sau formă.

Noi am discutat, ieri, despre cum s-ar putea confunda numele şi lucrul. Asta este de evitat, şi de aceea dacă vi se cere să descrieți ce este *paramatman*, sau Absolutul, atunci ați putea zice că acela seamănă cu Bombay. Acela nu-i decât un nume; nu puteți să-mi dați vreo parte din el, în caz că v-aş cere-o. Nu trebuie să te închizi în nume până într-acolo încât să uiți substanța. S-au acordat diverse nume acelei stări de Absolut, dar trebuie înțeles că aceea este de necuprins, n-are nici un atribut şi nu posedă nici o identitate.

Orice exercițiu spiritual se întemeiază principiul motor, care-i suflul vieții, şi nu va dura decât atâta timp cât va dura suflul. Orice fel de cunoaştere ai fi acumulat, materială sau spirituală, ea se bazează numai pe această conştiință şi pe acest suflu. În afară de asta, nu mai există nici o cunoaştere care să se poată acumula în lumea aceasta manifestată. Fundamentul ei o limitează în mod strict. S-ar putea crede că acel fel de practică spirituală se exercită asupra lui *atman*, dar nu este aşa; *atman* este complet separat.

Ce se face se face numai prin raport cu forța vieții. Din cauza acestui exercițiu, forța vieții se epuizează uneori are nevoie să se odihnească. Atunci când vă odihniți, forța vieții poate să intre într-o stare de samadhi. Însă oricare ar fi experiența voastră, chiar şi în samadhi, ea nu este veşnică; este supusă timpului şi cel care face experiența este diferit de experiența în sine. Experimentatorul 5 este cu totul în afară. Ne rămâne nouă să înțelegem experiența şi să nu ne angajăm în ea.

5 Trebuie înțeles aici Experimentatorul Ultim, iar nu experimentatorul limitat sub forma organismului psihosomatic.

Ceea ce se petrece în lume se bazează numai pe această forță a vieții, care acționează prin cuvinte. Toată acțiunea lumii se întemeiază pe aceasta, dar *atman*, experimentatorul, sau martorul, este cu totul deoparte. Aşadar, vă repet „martorul" este ca Bombay-ul. Nu i se poate atribui nici o acțiune aceluia care nu-i decât observator. Oare poate Bombay-ul înfăptui ceva? Orişice acțiune va dura numai atâta timp cât forța vieții însăşi.

Te pomeneşti în sclavie identificându-te cu Numele şi cu forma. Însă, în realitate, eşti acel lucru care este dincolo de timp şi de spațiu, fără identitate. Când căutăm adevărul, noi facem asta cu o formă şi acolo încep necazurile. Există numele, forma şi acțiunea. De îndată ce dispare forța vieții, nu mai este nici nume, nici formă, nici acumulare, nici speranță, nici ambiție — nimic.

De la început la sfârşit, adică atunci când este obosită şi se odihneşte, forța vieții este tributară timpului. Ivirea celor trei stări (veghe, somn şi conştiință individuală) se bazează pe apariția acestei forțe a vieții. Aceasta nu rezultă din dorința cuiva, nici a voastră, nici a mea; este ceva spontan. Tot exercițiul este înfăptuit grație instrumentului forței vieții şi rămâne tributar timpului. Deci nu trebuie să-ți faci greşita impresie că ceea ce se face este prin intermediul lui *atman*. Toată aservirea căreia crezi că eşti supus este în egală măsură fondată pe aceste concepte, ivite din forța vieții, şi toate acestea depind de timp.

Ce este această aservire, cum de am ajuns la ea? Este aşa pentru că mintea se revarsă în cuvinte *madhyama* şi *vaikhari* (cele două etape precedente, para şi *pashyanti* sunt imperceptibile). *Madhyama* este mintea, *iar vaikhari*, cuvintele care ies. Prin aceste gânduri şi aceste cuvinte, noi ne-am considerat identitatea ca fiind "eu" cu "mine" şi "a mea," pe câtă vreme tot ce se întâmplă este independent de cel care îi este martor şi se bazează în întregime pe forța vieții. Voi ar trebui să pricepeți că această forță a vieții se identifică din greşeală cu trupul cu gândurile şi cu cuvintele, şi apoi se consideră vinovată de ceva sau demnă de merit grație anumitor acțiuni, în vreme ce totul se derulează într-un mod independent pur şi simplu prin acțiunea sa. Dacă se înțelege bine aceasta, nu se mai pune problema aservirii, nici a dobândirii de merite. Unde este Dumnezeu? Sfârşitul forței vieții este sfârşitul mişcării, al gândirii, al cuvintelor, al creşterii şi al diminuării.

V: Moartea fizică înseamnă cumva sfârşitul forței vieții? Dacă da, atunci mai are vreun fundament teoria reîncarnării?

M: Cele patru genuri ale cuvântului, para, *pashyanti*, *madhyama* şi *vaikhari*, sunt numele suflului vieții. În mod normal, individul nu este conştient de para şi de *pashyanti*. Acestea două sunt prea subtile, prea fundamentale şi prea profunde pentru a fi pricepute. El începe atunci să lucreze pe cea de-a treia, *madhayma*, pe care o identifică totodată cu mintea şi care se exprimă în cuvinte, şi pe cea de-a patra, numită *vaikhari*. Pe acest dublu nivel al mentalului, două forme ale cuvântului, funcționează fiecare individ. El posedă propria sa imagine despre *madhyama*, care este mintea, mentalul. Dacă este ignorant şi nu a înțeles secretul Universului, el în mod sigur va vorbi de reîncarnare, de naştere şi de alte idei de genul acela, concepte cu care s-a identificat. Prin urmare, toate aceste idei şi aceste concepte despre reîncarnare sunt pentru ignoranți. Altminteri, nu este nimic.

V: Ştiința astrologiei se situează şi ea în câmpul mental care este *madhyama*, acest al treilea fel de vorbire?

M: Ţine minte că *madhyama* este numele dat mentalului; când nu mai este suflul vieţii, unde este astrologia, unde-i viitorul, unde-i trecutul şi pentru care *prani*, pentru care fiinţă vie? Cineva se identifică cu toate Vedele, cu toate activităţile, cu tot ceea ce se petrece în lume atâta timp cât n-a înţeles suflul vieţii, al cărui limbaj este cele patru forme de limbaj. Voi ar trebui să înţelegeţi toate formele de vorbire care curg din suflul vieţii, *prana*. Câtă vreme nu recunoaşteţi asta, voi sunteţi condamnaţi să luaţi drept absolut indiscutabil tot ceea ce mintea — adică *madhyama*— vă sugerează. Conceptele pe care vi le impune mentalul vor fi de necombătut pentru voi; va exista aşadar cer şi infern, cu tot soiul de merite şi nemerite. Pe de altă parte, de îndată ce se înţelege suflul vital, cel care observă, martorul, este absolut diferit, absolut separat de toate aceste activităţi care se desfăşoară în lume.

V: Ce diferenţă este după moarte, între o persoană care a înţeles în timpul vieţii şi alta care nu a înţeles?

M: Omul care a înţeles acest suflu al vieţii rămâne dincolo de orice concept, pe când acela care n-a înţeles este sclavul gândurilor sale, care sunt emanaţia mentalului

V: Nu, întrebarea se referea la perioada de după moarte!

M: Ce numeşti tu moarte? Ingredientele sunt consumate. Sunt epuizate! Înseamnă cumva că sunt moarte? Când ceva devine invizibil voi vorbiţi de moarte. Nu-i deloc aşa. Când ceva devine vizibil, voi vorbiţi de naştere.

V: Care-i ideea de a-ţi lua un corp uman?

I: El nu va mai reveni asupra acestor aspecte elementare în aceste discuţii. Acum, brizele şi vânturile suflă, şi furtunile se apropie de porţile Bombay-ului. Oare Bombay-ul suferă sau are vreo plăcere de vreun fel din asta? Tot astfel este si cu *Paramatman* şi *atman*; ele nu sunt materie de înţeles

V: Dar atunci, dacă după moarte, starea celui care cunoaşte este aceeaşi cu a celui care nu a înţeles, ce avantaj are el din a cunoaşte?

M: Cine va spune de *Parabrahman* fără calitate şi fără atribut că este fără atribute după moarte? Numai cel care înţelege fiind viu că el este *nirguna*— fără calitate, fără atribut — acela va putea spune asta. El nu ştie dacă este sau nu este. Non-existenţa sau existenţa n-au nici un efect asupra lui. Iată *nirguna*, iată *Parabrahman*. Bombay-ul însuşi nu ştie dacă există sau nu. Sufletul, *atman*, merge în cer sau în infern? Oamenii spun că sunt afectat de o gravă boală, dar acum care-i experienţa mea de fapt? Eu fac numai experienţa suflului vieţii. El se stinge şi senzaţia de existenţă se duce, dar eu nu-s afectat.

Eu sunt întrebat: Se poate oare spune că noi şi cu tine suntem identici? Şi atunci eu răspund: Arăta-ţi-mi o mostră din ceea ce sunteţi şi o mostră din ceea ce sunt eu, şi voi putea atunci să vă zic dacă suntem la fel.

V: Dar eu sunt sigur că toţi discipolii săi s-ar bucura ca el să-şi continue manifestarea. Ar răspunde el unei dorinţe profunde a discipolilor săi?

M: De ce ar avea nevoie să răspundă? Cel care posedă o încredere profundă va cunoaşte experienţele în consecinţă..

Experienţa acestei lumi a venit peste noi pentru că cineva a gustat extazul şi din fluidul extazului părinţilor noştri au izvorât toate neliniştile şi suferinţele noastre.

V: Vrea cumva să spună că cele două merg întotdeauna în pereche? Fericirea şi suferinţa trebuie oare întotdeauna să coabiteze în minte?

M: Toate aceste concepte derivă dintr-o neînțelegere a naturii voastre. Pentru că n-ați înțeles cine sunteți, voi sunteți în suferință.

V: Maharaj se ocupă de familia sa şi de treburile sale într-un mod responsabil?

I: Da, şi chiar mai mult de atât.

V: Vorbind de forța vieții, cele două aspecte ale ei de care suntem de obicei conştienți, sunt gândurile şi manifestarea lor în cuvinte. Care sunt celelalte două aspecte ale forței vieții? Trebuie să fim conştienți de ele în cursul *sadhana*-ei noastre?

M: Faptul că sunteți conştienți de existența voastră, de senzația voastră de a exista, asta este *para* şi *pashyanti*— două forme de exprimare de care am vorbit. A fi conştienți de existența voastră, este a fi conştienți de aceste două forme de expresie. Înțelesul lor este că voi vă aflați în cele trei stări: veghe, somn şi conştiință individuală. Următoarele două forme de expresie sunt ceea ce ați îndeplinit în lume, sarcinile voastre, felul în care v-ați achitat de ele datorită minții şi activităților sale.

Se pot întotdeauna distinge aceste patru forme de vorbire în felul următor: Primul, para, corespunde stării voastre originale, în care nici măcar nu ştiți că existați. Vine apoi acel sentiment că voi sunteți pe cale de a deveni conştienți. Acesta este tot para, dar este urmat de *pashyanti*, care este această conştiință: atunci când spuneți da, eu sunt viu, eu sunt treaz, eu exist. De îndată ce vă bucurați de această conştiință de a exista, purtarea voastră în lume corespunde ultimelor două aspecte ale acestei forțe vitale. La această etapă, vine gândirea, mentalul începe să lucreze (*madhyama*) şi cuvintele curg prin el (*vaikhari*).

Să recapitulăm: Mai întâi, eu nu sunt nici măcar conştient; habar nu am că exist. Această conştiință îşi croieşte apoi un drum prin acea stare de ignoranță până într-acolo că noi începem să ne simțim conştienți. Ea îşi face drum până la deplina conştiință şi eu ştiu că exist, că sunt acolo. Acela devine un concept din care țâşneşte universul tuturor problemelor. În acea stare originală unde nu sunteți conştienți, nu există nici un fel de problemă. Însă de îndată ce această conştiință îşi face simțită prezența, încep şi chinurile. Aceea nu este a mea, eu ştiu că asta nu e a mea, ci îmi este impusă şi încep totodată să spun că asta sunt "eu"; iată cum se instalează această identificare.

Mai devreme, voi m-ați întrebat dacă m-am referit la corp prin "conştiință"? Am răspuns că nu, nu la corp. Ca să apară, conştiința individuală are nevoie de un corp, de un vehicul; corpul este hrana acestei conştiințe. Fără hrană corpul nu poate exista, iar conştiința individuală nu poate exista fără corp. Deci corpul acesta constituie hrana care permite conştiinței să existe. Dacă trupul va dispărea, hrana va dispărea, şi deci conştiința individuală va dispărea şi ea. Te poți încă întreba dacă există vreo deosebire între ceea ce este denumit *atman* sau sinele şi această conştiință individuală? Este vorba de acelaşi lucru, dar se folosesc diferite cuvinte după context; conținutul este în fond acelaşi. Eu folosesc cuvântul "savoare," esența corpului; savoarea acestei esențe este această senzație de a exista, de a fi în viață şi de a vrea să rămâi în viață. Este iubită această stare de a fi în viață şi se vrea perpetuată cât se poate de îndelungat. Aşadar, dragostea pentru această conştiință este această savoare.

V: Mai am o întrebare. Am aflat în urma traducerii a ceea ce s-a spus în această dimineață, că majoritatea exercițiilor spirituale pe care le îndeplinim cu o intenție nu sunt altceva decât încercări de a ne manipula pe noi înşine. Acesta-i pur şi simplu jocul forței vieții.

M: Aşadar, voi vă întrebați dacă au ele vreo valoare?

V: Nu, nu. Întrebarea mea este: Dacă asta facem noi, cum se face atunci că "starea martor", care pare să fie miezul mesajului pe care ni-l transmite Maharaj, poate să survină tocmai în toiul tuturor acestor încercări?

M: Deşi tributară timpului, experienţa se va desfăşura în conştiinţă. Ce contează este numai desfăşurarea ei. Aceasta se va produce atunci când, prin meditaţie, noi îi acordăm deplina noastră atenţie. Astfel, conştiinţa individuală, care s-a lăsat peste noi şi care este pură ignoranţă, vă va arăta ea însăşi natura voastră veritabilă. Nu e nici o chestiune de a merge undeva sau de a ajunge undeva, sau de a înfăptui cine ştie ce; voi sunteţi deja acolo.

Trebuie să munceşti în lume. Bineînţeles, îndepliniţi-vă îndatoririle voastre lumeşti, dar înţelegeţi că ceea ce a apărut de la sine — adică corpul, mintea, conştiinţa individuală — a apărut în pofida faptului că nimeni n-a cerut-o. Eu nu am cerut aşa ceva; asta mi-a venit în starea mea originală care este dincolo de timp, dincolo de spaţiu şi fără atribute Aşadar, orice o fi acel ceva ce s-a întâmplat, acela este ceea ce se activează în lumea asta. Forţa vieţii şi mintea sunt în acţiune, dar mintea are să încerce să vă facă să credeţi că sunteţi "voi." Înţelegeţi deci întotdeauna că voi sunteţi martorul de dincolo de timp şi de spaţiu. Şi chiar dacă mintea vă sugerează că voi sunteţi autorul, să n-o credeţi. Păstraţi-vă mereu identitatea separată de ceea ce munceşte, gândeşte şi vorbeşte. Ceea ce s-a întâmpla — adică instrumentul care funcţionează -- se suprapune esenţei voastre originale, dar voi nu sunteţi instrumentul. Asta trebuie bine ţinut minte.

Fiecare fiinţă conştientă posedă un guru în ea. Fără guru, fiinţa n-ar fi apărut. Senzaţia de a exista este ea însăşi gurul.

În ceea ce priveşte cele patru forme de expresie, ele rezultă din forţa vieţii. Când aceasta este prezentă, *atman*, este prezent, şi vice-versa. Când forţa părăseşte corpul, pleacă şi cele patru forme de expresie, şi *atman*, bineînţeles, nu se mai resimte. Conştiinţa de 'eu', senzaţia de a exista şi toate activităţile survin numai datorită forţei vieţii. Astfel, când această forţă părăseşte corpul, iar conştiinţa de "eu" nu mai este acolo, corpul sucombă. Vă întreb atunci: Cine este acolo?

V: Este fără nume. Nu ştiu cine-i acolo; nu are nici un nume.

M: Existenţa forţei vieţii şi conştiinţa "eu"-lui au experienţa existenţei voastre. Iată de ce şi cu ştiţi că existaţi; fără ele, voi nu v-aţi putea cunoaşte existenţa.

[*Către un vizitator nou*:] Tu ai un guru? Tu practici yoga. Ce anume încerci tu să reuneşti, pe cine cu cine? Ce erau cele două entităţi?

V: Era pentru eliminarea egoului.

M: Pentru moment ascultă simplu ce se zice aici; aşează-te deci undeva în spate. Dacă îţi convine, poţi să rămâi; altminteri, nu trebuia să veniţi. Dar să nu pui nici o întrebare. Doar ascultă întrebările şi răspunsurile. Ca nou sosit, poate că vrei să pui întrebări, nu-i aşa? Voi credeţi că nu ştiţi; asta e corect. Însă ceea ce credeţi că ştiţi, asta nu-i corect. Orişice înţelegeţi, nu este corect. Orişice nu înţelegeţi, este corect. Prima are un început şi un sfârşit. Ceea ce nu înţelegeţi nu are început, şi deci nici sfârşit.

V: Mintea trebuie să rămână nemişcată, căci mişcarea ei produce tulburare.

M: Tu ştii că nu eşti mintea. Că mintea e liniştită sau că este în mişcare, în ce măsură te interesează asta? Tu nu eşti mintea. Ceea ce nu ştii, aia eşti. Aşadar, mai simţi cumva nevoia de a mai fi aici?

Ce vreau eu să zic este că dacă ai înţeles cu adevărat ce s-a spus, nu este nevoie să mai rămâi. Dacă ai înţeles o dată pentru totdeauna, atunci poţi să pleci.

V: Eu mă gândesc că mulţi dintre noi simt că unii sunt buni la citit cărţi, în vreme ce alţii nu-s. Şi nu-i nimic mai uşor decât să debităm nişte cuvinte pe care le-am auzit. Dar se petrec atât de multe în compania lui Maharaj, fie că eşti în prezenţa sa fizică, fie că doar citeşti cărţile sale. Mă gândesc că asta ne şi atrage atât de tare aici, lângă el. Este ca şi cum nevoia neîncetată de vorbire se domoleşte şi această prezenţă se face simţită.

M: După ce ați dobândit această conștiință de "eu" în timpul copilăriei, voi nu vorbiți decât pe baza impresiilor dobândite ulterior. Acest discurs trebuie în mod necesar să aibă o valoare limitată; asta nu-i decât cunoaştere obiectivă.6

V: Unicul scop al oricărei informații de la Maharaj este de a contribui la eliberarea noastră de toate acelea. Uneori conceptele trebuiesc clarificate, dar acesta este singurul scop. Eu cred că un motiv mult mai serios m-a împins să vin aici, acela de a mă lepăda de o viață întreagă de preocupări în ceea ce privește conceptele.

M: Însăşi copilăria este o păcăleală. Nu este nici urmă de adevăr în ea. Susținând toate acestea, indiferent de forma corpului vostru — formă care n-a încetat să se schimbe — cunoaşterea voastră obiectivă n-a încetat să se schimbe; tu sfârşeşti prin a deveni bătrân. Tot ce se întâmplă este ca un vis; nu are nici o substanță. La originea acestui întreg vis, a acestui neadevăr, este acel copil; totul a început acolo. Copil fiind ai început să aduni cunoştințe şi, odată cu înaintarea în vârstă, tu si uitat totul. Toată această cunoaştere obiectivă nu era de nici un folos. Atunci eu întreb: ce eşti tu acum? Tot ceea ce ai adunat ca identitate sau ca formă, tu eşti pe cale de a pierde. Atunci care este adevărata ta identitate?

Să presupunem că cineva devine foarte bătrân, să zicem de o sută

6 Adică cunoaşterea obiectelor din punctul de vedere al unui subiect, deci fragmentară, restrânsă în cele din urmă la nume şi la formă

douăzeci de ani, şi că este foarte slăbit, pe punctul de a muri. De ce se spune că această persoană a murit? Din ce cauză?

V: Obiectiv vorbind, ceea ce se petrece la moarte este foarte clar pentru mine; suflul vieții părăseşte pur şi simplu corpul care nu mai e atunci decât o adunătură de celule în descompunere.

M: Când copilăria se consumă sau se stinge, voi spuneți că persoana e moartă. Deoarece copilăria era acolo la început, persoana era în viață.

V: Oare Maharaj vrea să spună că viața începe şi ia sfârşit cu un spirit copilăresc? Admit că trupul este pus în mişcare în copilărie. Într-un sens, moartea este sfârşitul mişcării începute la naştere.

M: De ce numeşti asta copilărie, ce este acea entitate şi cum a apărut numele "copilărie"? Încearcă să înțelegi asta. Care este principiul numit "copilărie"?

V: Conştiința este foarte rudimentară la un copil. Nu există încă un sentiment al unei existențe independente, nici sentimentul de a fi cutare sau cutare, una sau alta — o conştiință aleatorie.

M: Se găseşte zahăr într-un fruct necopt?

V: Nu.

M: Acel zahăr sfârşeşte prin a se manifest, nu-i aşa? De unde vine?

V: Din modificările biochimice survenite odată cu coacerea fructului.

M: Când vei înțelege ce este această copilărie, atunci aceea va fi eliberarea. Paradoxal, tu vei realiza că eşti deja eliberat. Trebuie să încerci a înțelege conştiința ta de "eu'', senzația ta de existență. Cu ea poți să dobândeşti multe cunoştințe obiective şi să încerci să controlezi lumea. Dacă nu înțelegi însăşi această conştiință, atunci eşti un sclav. Orişice ai înfăptui în lume, vei sfârşi prin a fi încătuşat. Conştiința, cea dobândită de-a lungul copilăriei, trebuie să cunoască copilăria. Ea trebuie să se cunoască.

Asta este singura cale. Chiar dacă vei trăi o mie de ani, oricare ți-ar fi identitatea de la o perioadă la alta, nimic nu va rămâne neschimbat. Nu vei avea niciodată o identitate permanentă, nici chiar la o perioadă așa îndelungată.

Totul este conținut în cunoașterea că ești un copil și în final totul va dispărea. Deci identitatea ta va dispărea complet, iar în cele din urmă chiar și acea identitate de copil.

Oare sunt ele adevărate, această copilărie și această identitate dobândită în decursul copilăriei?

Ce vei spune tu de omul care a recunoscut faptul că era ceva fals?

Cel care a înțeles asta devine, potrivit Vedelor, *nirguna*, *nirvana*. *Nirvana* înseamnă "nici o mostră". *Nirguna* înseamnă "dincolo de conștiință". Aceste activități, *nirguna* sau *nirvana*, sunt ca acest oraș al Bombay-ului. Ce sunt aceste activități? Activitățile celui care a înțeles a înțeles acest adevăr și care l-a transcens sunt ca acest oraș al Bombay-ului.

V: Mă gândesc că activitățile sunt mult mai importante în cazul orașului Bombay și se întind mult mai departe.

M: Pentru că nu poți spune exact ce este acest oraș Bombay.

V: Mă gândesc că există și metafore mult mai bune pentru asta.

M: Puteți distinge între mic și mare atunci când aveți vreun fel de etalon. Însă dacă ceea ce trebuie definit ca mare sau ca mic este unica entitate, atunci cum puteți compara? Dacă nu puteți produce vreun alt lucru mai mic, atunci nici nu puteți defini noțiunea de "mare"; totul e relativ.

V: Dar așa facem mereu.

M: Pentru activitățile voastre de toate zilele, în lumea obiectivă, da, voi folosiți aceşti termeni ca într-un vis. Toate aceste activități seamănă cu acelea din vis, cu comportarea din starea de vis. Tot astfel se produc toate activitățile.

V: Pentru unii dintre noi, viața creează vise oarecum atractive și incredibil de complicate. Marea provocare este aceea de a accepta acestea ca vise și a străbate cu vederea dincolo de îngrădirea pe care o reprezintă ele pentru noi — implicațiile lor asupra numelui și faimei și neputința noastră de a ne debarasa de toate astea.

M: O astfel de conștiință a început cu conștiința voastră individuală, când a apărut prima dată această conștiință de "eu"; din cauza apariției ei puteți voi spune de cineva că este foarte mare. Dar să presupunem că această conștiință n-a apărut deloc, ați mai putea oare distinge măreția cuiva?

V: Eu nu aș fi știut, căci aș fi fost non-conștient.

M: Asta înseamnă că în absența acestei conștiințe dobândite pe durata copilăriei, voi nu puteți distinge măreția, nu-i așa?

V: Ceea ce-i amuzant cu privire la primele noastre impresii de conștiință de sine în stadiul de copil, este că amintirile dureroase te duc de regulă acolo, mai degrabă decât momentele de mare bucurie, când nu mai exista nici o nevoie și nu erai împins înapoi la sine.

M: Așadar, după mintea ta, a-ți aduce aminte de copilărie presupune experiențe dureroase?

V: Ei bine, conștiința de sine apare, pentru prima oară, atunci când ești rănit, respins, bătut de tovarășii tăi, atunci când mama ta te ceartă, sau când părinții tăi neglijează nevoia ta de dragoste.

M: Copilăria în sine este dureroasă. Fără copilărie nu există experiența suferinței, nu-i așa? Este foarte direct, foarte simplu de înțeles. Cel care n-a trăit experiența copilăriei a încercat el suferința? Totul începe de acolo..

V: Eu nu cred că vârsta adultă e de fel cu mult mai bună.

M: Noi vorbim despre începutul a tot. Totul a început odată cu copilăria. Dar această copilărie este tot un concept, o idee. Aşadar, dacă înțelegeți asta, voi transcendeți dintr-o dată toate conceptele. Iată de ce este imperios să înțelegeți copilăria.

Care este rolul copilăriei? Este acela de a vă face să luați la cunoştință că existați. Iată tot ceea ce a îndeplinit. Înainte de asta, nu aveați nici o experiență a conştiinței de "eu". Ceea ce afirm eu, şi afirma şi gurul meu, este că toată copilăria este o amăgire, este falsă. Însăşi cunoaşterea "eu sunt" este o păcăleală. Când apare senzația de existență, această dragoste de existență este rezultatul acestei prime iluzii, al acestei *maya*. De îndată ce ajungeți să ştiți că existați, vouă vă vine să rămâneți aşa pe vecie. Voi vreți să fiți pentru totdeauna, să supraviețuiți. Şi aşa începe lupta. Toate astea din pricina acestei *maya*.

I: Doctorul i-a zis să nu mai vorbească.

V: Cum poate un doctor să-i spună lui Maharaj să nu vorbească? Asta-i însăşi rațiunea prezenței sale printre noi.

I: El spune că doctorul care la examinat a aflat ce problemă de sănătate are şi l-a sfătuit să nu vorbească.

V: Asta-i o recomandare uzuală. Tu eşti aici în prezența doctorului suprem al vieții şi al morții, şi tămăduirea sa vine prin cuvintele lui.

Iulie 5/6, 1980

5. Cel mai mare miracol este aflarea că EU SUNT

Maharaj: Nimic din ce apare nu are existență în sine.
Iar ceea ce n-a apărut este deja şters;
Ce rămâne e Acela, Absolutul. "Acela" este ca Bombay-ul.

Vizitator : În clipa de față, Bombay pare mai mult ca sigur "apărut". Ar trebui să-i vindem/propunem alt oraş.

M: Acesta e genul de întrebări pe care le pun eu de obicei, de ştiut dacă Bombay-ul doarme, dacă se trezeşte dimineață, dacă e cumva neliniştit, dacă trece prin durere sau are parte de plăcere. Nu mă refer la locuitorii Bombay-ului, nici la pământul lui, ci la ceea ce rămâne.

Acum ştii că eşti. Până la clipa de față, ai avut oare conştiința că exişti? Această conştiință, această senzație de a exista, pe care o simți acum, era cumva acolo mai înainte?

V: Era, venea şi pleca.

M: Certitudinea că eşti, cunoaşterea existenței tale, a fost acolo de la început?

V: Când fac ce-mi recomandă Maharaj, este foarte clar. Este încă vorba de un stadiu infantil, dar sentimentul meu de "eu" este complet învins, şi apar în mine o mare bucurie şi o mare claritate; dar este ceva intermitent şi eu uit.

M: Natura sa inerentă este legată de timp. A apărut în vremea copilăriei, iar acum este acolo; dar nu era acolo cu nişte ani în urmă. Deci nu poţi pretinde că era Eternul. Aşadar, să nu crezi că e adevărat.

1

1 Pe temeiul că ceea ce este tranzitoriu nu poate fi real.

Atâta timp cât ai această conştiinţă de "eu", tu tot încerci să acumulezi lucruri; cât timp şti că exişti, posesiunile tale au o încărcătură emoţională pentru voi. Însăşi conştiinţa voastră de "eu" este legată de timp. Atunci când se dizolvă, ce valoare mai au toate acele lucruri ce le-ai adunat?

V: Niciuna.

M: Atâta timp cât n-ai înţeles această conştiinţă dobândită pe durata copilăriei, tu ai să fii prins de lume şi de activităţile ei. În consecinţă, adevărata eliberare are loc numai când înţelegi această conştiinţă dobândit în copilărie. Eşti de acord?

V: De acord.

M: Pe tot parcursul vieţii tale, tu nu ai nici o identitate permanentă. Tot ceea ce consideri ca ai fi tu însuţi se schimbă de la o clipă la alta. Nimic nu este permanent.

V: Şi ceea ce crezi că vei fi se schimbă cu timpul, fără a se ţine seama de tine.

M: Această schimbare e posibilă prin conştiinţa dobândită în copilărie. Din cauza aceleia survin toate schimbările. Iată de ce trebuie să înţelegem acest principiu.

Dacă doreşti cu adevărat să înţelegi asta, trebuie să vă delăsaţi de identificarea cu trupul. Serviţi-vă de corpul vostru, bine-înţeles, dar nu vă consideraţi ca fiind corpul pe când acţionaţi în lume. Identificaţi-vă cu conştiinţa care se află în corp; aşa ar trebui să activaţi în lume, sub această identitate. Este ceva posibil?

Atâta timp cât vă veţi identifica cu corpul, experienţa suferinţei şi a durerii va creşte de la o zi la alta. DE aceea trebuie să delăsaţi de această identificare şi să vă identificaţi cu conştiinţa. Dacă vă luaţi drept corpul vostru, asta înseamnă că v-aţi uitat adevăratul Sine, care este atman. Suferinţa este preţul pentru cel care se uită pe sine. Când corpul sucombă, principiul care rămâne mereu eşti Tu. Dacă vă identificaţi cu corpul, voi veţi avea impresia că muriţi, pe când în realitate nu există nici o moarte din moment ce nu eşti corpul. Că este sau nu corpul vostru acolo, existenţa voastră este întotdeauna; ea este eternă.

Ce sau cine a auzit expunerea mea? Nu este nici urechea, nici corpul, ci această conştiinţă care locuieşte în corp; aceea m-a auzit. Aşadar identificaţi-vă cu acea cunoaştere, cu acea conştiinţă. Orice fericire încercată în lumea asta este imaginară. Reala fericire constă în a vă cunoaşte existenţa, care este separată de corp. Voi n-ar trebui niciodată să uitaţi adevărata voastră identitate.

Gândiţi-vă la un pacient aflat pe patul de moarte: el are certitudinea că moare.

Atunci când, pentru prima dată, află de boala, să zicem cancer, şocul e de aşa amploare că rămâne gravat în permanenţă în memoria sa. Tot astfel, voi n-ar trebui niciodată să uitaţi adevărata voastră natură, această identitate autentică de care v-am vorbit.

Un pacient care suferă de cancer murmură, ca să zicem aşa, tot timpul "Am să mor de cancer"; şi acel murmur, acea incantaţie vine fără nici un efort. Tot aşa, în cazul vostru, încercaţi să intonaţi mereu incantaţia "Eu sunt conştiinţa." Acea incantaţie ar trebui să decurgă fără efort. Cel care rămâne treaz la adevărata sa natură şi se bucură de această cunoaştere de sine însuşi este eliberat.

Un pacient suferind de cancer în fază terminală îşi aminteşte mereu de starea sa şi în cele din urmă suferă întocmai acel final; asta e ceva sigur. Tot astfel, cel care îşi aminteşte că este cunoaşterea, că este conştiinţa, cunoaşte acest final, devine Parabrahman.

Aşadar, dacă sunteţi pe cale să fotografiaţi acest colţ de pământ, eu v-aş spune să nu îl fotografiaţi; faceţi-i o fotografie, dar fără pământ. Prea puţin contează ce este Bombay-ul, faceţi-i o fotografie şi arătaţi-mi-o. Puteţi?

V: Eu n-aş putea-o face.

M: E ca şi cum te-ai fotografia fără corp. Tu eşti acela, ca şi Bombay-ul. A-ţi aminti că tu eşti conştiinţa n-ar presupune nici un efort. Când spui "eu," tu nu te referi la "eul," acestui corp, ci la acest "eu" care reprezintă această conştiinţă. Conştiinţa este "eul"; pune această cunoaştere în practică în tot ce faceţi.

Plăcerile sau fericirea pe care le-aţi cunoscut v-au venit prin intermediul cuvintelor pe care le-aţi auzit, sau pentru că aţi avut un presentiment al acelui "aman" din voi?

V: Am studiat mult pe tot parcursul *sadhana*-ei mele. De la întâlnirea mea cu Maharaj, lucrurile se limpezesc şi totodată primesc o confirmare a ceea ce am învăţat.

M: Care ar trebui să fie concluzia ta după atâtea lecturi, după atâta *sadhana* şi după participarea la atâtea convorbiri? Este cumva aceea că auditorul, cel care ştie, nu este preocupat de *upadhi* — adică corpul, mintea şi conştiinţa individuală — şi că este separat de acest *upadhi* care la acoperit cu totul.

V: Oare asta înseamnă *sakshivan*, conştiinţa-martor?

M: Tu foloseşti acest cuvânt *sakshivan*, dar oare ce înţelegi prin aceea? Că există o luciditate conştientă prin care observaţi ceea ce se petrece?

Altminteri, ar fi câtuşi de puţin nevoie de ceva pentru a avea loc observarea? Soarele răsare şi se face ziuă. Te-ai dus cumva afară ca să fii martor acestui fapt? Sau mai degrabă asta se vede fără efort? Îi eşti martor, cât se poate simplu. Ceea ce numiţi "martor" nu are nimic de făcut; observarea se derulează de la sine.

Această cunoaştere "eu sunt" a răsărit în voi. De atunci, orice altă cunoaştere dobândită, orice altă experienţă trăită şi tot ceea ce aţi văzut din lume, toate acestea au fost observate. Dar cel care observă este cu totul separat de ceea ce observă. În această observare, în aceste experienţe, tu ai luat de bun că eşti corpul, şi te-ai legat de acesta. În consecinţă, tu ai reacţii la tot ceea ce ai văzut sau sesizat numai prin intermediul identificării cu corpul. Însă, de fapt, tu nu eşti preocupat de ceea ce face posibilă vederea ta şi nici de ceea ce a fost văzut. Eşti separat şi de una şi de alta.

V: Când trăieşti în lume şi când eşti în *grihastba ashrama*,2 când trudeşti, munceşti, dormi, râzi şi când te amesteci printre oameni de toate naţiile este oare posibil doar să fii şi să nu te identifici cu corpul?

M: Arată-mi o mostră din ceea ce crezi tu că se identifică cu corpul.

V: În general, fiecare se identifică cu trupul. N-ar trebui făcut aşa. Tu nu eşti corpul, conştiinţa sau *buddhi*. Eşti altceva. "Eu"-l este ceva diferit. Fapt e însă că te identifici trăind în această lume. Este oare posibil să nu te identifici complet?

2 Unul din stadiile vieţii, acela al vieţii de familie. Tradiţia hindusă prescrie patru *ashrama* succesive, sau stadii ale vieţii, având scopul de a atinge perfecţiunea: *brahmacharya* (discipolul celibatar), *grihastba* (familistul sau viaţa de familie), *vanaprastha* (viaţa în pădure) şi *sannyasa* (călugărul rătăcitor, cel care a renunţat).

Interpret : Această întrebare s-a mai pus. Însă Maharaj întreabă: “Ce este acel ‘eu’ care nu se poate împiedica să nu se identifice cu...?”

V: Acelaşi “eu” de care vorbeşte Maharaj.

M: De ce este vreo relaţie între tine şi ceea ce se petrece în lume? Cum se stabileşte relaţia dintre corp şi lume?

V: Pentru că “eul” este închis în trup, şi pentru că trupul e acela care intră neîncetat în contact cu obiectele materiale şi cu celelalte corpuri, însufleţite sau neînsufleţite.

M: Tu te gândeşti că trupul este cel care intră în contact. Dacă această conştiinţă n-ar fi fost acolo, cum ar fi putut corpul intra în contact cu restul lumii? Oare ce este realmente ceea ce intră în contact cu lumea?

V: “Eul” e cel care intră în contact cu lumea prin intermediul corpului.

M: Orice ar fi madhyama dacă acea conştiinţă n-ar fi acolo, s-ar mai pune atunci problema vreunei medieri mentale sau a lucrului cu care se intră în contact? Dacă conştiinţa nu este acolo, mai sunt existente corpul sau lumea?

V: Asta-i foarte adevărat.

M: Atunci consideră această fiinţă sau această conştiinţă ca fiind Dumnezeul suprem şi las-o să fie.... Şi chiar şi atunci, în calitate de observator a toate acestea, tu eşti separat de conştiinţă şi de corp.

V: Înţeleg.

M: Ceea ce ai înţeles nu-ţi mai dă bătaie de cap atunci, nu-i aşa?
[râsete]

V: Eu am înţeles prin *buddhi*.

M: Ceea ce înseamnă că numai intelectul poţi să-l foloseşti pentru a înţelege. Dar ce este înainte de intelect?

V: *Atman*.

M: Tu înţelegi acel *atman*. Prin urmare, ceea ce înţelege *atman*-ul trebuie să fie anterior chiar şi acestui *atman*.

V: Aceasta înseamnă *buddhi*.

M: Atman este anterior lui *buddhi*; tu înţelegi acest *buddhi* precum şi faptul că atman este anterior lui *buddhi*.

V: Eu înţeleg atman cu *buddhi*; acest *buddhi* al meu îmi indică faptul că există *atman*. Eu vreau să înţeleg *atma-jnana*. Cu *buddhi-jnana* a venit *atma-jnana*. Eu vreau *atma-jnana*, nu *buddhi-jnana*.

M: N-ar trebui să fie nici o confuzie. Tu înţelege acest simplu fapt: cel mai mic dram de experienţă nu se poate derula decât peste conştiinţa care este deja prezentă. Tu eşti separat de ambele: de această conştiinţă şi de experienţele care se derulează asupra acestei conştiinţe.

Dacă nu ar fi conştiinţa individuală, spune-i *buddhi*, minte sau oricum vrei, poate oare să fie câtuşi de puţin ceva acolo? Răspunsul, cât se poate de evident, este nu. Astfel, în această formă de conştiinţă, eu

pot să-mi văd corpul şi lumea; şi asta numai pe baza acestei conştiinţe pot avea loc orice mişcare şi orice experienţă.

V: Deci această conştiinţă deţine puterea de a gândi? Sau de a simţi?

M: Asupra acelei conştiinţe se întâmplă ceva. Oricare ar fi mişcarea, gândul sau experienţa, acestea nu pot surveni decât pe fondul acestei conştiinţe, iar tu eşti anterior acestei conştiinţe. Aşadar nu eşti nici conştiinţa individuală — adică instrumentul — nici vreun gând sau experienţă sau orice se întâmplă acelui instrument. Tu eşti total separat de asta. Nu te îndepărta de această realitate.

V: Ce realitate?

M: Faptul că tu eşti separat de toate acelea.

V: Şi că noi suntem Acela. Asta o ştiu. Însă cel mai adesea nu reuşeşti să uiţi că eşti în corp.

M: Aduceţi-vă că acest corp este constituit din cinci elemente; este un corp material — eu îl numesc corpul de hrană — şi în interiorul lui se află conştiinţa graţie căreia corpul este lucid, permiţând simţurilor să funcţioneze. Căci simţurile operează în corp numai datorită conştiinţei. Tu, voi sunteţi separaţi de acest corp şi de această conştiinţă. Acesta este singurul lucru ce merită amintit.

Tot ceea ce aveţi, este suflul vieţii, forţa vieţii. O parte din *prana* este atman. Ce altceva mai aveţi? Îmi petrec timpul revenind mereu la acelaşi lucru. Afară de asta nu este nimic.

[Maharaj vorbeşte despre "X, " care trece prin mari greutăţi.] Toate aceste greutăţi care vin şi se duc ar trebui privite ca pe o piesă de teatru. Când se termină o scenetă, începe alta, şi aşa mai departe, totul formând un act. Actul întreg şi totalitatea piesei se derulează ele altundeva decât în voi? Dacă această doamnă nu ar avea conştiinţă, ar fi ea la curent cu această piesă care se joacă? Atunci, în ultimă instanţă, oricare ar fi piesa, scenetele şi actele, ele nu-s decât mişcări în propria conştiinţă.

[Doamnei care îl îndemna pe Maharaj să aibă grijă de el.]

Cine de cine trebuie să aibă grijă? Eu ştiu ce anume a acoperit starea mea originală şi nu există nimic care să aibă grijă de aceea. E un eveniment care s-a produs şi care va avea grijă de sine însuşi. Indiferent de ceea ce s-a întâmplat, eu nu am fost afectat. Încă o dată, cine trebuie să aibă grijă de cine? Eu nu mă simt preocupat de nici o grija de ceva. Lumea a existat vreme de milioane de ani. Au existat mii de *avatari*, de oameni remarcabili şi de personalităţi importante. A reuşit vreunul dintre ei să modifice cursul normal al evenimentelor din lume?

Tot ceea ce a învăluit această stare originală este legat de timp, dar starea originală este dincolo de timp şi de spaţiu Aceasta e o singură realitate, un Tot. Nu este cu adevărat una, căci dacă spuneţi "una," există imediat şi două.

V: Ceea ce a zis Ramakrishna şi zice acum Maharaj este acelaşi lucru?

M: V-am spus deja, esenţa fundamentală este un tot. Toate aceste diferenţe sunt ulterioare; ele aparţin conceptelor. Fundamental, în Totul, cum poate să existe greşeală sau merit, sau orice fel de dualitate?

Există ceva care vă permite să spuneţi că voi înţelegeţi. Voi sunteţi separaţi de asta. Ceea ce vă gândişi că aţi înţeles nu este decât o mişcare în conştiinţa voastră, iar voi sunteţi separaţi de acest gen conştiinţă. Aşadar, în ceea ce vă priveşte, nu e chestiune de a înţelege sau de a nu înţelege.

V: Noi întotdeauna credem, atunci când înţelegem mental învăţătura cuiva, că noi am integrat *ipso facto* acea învăţătură. Însă noi n-am integrat-o, căci suntem esenţialmente aceeaşi persoană, cu aceleaşi suferinţe.

M: Cum a avut loc această creație originală în corpul unui copil? Chiar şi înainte de naşterea sa, cum s-a produs concepția? Cum a venit copilul pe lume fără a cere aşa ceva?

Înțelege asta. Înțelege bine acea picătură de materie care s-a dezvoltat până a devenit un corp; vei înțelege atunci tot misterul că tu nu eşti aceea. Acest corp care ocupa acum un anumit volum, cât volum ocupa el până la concepția sa? Ce era el atunci? Daca veți înțelege asta, veți înțelege misterul Sinelui.

Voi va bizuiți pe corpul care sunteți acum si nu-i înțelegeți originea. De aceea va şi credeți a fi corpul. Aşa că pentru a înțelege trebuie sa meditați. Ce este meditația? Meditația nu este faptul acestui corp-minte meditând ca individ, ci aceasta cunoaştere "eu sunt," această conştiința meditând asupra sieşi. Atunci conştiința îşi va putea dezvălui propriul început.

Identificarea la ce se referă? La acest corp actual.
Dar îşi înțelege el originea? Daca ați înțelege realitatea timpului nu v-ați mai mândri cu corpul de acum.

[Maharaj vorbeşte acum despre sine] trupul a îmbătrânit, misiunea mea este îndeplinita. Acum voi, oamenii, tot veniți, foarte bine, dar misiunea mea s-a încheiat. Sufletul meu e pe cale de a părăsi acest trup. Eu sunt fericit. Bat din palme! [şi bătând din palme] Îmi tot vine sa bat din palme la gândul ca mai am un pic si mă duc. Nu mă mai țin si nu mai sunt reținut de nimeni şi de nimic, nu mai există nici urma de ataşament.

Uitarea, acea elevată şi nobilă uitare — nu se va manifesta până nu se vor spulbera toate îndoielile. Cât mai există vreo îndoială, departe pacea aceea.
Câtă vreme continuă identificarea cu trupul, eu vreau să rămân angajat în acțiune, căci sunt incapabil de a susține acest pur "eu" fără nici o activitate. Nu pot să-l mențin, pentru că m-am identificat cu corpul-minte prin tot felul de activități. Eu numesc asta *jiva-atman*, ceea ce înseamnă "condiționat de corpul minte", sinele implicat în toate activitățile. Cât priveşte "eu"-l, care nu este condiționat de corpul-minte, nici identificat cu el, neavând deci o formă, nici plan sau nume, el este *paramatman*. *Jiva-atman* este observat de *paramatman*, care numai şi numai el este Sinele tău real.

V: El ce face? Ia parte la treburile acestei lumi?

M: *Paramatman* nu are nevoie să participe la activitățile lumii, dar fără acest principiu n-ar avea loc nici o activitate. Este acelaşi lucru cu *akash* (spațiu): fără el nu-i posibilă nici o activitate.

Activitățile se derulează firesc, spontan, în aceeaşi manieră încât nu există nici un autor sau făptuitor în lumea viselor voastre. Cu toate acestea, voi vă folosiți pe deplin de lumea voastră de vis. Nu veți ajunge să înțelegeți asta câtă vreme veți tot încerca să vedeți lucrurile din postura unui individ. Dar din moment ce sunteți conştiința universală manifestată şi sălăşluiți în acest spirit de *paramatman* -- & "eu sunt" fără formă şi distincție & atunci vei înțelege cum sunt lucrurile.

V: Se poate pune la îndoială faptul că Krishna ar fi fost încarnarea Divinului într-o ființă umană. Însă dacă este într-adevăr aşa, atunci trebuie să acordăm importanță la ceea ce ne-a zis.

M: Tot ce a spus Krishna este perfect adevărat. Pentru vremea aceea, la momentul acela din istorie, era cât se poate de potrivit. Însă momentul acela a trecut. Krishna a trecut şi el. Aşa s-a nimerit, elevarea spirituală s-a manifestat în el, şi de acolo vine măreția lui.

Voi vedeți şi înțelegeți lucrurile prin concepte pe care le-ați asimilat. Însă, de fapt, realitatea este cât se poate de diferită. Vă țineți de ea de parcă ar fi adevărul, dar nimic din ceea ce ați auzit nu va fi valabil, nici nu va rămâne permanent, va dispărea. După ce ar dispărea totul, dar ceva ar mai rămâne, aia ați fi voi: *neti-neti* (nici-nici).

Ați fost într-o continuă schimbare; sunteți în mişcare. Nici una dintre identitățile voastre n-a devenit o trăsătură caracteristică, nimic fixat. Şi, va veni o vreme că veți foarte îmbătrâni şi voi. Atunci există oare ceva cât de cât constant în asta?

V: Adevărul este că trupul este pieritor, dar nu şi *Atma*, care-i veşnic.

Al doilea vizitator: Ştii asta sau doar ai citit-o?

V: Este parte din experienţa mea şi am şi citit. Îmbătrânesc şi eu şi am văzut oameni pierind.

M: Totuşi, trebuie să fie un regizor, cineva care să autorizeze toate aceste activităţi. Luaţi de pildă cele patru elemente grosiere care sunt implicate în orice activitate. Ele evoluează în cuprinsul spaţiului. Iar, spaţiul, el în ce activitate este implicat? Dacă vă apucaţi să cercetaţi lumea cunoscută vouă, atunci n-ajungeţi nicăieri. Uitaţi tot ce aţi auzit şi rămâneţi în Sinea voastră, altfel nu veţi înţelege nimic. Treaba voastră dacă vreţi să scormoniţi pe-ndelete în lumea cum se manifestă vouă sau în tot ce-aţi auzit despre ea, dar vă veţi încălci tot mai rău.

Când are loc încarnarea, de ce aşa, care-i cauza? Şi sub ce formă, sub se chip se manifestă? Poveştile ce le-aţi auzit voi...

V: De ce nu devin e toată lumea Krishna?

M: Ce este acea copilărie? Ce este acel principiu dobândit în cursul copilăriei? Reflectaţi la asta. Înţelegeţi şi realizaţi efectul acelei calităţi, aceea dobândită de copil. Tu când te-ai întâlnit pe tine însuţi? De când şi cum? După ce ai acumulat toate mesajele şi toate conceptele din lume, tu nu te mai poţi cerceta. La naşterea sa Krishna a fost atins de sentimentul "eu-lui." Asta se aplică şi vouă. Înţelege asta! Ce este acea atingere a sentimentului de "eu," acea atingere de copil din tine? Tu de când ştii că eşti? Şi cu ajutorul a ce ai ajuns tu să cunoşti că eşti? Dacă încerci să te serveşti de ceea ce ai auzit, atunci nu vei fi niciodată capabil să înţelegi aceasta. Tu ştii că nu erai, dar acuma ştii că eşti. Cum s-a întâmplat această întâlnire? Nu erai şi deodată eşti. Iată ce vrem să descoperim.

V: Mă gândesc că eu am să renunţ la toate astea.

M: Află şi cercetează asupra propriului tău sine pur şi simplu. Când ai început să îl cunoşti? Şi cum? Ţi spus cineva că eşti? Sau ai ajuns să te cunoşti în mod spontan?

V: Mi s-a spus, dar asta mi-a revenit adesea în minte şi citind întrebări ale lui Ramana Maharshi, "Cine este cel care visează, cine este cel care doarme?"

M: Leapădă-te de identitatea ta ca trup. Când ai început să te cunoşti? Concentrează-te numai la asta.

V: Cine este cel care doarme?

M: Lasă întrebarea asta, nu e pertinentă. Nu are nici o valoare. Pe moment văd că nu vrei să pui nici o întrebare. Eu te conduc la sursă şi voi fi mulţumit dacă vei afla cine eşti. Eu vreau să îmi spui datorită cărui fapt ştii tu că eşti. Limitează-te la asta. Stai numai cu asta, să ştii că "tu eşti". Cum ştii că eşti? Fii numai acolo. Te-ai luptat cu umbrele, cu numeroasele concepte pe care le-ai adunat din lume; tu te lupţi cu toate acestea. La ce bun?

Tu ştii că eşti? Cum ştii asta? Cu ce ai ştiut? Aceasta este totalitatea învăţăturii mele de care ai nevoie pentru a te pune pe calea cea bună, este chiar chintesenţa.

Când toate întrebările voastre găsesc un răspuns, atunci va fi este foarte uşor de înţeles discursul meu. Când aţi înţeles, toate întrebările voastre au dispărut. Este un cerc vicios: câtă vreme aveţi întrebări, voi nu puteţi urmări ceea ce se spune.

V: Se întâmplă însă că anumite întrebări continuă să survină.

M: Eu mă aplec numai asupra întrebării esenţiale: Ce eşti tu? De când eşti tu? Cum s-a întâmplat să fii? Din ce cauză eşti tu? Eu nu vreau să răspund la atâta diversitate de întrebări; ele n-au nici o valoare

pentru mine. Dacă îți place învățătura mea, atunci poți rămâne aici; altminteri, eu te rog, părăsește locul acesta.

În orice căutare spirituală, tot ceea ce ați auzit sau a tot ceea ce ați făcut nu este de nici un folos pentru a ajunge la adevărul adevărat. Cunoașterea "tu ești" a survenit. Din cauza a ce?

Mai întâi de toate, tu observi că ești. Rămâi numai cu acest "tu ești." Doar fii acolo. Apoi, cu ajutorul acestui "tu ești," tu ești martorul lumii. Dacă nu ești martorul acestui "tu ești," tu nu vei fi nici martorul lumii.

Dacă tu nu știi că ești, atunci nici oamenii nu vor ști că ești, și vă vor trimite la incinerat. Cât timp știi că ești, oamenii te respectă, căci tu ești totuși ceva. Când nu știi că ești, oamenii se dispensează de tine. Rămâi acolo. Trebuie numai să fii prezent acolo, în acel punct, punctul "tu ești", despuiat de orice concept, de tot ce s-a auzit. Când vei recunoaște și înțelege cunoașterea că ești, vei înțelege și ceea ce este Krishna. Multe încarnări au putut surveni. Însă când vă veți înțelege pe voi înșivă, veți înțelege toate încarnările.

Pentru că știi că ești, tu știi că lumea este. Știi de asemenea că Dumnezeu este. Dacă nu știi că ești, unde este lumea și unde este Dumnezeu?

Au fost atâtea încarnări, iar acum tu știi că ești. Acest "tu ești" constituie principiul divin prin care au fost toate încarnările. Mulți oameni au venit aici.

Dar foarte rar a fost vreunul care, după ce m-a auzit, să fi reușit să se apropie de sine însuși; rareori va înțelege vreunul unde vreau eu să se ajungă.

Însă persoana care a reușit, înțelegându-mă, va ajunge mai aproape de ea însăși, de cel care ascultă. Cei care înțeleg cu adevărat au să locuiască în ei înșiși.

Înainte de nașterea voastră voi nu vă cunoșteați părinții, nici ei nu vă cunoșteau pe voi. Cu toate astea, cum se face că cunoașterea "tu ești" a încolțit în acea situație particulară? Ce este acel lucru uimitor? Revin la aceeași întrebare. Părinții nu cunoșteau copilul, nici copilul nu-și cunoștea părinții înainte de nașterea sa. Acum copilul zice: "eu sunt aici". Cum vine asta?

Aceasta în sine este cel mai mare miracol. Am primit descoperirea "eu sunt". Ai cumva vreo îndoială că ești?

V: Nu, e de la sine înțeles.

M: Înainte de această cunoaștere că ești, ce cunoaștere aveai? Ce întrebare poți să pui acum, în punctul acesta? Ce știi?

Dhyana --3-- înseamnă să ai un obiectiv. Tu vrei să examinezi ceva. Tu ești acel ceva. Doar ca să fii, tu ești. Pur și simplu fiind ființa, "eu sunt." Tu meditezi asupra a ceva. Această cunoaștere "eu sunt" este ceea ce ești.

Locuiește numai acolo. Cum mai poți de aici înainte pune vreo întrebare? Căci acesta este începutul cunoașterii.

V: N-ar trebui să se pună întrebări înainte de a se fi atins scopul. Când s-a ajuns acolo, întrebările se risipesc.

M: Este întocmai ceea ce îți spun. Tu știi că "tu ești" constituie un foarte mare miracol. Acest gen de discurs nu este ținut nicăieri altundeva. Acest gen de discurs nu se expune. Însăși originea, sămânța acestei filozofii, nimeni nu o prezintă. Ți-se va spune să mergi și să adori un anumit zeu și vei primi binecuvântarea sa, că vei beneficia într-un fel sau altul. Faceți asta și veți obține aia.

Această sete profundă de a înțelege adevărul are să se manifeste cu certitudine. Dar dacă tu dorești să cercetezi asupra acestei lumi obiective3 și te lași prins de ea, atunci n-ai să atingi niciodată scopul.

Prin încercarea de a învăța toată istoria lui Rama, a lui Krishna, a lui Christos, etc. tot nu-l vei atinge; nu vei fi niciodată mulțumit. Tu nu vei avea pacea aceea şi nici acea serenitate decât atunci când vă vei cunoaşte, când vei avea cunoaşterea intimă "tu eşti." Tu ştii că eşti. Cum s-a întâmplat să fii ce eşti, aşa cum eşti? De ce eşti tu? Care-i cauza? Află totul despre asta.

Capitalul tău actual este constituit din lecturile voastre, tot ceea ce ați citit şi ați auzit. Dar genul acesta de investiție nu-i de nici un folos în domeniul spiritual.

După cum ți-am zis, stai în tine însuți, fi propria ființă; atunci te vei bucura de acea pace, de acea serenitate.

3 *dhyana*\ meditație.

V: Şi atunci n-ar trebui să mai pun întrebări?

M: Chiar aşa, nici o întrebare. Doar fii ceea ce eşti. Aşa cum am spus, când stai în tine însuți, constați că toate întrebările tale se dizolvă de cunoaşterea "tu eşti."

Ceea ce-i manifestat se întinde dincolo de orice limită; este răspândit peste tot, este amplu. Dacă această cunoaştere "tu eşti" nu este acolo, unde este lumea? Şi unde sunt zeii?

Citind tot felul de cărți şi auzind tot restul, tu n-ai cum să devii un *mahatma*; asta vine numai prin cunoaşterea "eu sunt." Nu te concentra asupra corpului. Din cauza corpului vă percepeți ca fiind bărbat sau femeie. Țineți-vă numai de această cunoaştere "eu sunt" fără senzația de corp, dincolo de nume şi formă şi de orice fel de a fi. Însă trebuie să te foloseşti de nume, de formă şi de un fel de a fi pentru toate activitățile de moment, cele legate de lumea asta.

Tu eşti un privilegiat; altora eu nu le expun asta în aşa detaliu. Lor le zic atâta: Tu eşti "tu," tu eşti acea cunoaştere "tu eşti." Acceptă asta şi mergi mai departe.

Nu medita asupra cuiva, nici vreun dumnezeu, nici vreun sfânt. Afară de asta, nu împodobi cu corpul acea cunoaştere "tu eşti,". Eu nu le transmit oamenilor mai mult decât au nevoie şi poate că nu prea intru în detalii. Dat fiind că părinții voştri au purtat fructul, Voi sunteți aici, în clipa asta. Cunoaşterea că eşti nu poartă nici o formă, nici un nume; este doar atât: cunoaşterea "tu eşti."

Nume şi formă nu servesc decât scopurilor lumii. Actualmente voi sunteți judecați după nume; numele înseamnă "eu însumi." Mai mult, acelui nume voi i-ați adăugat încă un costum, trupul acesta. După ce te-ai lepădat de numele care ți-i s-a impus, spune-mi cum te cheamă. Când nu-ți mai şopteşte nimeni, care ar mai fi numele tău?

3 Adică lumea "obiectelor," lumea exterioară.

V: Nu mai e nici unul!

M: Tot aşa, tu accepți corpul drept identitatea ta. Aici şi acum, desprinde-te de identificarea cu trupul şi rămâi aşa, neclintit. Dă-ți jos corpul acesta, precum îți dai jos o haină; tot aşa lasă şi identificarea cu numele. Iar acum, vorbeşte-mi de tine. Ceea ce eşti tu este cel mai apropiat, acest principiu care eşti, despre care nu-mi poți spune nimic. Şi totuşi eşti.

Câtă vreme te vezi devenind tot mai intim cu tine însuți şi începi să cunoşti sinele acela, comentariile tale sunt juste. Iubirea pentru acea cunoaştere "eu sunt," principiul cel mai demn de iubire, este chiar cunoaşterea "eu sunt". Corect? Acel sine, acea cunoaştere "eu sunt," are o dragoste imensă numai şi numai pentru sine. Dar când acest sine, sau acea iubire, se amestecă sau se asociază cu trupul, încep chinurile.

V: Ar trebui să avem acea realizare a "eu,"-lui nu-i aşa?

M: Da, dar cum se poate întâmpla până nu ai deplina confirmare că "eu sunt" este pur "eu sunt"? Trebuie să ai o convingere fermă şi solidă că "eu sunt" este numai acest "eu sunt," fără forma corpului-minte & pura cunoaştere "eu sunt".

V: Asta încerc să fac, exersez.

M: Când spui "exersez", asta înseamnă că îţi dezvolţi convingerea. Tu confirmi convingerea ta în această privinţă. Asta-i tot. De ce alt exerciţiu ai nevoie?

V: Ce altceva mai trebuie? Există vreo tehnică pentru aşa ceva?

M: Tocmai asta-i tehnica, aceea prin care se manifestă lumea. Bărbat sau femeie este titlul formei trupeşti, nu a lui *atman*, nu a Sinelui.

V: Înţeleg toate astea. Au fost bine explicate în fiecare zi, le-am citit ţi-n cărţi, s-a înţeles; de aceea am şi venit aici.

M: Aşa spui tu, dar cunoaşterea însăşi a survenit oare în cadrul cunoaşterii "eu sunt"?

V: Nu.

M: Tu trebuie să ai această deplină convingere, indiferent de tot ce ai zis. Acela-i adevărul, acela-i "eu sunt." Nu există nici o tehnică, afară de asta: eu sunt; ferma convingere că "eu sunt" înseamnă doar "eu sunt", rămânerea în "eu sunt."

V: Eu asta încerc să fac, şi mă gândesc că toţi oamenii de aici tot asta încearcă să facă.

M: Când un guru este într-adevăr un *jnani* -- adică unul care s-a împlinit -- voi ar trebui să rămâneţi cu el, în el. Când un asemenea guru îndrumă un discipol, nu e necesară nici o tehnică spirituală. Era o vreme când Arjuna nu mai urma nici o căutare spirituală. Toate armatele se aflau adunate pe câmpul de bătălie şi caii erau pregătiţi să treacă peste inamici. Oare cât timp a avut Arjuna de pregătiri? Nu i-a rămas decât să asculte şi să accepte ce i-a zis Krishna, şi asta a fost tot ce i-a trebuit pentru a obţine realizarea. Arjuna şi-a atins ţelul prin atitudine lui justă şi pentru că gurul său, Krishna, era realizat.

Nu-i nevoie să practici asta; doar dezvoltă-ţi convingerea ta. Cât timp trebuie să practici acest gen de meditaţie? Atâta cât să fie bine aşezată convingerea: "eu sunt." În stadiul acela individualitatea ta s-a stins complet; tu nu mai ai personalitate. Iar "tu" desemnezi ceea ce este manifestat. Pentru a înlocui individualitatea pierdută a apărut totalitatea manifestată.

Pentru un înţelept realizat nu contează câtuşi de puţin a intra în *samadhi* sau a ieşi din samadhi. Atâta timp cât acel aşa-zis înţelept nu se află acolo, în acea calitate a sinelui, el va intra în samadhi şi va ieşi din *samadhi*.

V: Prin înţelept te referi la individ?

M: La un căutător. De regulă e folosit cuvântul *sadhaka*, alteori *mumukshi*. *Mumukshi* desemnează un stadiu inferior şi înseamnă "înclinat către spiritualitate." *Sadhaka* îl desemnează pe cel care nu gândeşte că el nu e "corpul-minte", ci numai manifestarea.

6/7 Iulie 1980

6. Ceea ce nu poţi uita nu poate fi Eternul

Vizitator : Este cumva posibil să-mi spui ce să fac, etapă cu etapă, pentru a mă aduce mai aproape de realizare?

M a h a r a j : De ce ar fi nevoie să faci vreun fel de exerciţiu şi cu ce scop?

V: Aşadar nu este nici o practică de urmat?

M: Eşti descumpănit atâta vreme cât eşti identificat cu trupul tău. Însăşi întrebarea ta, de a şti ce trebuie făcut, porneşte de la asocierea ta cu acest corp. Ca individ, preocupat de corpul meu, ce am de făcut? Asta ar fi adevărata întrebare. Cât timp rămâi identificat cu trupul, confuzia se va perpetua.

V: Da, din punct de vedere intelectual este clar. Însă când o persoană împlinită spune că toată lumea este deja împlinită, asta ar însemna că şi eu sunt împlinit, doar că nu mă simt aşa.

M: Persoana care afirmă „Eu nu simt asta", încă se identificată cu corpul.

V: Aşadar eu sunt incapabil să exprim ceea ce simt.

M: Nu este ceva ce este la îndemână şi de care să te foloseşti? Fără această conştiinţă n-ai putea să gândeşti sau să faci ceva, câtuşi de puţin. Aşa că ceea ce foloseşti este deja prezent.

Nu este nici un alt exerciţiu de făcut, în afară de a înţelege (adică de a-ţi spune cu convingere) că această cunoaştere că „eşti" este însăşi cunoaşterea, indiferent de modul în care foloseşti această cunoaştere pe plan individual. Cunoaşterea însăşi este ceea ce există şi ea trebuie să rămână pură în calitate de cunoaştere; tu trebuie să rămâi separat de ea. Această cunoaştere că „eşti" se identifică din neatenţie cu corpul, şi atunci crezi că tu eşti corpul. Dar tu eşti „cunoaşterea." Întăreşte-ţi convingerea că tu eşti cunoaşterea, această calitate a fiinţei, iar nu corpul.

V: Cum se ajunge la asta?

M: Prin meditaţie, *dhyana*. *Dhyana* semnifică faptul că, atunci, cunoaşterea trebuie să rămână în meditaţie asupra cunoaşterii. Prin urmare, ce este meditaţia? Meditaţia este cunoaşterea „eu sunt" care rămâne în această cunoaştere.

Există starea de veghe, starea de somn şi cunoaşterea că sunteţi. Eu exist, eu ştiu că exist. Ce alt capital mai are cineva decât această simplă cunoaştere „eu sunt"?

V: Eu îi văd importanţa, căci tot restul se schimbă.

M: Pe ce ai putea să-ţi întemeiezi întrebările? Tot ceea ce ai este cunoaşterea că exişti. În afară de asta, ce altă cunoaştere ai?

V: Nici o cunoaştere, nici o altă cunoaştere.

M: Atunci fii în aceea. Nu mai presupune că tu eşti cineva care acţionează. Este tot ceea ce poţi face în etapa aceasta; rămâi în acea cunoaştere. Toate întrebările vin prin intermediul minţii voastre şi al corpului vostru, de care trebuie să te separi. Acesta-i întregul mesaj; rămâi acolo. Dacă poţi să accepţi acest mesaj, atunci poţi să vii aici, pentru că ai să auzi repetându-se acelaşi lucru. Însă dacă nu poţi accepta asta, nu-ţi mai pierde vremea.
În domeniul spiritual, ce lucruri ai întreprins? Ai citit ceva, ai făcut ceva? Ai fost pe undeva?

V: Da, în 1960 am devenit preocupat de aceste subiecte. La vremea aceea l-am întâlnit pe Swami Menon [se presupune că e vorba de Sri Krishna Menon, cunoscut şi ca Sri Atmananda] şi am asistat la prelegerile sale. Am mers deseori la Ramanashram, căci acolo am primit cartea lui Maharaj de la Sri Ganesan.

M: Ai citit Ramana Maharshi? Şi cele două volume *I Am That*?

V: Continuu. Cărţile lui Ramana Maharshi şi ale lui Maharaj.

M: Ceea ce scrie în cărțile acelea corespunde cu ce știi?

V: Absolut. Ramana Maharshi este oarecum îndepărtat și îți stârnește un pic de teama. Maharaj „te ciupește de nas” și vorbește, el e mai ușor de asimilat.

M: Deci tu ai o imagine clară despre propria ta natură, despre ceea ce ești?

V: În cuvinte, da.

M: Și dacă accepți numai verbal, este deja de ajuns. Cine acceptă ceea ce s-a spus în cuvinte? Cel care acceptă ceea ce s-a spus în cuvinte, acel principiu nu este oare separat de cuvinte?

V: Eu încă sunt o persoană dotată cu memorie. Sper să progresez până dincolo de asta.

M: Ce anume te face să te consideri o persoană? Identificarea ta cu corpul. Va dăinui această personalitate individuală? Va rămâne așa atâta timp cât va rămâne identificarea cu corpul. Însă când există o convingere fermă că tu nu ești corpul, atunci acea individualitate se șterge. Este cel mai simplu dintre lucruri; de îndată ce ai această convingere că nu ești corpul, atunci, automat, instantaneu, devii tot manifestatul. De îndată ce te desprinzi de individualitatea ta, tu devii totalitatea manifestată. Dar ființa ta veritabilă este separată chiar și de ceea ce este total manifestat. Tu îți asumi această individualitate în interiorul întregii manifestări atâta vreme cât te identifici cu corpul.

Când nu este nici o individualitate, ce este atunci cel care meditează și ce este meditația? Îndată ce această individualitate nu mai este acolo, cine mai meditează și asupra a ce? Oamenii vorbesc cu ușurătate de „meditație,”, dar ce fac ei realmente? Ei se folosesc de conștiința lor individuală să se concentreze pe ceva. *Dhyana* este atunci când această cunoaștere, această conștiință că eu sunt, meditează numai și numai asupra sa.

V: Asupra sa...

M: În nici un caz cunoașterea nu are vreo o formă.

V: Atunci când „eu sunt” se întoarce către sine, el încă îmbracă o formă, deoarece eu cam așa mă văd acum.

M: Când afirmi că trebuie să te așezi ca să meditezi, primul lucru de făcut constă în a înțelege că nu această identificare cu corpul se așează în meditație, ci mai degrabă această cunoaștere „eu sunt,” această conștiință este ce care se așează și meditează asupra sieși. Când lucrul acesta este bine înțeles, atunci totul devine ușor. Când această conștiință, această prezență conștientă se topește în sine însăși, atunci urmează și starea de samadhi. Când această *mana*, *buddhi*, *chitta*, sau orice alt nume, se topește în acea stare, atunci chiar și cunoașterea „eu meditez” este pierdută; aceasta se cufundă și ea în starea aceea. Sentimentul conceptual că exist este ceea ce dispare și se topește în ființa însăși. Așadar, această prezență conștientă se topește de asemenea în acea cunoaștere, acea calitate de ființei; aceea este samadhi.

Acea cunoaștere se dezvăluie și începe să ia act de cunoaștere a tot ce se mișcă și a tot ce nu se mișcă. Această cunoaștere începe să se cunoască pe sine. În final ce se întâmplă? Numai prezența conștientă rămâne. Adică, nu există decât prezență conștientă, nici „eu” nici „tu”, nici altceva. Repet: este o prezență totală; adică, o manifestare totală: nici eu, nici tu, nici un individ.

Această conștiință, care este în corp și care a presupus din greșeală că este corpul, își dă, prin urmare, treptat seama de natura sa veritabilă, care este singura prezență conștientă fără nici un aspect individual în sine. În final, ea se consideră ca prezență conștientă a manifestării totale, și toată individualitatea e pierdută.

Astfel, ceea ce începe ca egoism (în sensul individual, ca identificare cu individul) devine, în cele din urmă, cunoașterea de Sine în calitate de prezență conștientă.

Ai ceva de comentat la ce s-a zis mai înainte? Când puneți întrebări, puneți-le numai din punctul de vedere că nu sunteți corpul-minte, ci din acela că sunteți prezența conștientă.

V: Se pare că Maharaj descrie două aspecte ale meditației asupra a ceea ce este dincolo. Mai întâi este această concentrare -- această reîntoarcere conştientă la sine, la senzația de „eu", -- iar apoi, din punctul acela de plecare şi numai de atunci, ființa conştientă poate să observe cu ce s-a identificat şi să se elibereze de toate aceste identificări.

Singurul lucru asupra căruia am obiecții adesea, este acela că în timpul meditației, se declanşează forțe foarte mari în corp şi care au tendința de a-l zdruncina uneori, iar alteori apar viziuni şi alte experiențe psihice. După câte înțeleg de la Maharaj, tot ce-i de făcut în asemenea momente este de a reține sentimentul „eu sunt" şi de a încerca să observi ceea ce se întâmplă, chiar dacă aceasta te-ar putea face să te abați foarte mult de la această senzație de prezență.

M: Este adevărat, doar dacă înțelegi că nu tu efectuezi observarea. În tot ce se petrece, când te aşezi un pic dimineața, să contempli simplu viziunile care îți vin, dar să înțelegi că nu *tu* eşti cel care le priveşte; nu este nici un "tu" ca o entitate care le este martor; observarea are loc de la sine. Doar fii în meditația ta, iar observarea a ceea ce trebuie observat se derulează de la sine. Şi nu te implica în observare. Lumina zilei luminează afară. Ei bine, o vedem. Nu-i nevoie să o comunicăm: "Ah! Văd lumina zilei!" Aşadar, nu că *noi* observăm; observarea are loc automat.

V: Unul dintre lucrurile interesante care se petrec în America de nişte ani încoace, este marea importanță acordată gesturilor, mesajelor şi activităților conexe care încearcă să elibereze artificial circularea acestei forțe a vieții prin corpul fizic. Eu simt că este ceva pur mecanic şi că, mai devreme sau mai târziu, toate blocajele trecute se vor reforma din nou. Însă dacă ne deschidem în felul în care ne învață Maharaj, noi putem simți în mod firesc cum se destind aceste mici regiuni de tensiune.

Acesta mi se pare unul dintre aspectele minore, dar nu mai puțin importante, ale spiritualității pe care ne-o prezintă.

Interpret: Momentan el nu are destulă putere pentru a vorbi despre asta. Când oamenii fac referire la devoțiune, la devoțiunea față de Dumnezeu, e vorba de fapt de o devoțiune față de forța vieții. Toți aceşti yoghini îşi dedică timpul forței vitale.

V: Prin asta se referă la jocul forțelor vieții prin tot sistemul de *chakra*, şi la faptul că yoghinii fac toate aceste exerciții spirituale pentru a controla coloana vertebrală şi a induce diverse efecte?

M: Lucrul cel mai important este forța vitală. Indiferent de numele dat tuturor experiențelor spirituale, în ultimă instanță aceste eforturi se aplică numai forței vieții, pentru că fără aceasta, nu există nici o conştiință. Deci forța vieții este cea mai importantă. Când forța vieții este acolo, această conştiință a unui "eu", cunoaşterea "eu sunt," este acolo.

De asemenea, există cele patru forme de vorbire. Para şi pashyanti se referă la existență; şi toate activitățile au loc prin madhyama şi vaikhari. Madhyama înseamnă mintea, mentalul, iar vaikhari exprimată, Cuvintele care ajung să iasă pe gură.

Oamenii îşi îndreaptă atenția către tot felul de lucruri, dar nimeni nu le spune despre această condiționare a naşterii, sattva. Această condiționare din naştere cuprinde totul; cele patru forme ale vorbirii, ale discursului, şi tot restul, sunt incluse în ea. Nu este decât aceea; tot universul, tot ce apare, este conținut în condiționarea naşterii. Iată de ce se insistă atâta pe descoperirea a ce eşti. Puțini oameni acordă atenție acestei condiționări de naştere, pentru că nu-i realizează importanța. Din cauza condiționării naşterii totul este, lumea este. Toată cunoaşterea lumii este inclusă în ea. Numai o persoană din douăzeci de milioane poate afla ce anume este acea condiționare, acel principiu. Din clipa în care afli asta, orice lucru, toată cunoaşterea îți aparține, chiar şi eliberarea este a ta.

Apoi, mai este şi această perioadă de nouă luni în pântecele mamei. Care este conținutul uterului? Este acea cunoaştere „eu sunt" în formă latentă. Este ceva ce se dezvoltă lent. Aşadar, totul este inclus în acest principiu al naşterii.

I n t e r p r e t : Oamenilor care critică mult, dar nu ştiu nimic, sau celor care pretind că ştiu prea mult, Maharaj le spune în glumă: „Voi n-aţi ieşit din pântecele mamei voastre prea repede”. „Deci totul, toată cunoaşterea, este conţinut în această matrice”; asta zice el.

El a constatat că au loc anumite schimbări în corpul său -- ceva extraordinar. De pildă, când îi examinezi pulsul, se simte un fel de putere interioară. Cum se întâmplă toate lucrurile astea? El spune că boala este pentru principiul naşterii, în vreme ce el, fiind martorul principiului naşterii, este neafectat. Dat fiindcă el nu are nici o naştere, nu există nici posibilitatea morţii. El doar este martor la toate aceste lucruri. A pasat problema principiului naşterii, el fiind doar cunoscătorul acestui fapt. Astfel, boala se aplică numai acelui principiu. A apărut, iar în ultimă instanţă ce poate boala să facă, decât să stingă acel principiu al naşterii. Însă, spune el, eu nu sunt acel principiu; de aceea el este nepreocupat de boala asta.

Recunoaşte ce este el. Pentru a-l recunoaşte trebuie să urmezi metoda lui. Ţi-a zis că acea conştiinţă a ta este Dumnezeu. Odată ce ai înţeles că nu eşti corpul, ci conştiinţa, atunci tu te stabilizezi sau stabileşti în pântecele lui Dumnezeu. Când te vei duce acolo vei şti ce este el. Până atunci nu. De aceea spune el că au trecut pe aici atâţia oameni, dar nimeni nu l-a recunoscut corect. Ei vin aici şi frecventează multe întruniri, susţinând că îl urmează. Cândva, într-un final, ei vor ajunge să ştie că ei sunt Brahman. "Dar încă nu mă cunosc," mai spune el. Pe cunoscătorul lui Brahman, ei nu-l cunosc.

Voi sunteţi încă în câmpul conştiinţei; trebuie să transcendeţi conştiinţa pentru a-l putea cunoaşte. Efectul bolii va fi acela că amintirea naşterii va dispărea. Eu nu sunt afectat, mai spune el. Atâta vreme cât a mai rămas cerneală, se face o înregistrare; aceasta se aplică şi corpului cauzal. Când cerneala s-a uscat, acel corp cauzal rămâne fără întrebări.

Spune că au venit la el unii oameni care au înţeles. Nu e nici o îndoială în privinţa asta. Ei sunt jnani, dar nu *Brahmajnani*. Ei s-au stabilizat în conştiinţă. Ei au înţeles dumnezeirea, că ei sunt Dumnezeu, însă n-au putut transcende asta. *Brih* înseamnă „lume”, iar *aham* înseamnă „eu,” „eu sunt.” Deci lumea împreună cu „eu sunt” (“eu sunt lumea”) -- asta-i Brahman.

Vreme de patruzeci de ani a vorbit atât de mult, încât acum nu mai are chef să vorbească atâta. Deşi oamenii îl ascultă, ei nu se leapădă de conceptele lor; prin urmare rămân prinşi în acestea. Pentru a înţelege cu adevărat ceea ce spune, voi trebuie să veneraţi acea *prana*, forţa vieţii. Acea meditaţie este necesară.

M: Oriunde există vreun sunet, trebuie să fie ceva responsabil de asta. Acum lumea este acolo, aşa că ceva trebuie să fi fost răspunzător de apariţia şi aparenţa ei. Prin urmare, aceea este conştiinţa. Conştiinţa este acolo, deci lumea este şi ea. Aşadar, în a cui prezenţă, aţi putea spune, că este adevărul etern, principiul absolut? *Turiya* semnifică locul unde este conştiinţa. Cel care cunoaşte *turiya* este *turiyatita*. Aceea este starea mea. *Turiya* este în interiorul conştiinţei, care este produsul celor cinci elemente. Cel care transcende aceasta, cel care cunoaşte *turiya*, este *turiyatita*. Pentru a vă stabiliza în *turiya*, trebuie să cunoaşteţi principiul naşterii.

V: *Turiya* este întotdeauna descrisă ca o stare de martor care străbate cu vederea prin stările de veghe, de visare şi de somn. *Turiyatita* este dincolo chiar şi de martor.

M: Ceea ce este numit naştere, însuşi principiul naşterii, este *turiya*. Însăşi experienţa că existaţi este *turiya*.
În momentul acesta, principiul a ceea ce sunteţi, indiferent ce, are un început. Trebuia să-şi afle originea undeva. Se poate să fie orice Dumnezeu, Krishna, Rama sau altcineva. Însă trebuia să înceapă undeva. Fără condiţionarea naşterii, ce mai este acolo?

I: Nu este nici o concesie, ştiţi asta. El nu scuteşte pe nimeni, doar că vorbeşte scurt şi la obiect.

V: Spune-i că am văzut asta ieri, la un prieten pe care l-am adus eu aici.

I: El spune că poate vorbi astfel, deoarece el nu are nici o îndoială despre ceea ce este şi ce nu este. De aceea discursul său este de genul acesta. Nu este nici un „poate," sau „presupun," sau vreo altă expresie de genul acesta.

V: Trebuie să fie supărător pentru el când vin oameni aici care doar se agaţă orbeşte şi cu insistenţă de vreun concept ţi au credinţa că pot găsi o soluţie printr-o simplă manipulare a acestuia.

M: Mulţi înţelepţi, în trecut, au demonstrat victoria lor asupra minţii. De pildă, a fost Mirabai – Mirabai a fost o mare sfântă – care a fost otrăvită de soţul ei. Însă nu i s-a întâmplat nimic.

Mai există o poveste despre alt înţelept. Acesta era bolnav şi nu luase nici un medicament de foarte multă vreme, iar toţi discipolii săi erau îngrijoraţi. Aşa că ei l-au rugat să ia medicamentele. El le-a cerut să îi aducă toate medicamentele, pe care le-a luat dintr-o înghiţitură. Au continuat să îşi facă griji. Însă tot nu s-a întâmplat nimic. Aşadar, şi aceasta este o victorie asupra minţii.

Victoria asupra minţii este un aspect; o mai bună formulare ar f**i:** "a fi stabilit în Sine, o certitudine cu privire la adevărata noastră natură.

Trăsătura comună a acestor înţelepţi este aceea că ei ştiu ce anume sunt. Ei se identifică cu Sinele suprem. Dacă cineva îi întreabă de naştere, de moarte, de boală, ei nu acceptă toate acestea; ei nu cred asta, deoarece nu au îndoieli cu privire la ceea ce sunt cu adevărat.

V: Ai putea să mă laşi fără slujbă! Am să mă întorc acasă şi am să le spun pacienţilor, care vor veni să-i consult, că totul este în capul lor.

M: Dintre toate afirmaţiile pe care le-am auzit, eu nu am acceptat-o decât pe cea venită de la gurul meu, aceea că sunt Brahman. Acesta este singurul enunţ acceptabil pentru mine.

Odată a venit aici un om din Baroda; mi-a comunicat un număr şi mi-a zis că voi deveni milionar, peste noapte. I-am spus să nu-mi dea mie aşa ceva, ci mai degrabă altora care erau prezenţi acolo. Fiindcă mâine, în acelaşi fel, îmi vei zice că am să mor. Aşadar, dacă eu am să devin milionar, la fel de bine se poate să şi mor. Asta n-are nicio valoare pentru mine. Foarte mulţi oameni au venit, printre care şi mulţi doctori. Au zis multe; doar m-am uitat la ei şi am ignorat tot ce mi-au spus.

Noi acceptăm aceste concepte şi ni le însuşim; a devenit foarte greu să le respingem. Eu nu sunt produsul părinţilor mei. Nu ei m-au creat. Am venit pe lume spontan. În cazul tău, gândeşte-te dacă părinţii tăi ţi-au ataşat aceşti ochi aici, dacă au pus nasul acolo şi gura... Informaţia pe care o am de dinaintea naşterii, aceea este singura valabilă. Acea cunoaştere este Parabrahman. Anterior naşterii este Absolutul, Parabrahman. Iar după naştere este *chetana-parabrahman*, Brahmanul manifest, ori conştiinţa Brahman.

Eu sunt acel principiu care n-a fost afectat în vreme ce universul s-a dizolvat de nenumărate ori. Acest concept „eu sunt" nu a fost înainte de ceea ce numiţi „naştere." Prin urmare, aşa cum a venit, acest concept, aşa se şi va duce. Eu cum să fiu afectat? În nici un fel. Pentru că nu este adevărat. Asta se aplică la toate conceptele. Înaintea naşterii, şi după naştere, tot ceea ce aş şti, propria mea cunoaştere, neauzită de la nimeni, aceea este singura cunoaştere veritabilă pe care o accept. Iar dovada stă în cuvintele gurului meu.

Nu le spun oamenilor decât ceea ce este just. Eu nu trebuie să citesc Vedele ca să învăţ din ele, dar anterior fenomenului numit de voi naştere, la tot ceea ce cunoşteam, eu i-am aflat confirmarea în Vede.

În această lume, este o tendinţă generală la fiinţele umane aceea de a cere altora cunoaştere, atât în chestiunile materiale, cât şi în cele spirituale. Şi de acolo ei încearcă să trăiască – cunoaşterea adunată de la alţii, nu a lor. Oamenii învaţă orişice li se serveşte. La ceea ce sunt ei, înainte de a primi vreo învăţătură, nimeni nu acordă atenţie. Tot ce poţi uita, nu poate fi etern; nu poate fi adevărul. De aceea nu poţi uita adevărata ta stare, şi de aceea nu poţi să ţi-o reaminteşti. Tot ceea ce se uită, nu este adevărul, întotdeauna îţi reaminteşti de aşa ceva.

Oamenii vin aici ca să pună întrebări, dar ce ştiu ei pentru a putea pune vreuna? Au ei vreun fel de cunoaştere de sine? Au ei o cunoaştere valabilă? Tot ce au citit, au auzit sau au fost învăţaţi, ei ajung să regurgiteze.

Noi ne identificăm cu numele dat nouă. Şi ce este acel nume? Este ceva ce li s-a prezentat părinţilor noştri. Noi suntem atât de tare ataşaţi de numele acela, încât acţionăm fără încetare în lume sub acoperirea lui. Numele acela e un accident; cuvântul care le-a venit în minte părinţilor mei este numele meu, iar eu mă instalez în acest lucru accidental.

Această doamnă de aici are obiceiul de a repeta soţului ei ceea ce a auzit în cursul acestor discuţii. Dar astăzi îi va fi foarte greu, căci această cunoaştere este dincolo de cuvinte. Cum puteţi pune asta în cuvinte?

Gândurile curg de obicei într-un flux continuu, întotdeauna prezentă.

Oare ce proporţie din acest flux vă este de un real folos? Dintre toate aceste gânduri reţineţi-le numai pe acelea care vă sunt folositoare. Uneori le comand gândurilor să iasă afară: „Nu vreau nicidecum să am vreo legătură cu voi.” Mai puţin de o persoană la un milion va pune cândva sub semnul întrebării utilitatea tuturor acestor gânduri care circulă întruna.

V: Foarte puţini stau puţin să se gândească la gândire.

M: Când nu mai are clienţi, gândirea dispare; nu mai este nici un gând.

V: Totuşi, când ascultăm ce ne învaţă Maharaj, gândurile sunt clare şi bine conturate. Este un paradox.

M: Eu n-am încredere în nici o religie, inclusiv în hinduism.

Când veniţi aici pentru prima oară, doar ascultaţi la ce se întâmplă pe aici, încercaţi să înţelegeţi. Chiar dacă vă vin întrebări în minte, nu le puneţi imediat; doar ascultaţi. Deocamdată am să vorbesc despre puterea care se înfăţişează ca un individ, dar în a cărei prezenţă se face ca lumea să fie lume. Se poate să nu fie uşor de înţeles, dar eu nu am chef să intru în detalii şi să explic totul în faza aceasta. Încercaţi, deci, să pricepeţi ceea ce puteţi, dar nu vă ancoraţi prea tare.

Eu vorbesc despre această putere care este în corp, care constituie totuşi rădăcina existenţei şi a menţinerii întregului univers. Aceea se găseşte în corpul meu, aşa că se găseşte în corpul tuturor. Însă toată lumea se interesează de acest „cadavru” cu care trăieşte, mai degrabă decât cu ceea ce locuieşte în el. Oricare ar fi prefacerile din lume, ele sunt mişcări ale acelei puteri, căci ea face ca lumea să se rotească. Toate evenimentele ce au loc sunt mişcări în conştiinţă. Deoarece ne asociem cu aceste evenimente, survine nefericirea. Eu consider lucrurile din altă poziţie, din punctul de vedere al Absolutului.

Aşadar, care sunt nelămuririle tale?

V: Păi, este doar impersonalitatea acestei puteri şi faptul că nimeni nu pare să aibă capacitatea de a o controla sau manipula. Cea mai mare parte dintre noi, în Occident, credem totuşi că putem reuşi asta, ceea ce este un aspect major al iluziei. Uneori, evenimentele par să se producă potrivit voilor noastre, însă, alteori, ele par să meargă foarte puternic împotriva a ceea ce estimăm noi ca just şi potrivit.

M : Tot ce se întâmplă este menit să se întâmple. Există o secvenţă de evenimente; se scrie un scenariu după care se derulează evenimentele. Când suntem identificaţi cu tot soiul de lucruri, noi nutrim anumite speranţe, avem anumite aspiraţii, iar dacă lucrurile se desfăşoară în acel sens, noi suntem fericiţi. Dacă evenimentele nu decurg aşa cum ne-am dori, atunci suntem nefericiţi. Noi o să continuăm să fim fericiţi şi nefericiţi potrivit unor cicluri nesfârşite, cât timp persistăm în această atitudine. Cu toate acestea, de îndată ce vedem lucrurile într-o perspectivă adecvată – tot ce putem face este să vedem că are loc această observare şi că tot ceea ce se întâmplă este independent de gândurile noastre –, atunci se manifestă o altă stare. Nu există nici o voinţă din partea individului; lucrurile se produc de la sine. Această viziune induce deja o pace a minţii.

Oricât de tare s-ar plânge oamenii, cele cinci elemente nu sunt deranjate. Atunci, de ce ar trebui ca ceea ce se întâmplă în cele cinci elemente să deranjeze individul? Dacă cele cinci elemente nu sunt ele însele deranjate de ceea ce gândesc oamenii sau de ceea ce fac, sau nu fac, cum poate sursa acestor elemente, de care ele depind, să fie preocupată de acestea? De ce ar fi preocupată?

Cu ceva vreme în urmă, vă sugerasem să citiți Gita din punctul de vedere al Domnului Krishna, nu din acela al lui Arjuna. Chiar şi atunci, voi trebuie să înțelegeți ceea ce am vrut să spun eu prin Domnul Krishna. Nu m-am referit la Domnul Krishna în calitate de personalitate individuală. Am vrut să desemnez acel vag dram de conştiință „eu sunt," din voi, acest sentiment de ființă; acela este Domnul Krishna, acest sentiment de a fi, iar voi trebuie să citiți cartea potrivit acelui punct de vedere. În ceea ce priveşte pe toată lumea, ar putea oare exista lumea, Dumnezeu, sau orice altceva în absența acestei conştiințe a lui Krishna?

V: Nu, cred că nu.

M: De îndată ce s-a înțeles clar, asta este! Nu mai este nimic de înfăptuit. Tot ceea ce oamenii continuă să facă, sau măcar cred că fac, nu sunt decât concepte întemeiate pe o anumită imagine pe care o au despre ei înşişi. Din clipa în care acționează potrivit acelei imagini, ei sunt predispuşi la tot felul de nenorociri. Tot ce se întâmplă nu-i decât mişcare în conştiință. Îndată ce s-a înțeles asta, nu mai rămâne nimic de făcut: nu mai puteți face nimic şi nu mai e nevoie să faceți nimic.

V: Rămâne un fel de paradox. Când cineva se angajează într-o viață spirituală, trebuiesc luate unele decizii cu scopul de a reduce sau a economisi activitățile lumeşti, astfel încât să se dispună de mai mult timp pentru un asemenea demers. Se degajă totodată un anumit sentiment de urgență, probabil cauzat tot de iluzia de a fi această persoană. Însă dacă starea de iluminare impune postura martorului pasiv, cum sunt luate aceste decizii şi cum sunt ele executate?

M: Numai acest concept, pe care îl aveți despre voi, este ceea ce decide. Fie el un om mare, unul important, fie unul umil, indiferent ce decide sau crede că decide, este vorba doar de un concept. Adică individul ca obiect se gândeşte că el decide, când, de fapt, un obiect nu poate decide. Dacă nu înțelege, atunci totul este conceptual. Trebuie înțeles că acest complex corp-minte este un simplu obiect, un fenomen, iar un fenomen nu poate acționa. Prin urmare conceptul este foarte ancorat în complexul vostru corp-minte.

Nu veți fi niciodată în stare să pricepeți natura voastră veritabilă; pentru aceasta, centrul de percepție trebuie să se schimbe. Dacă acel centru de percepție este un fenomen, atunci, indiferent încotro ați privi, acea privire provine tot din centrul fenomenului. Dacă însuşi acest centru de percepție nu devine numen, nu veți avea niciodată o idee despre adevărata voastră natură.

Cine a hotărât că eu sunt corpul? Un pur concept. Acest concept se află, bineînțeles, în minte. Că eu sunt corpul nu-i decât un concept. Tot un concept este şi că orice acțiune este înfăptuită de acest corp; asta înseamnă că a avut loc o „obiectivare,", un concept că eu sunt acest obiect, corpul. De atunci încolo, ceea ce dă tonul este conceptul că ceea ce face corpul este fapta "mea". Dar îndată ce acest concept este înțeles – adică imediat ce obiectul este cunoscut ca obiect, falsul ca fals – atunci treci în poziția subiectului.1 Îndată ce ai adoptat acel punct de vedere, obiectul dispare. Atunci tot ce se întâmplă este văzut ca o survenire în mediul respectiv, fără a te simți preocupat de asta; nu faci altceva decât să observi.

A fi corpul şi personalitatea individuală este a fi legat de timp. Intervine o măsură a timpului. Tot acelaşi concept care s-a obişnuit să afirme „eu sunt corpul" va spune „eu m-am născut şi voi muri". Cine afirmă „eu voi muri"? Numai conceptul. Odată degajat de concept, subiectul este în afara timpului. Pentru subiect nu există conceptul de spațiu-timp.

Repet, nu numai că acest concept spune „eu sunt corpul," dar este totodată conştient de a fi legat de timp; de aceea spune el „eu am să mor." Însă cel care cunoaşte conceptul nu este legat de timp; el este destul de separat de concept. Corpul moare. Asta ce înseamnă? Nimic altceva decât că gândul „eu sunt," acel concept, a dispărut. Nimic nu i se întâmplă celui care trăieşte acest eveniment.

Cel care ştie că are de-a face cu un concept şi că acesta va dispărea nu este supus experienței naşterii, a fericirii sau a nefericirii, nici celei a morții.

1 A nu se înțelege acest subiect în sensul obişnuit de "făptuitor" sau de entitate personală, din moment ce termenul folosit de Maharaj nu se referă la un punct anume din spațiu-timp. Tot astfel, termenul „subiectivitate," degajat de asocierile obişnuite, a fost folosit alternativ.

V: Maharaj a spus deja că noi suntem cu toţii supuşi acestei puteri şi că nu putem face nimic contra acesteia; nu e vorba decât de un concept în mintea noastră şi care nu duce la nimic. Într-un sens, dat fiind că noi venim la el, ivirea iluminării într-un individ ar părea mai degrabă separată de orice activitate voluntară.

M: Ideea ce cercetare sau de căutare spirituală – în realitate nu există căutare, însă folosim acest cuvânt doar pentru comunicare – este de a înţelege conceptul ca concept, falsul ca fals. Nu este nimic de dobândit.

A zice că eu sunt Dumnezeu, Cristos sau Allah, Mahomed, sau oricare altul, se întemeiază încă pe conceptul „eu sunt". Cât timp conceptul nu este tăgăduit, voi nu faceţi decât să clădiţi pe o iluzie. În ultimă instanţă, numai atunci când această senzaţie de existenţă individuală dispare veţi fi voi liberi de concept. Câtă vreme conceptul fundamental „eu sunt" este prezent, factorul conceptual nu poate să dispară. În ciuda diverselor nume pe care şi le-a dat sieşi, conceptul rămâne concept.

Fără conceptul de bază „eu sunt," unde este lumea, Dumnezeu, unde este Ishwara, Cristos, Allah, oricine? Înainte ca acest concept „eu sunt" să se întemeieze pe tine, erai fericit sau nefericit? Exista vreun fel de senzaţie de fericire sau de nefericire? Vreuna sau alta dintre aceste dualităţi?

V: Nu ştiu.

M : Eu nu încercam nici o senzaţie de fericire sau de nefericire, căci acest concept „eu sunt" nu era acolo.

V: Nu era nici conştiinţa acestui fapt.

M : Indiferent de ceea ce se poate concepe, fie senzaţie, fie gând, acestea n-au apărut decât odată cu acest sentiment fundamental de existenţă individuală. Acest sentiment nu era acolo. Aşadar, cine putea să ştie, cine putea să fie conştient? Nici chiar sentimentul de existenţă nu era acolo. Faptul că eu sunt, că eu exist, sentimentul, conceptul însuşi nu era acolo; aşadar cine putea să simtă ceva acolo? Cine avea să aibă vreun fel de conştiinţă?

Fie că sunt un yoghin, fie că sunt un rege sau vreun alt personaj, această conştiinţă „eu sunt," această imaginaţie, această minte, spune-i cum vrei, nu-i decât un concept. Înainte ca acest concept să survină, exista acolo ceva? Nu era nimic. Nu era nici măcar fericire sau nefericire: era starea perfectă.

V: Eu mă gândesc că ceea ce era totodată absent şi care provoacă multe dintre întrebările noastre este sentimentul timpului. Altminteri, de ce de ce nu eram eu conştient de trecut? Dacă este înţelegere, nu este nici un trecut.

M: Întocmai. Când se vorbeşte de conştiinţă, există tendinţa de a vorbi de ea în termeni de individ. Înţelege că nu individul are cu adevărat conştiinţa, ci mai degrabă conştiinţa e cea care îmbracă nenumărate forme.

Eu repet mereu că omul de rând nu va înţelege asta. De ce? Pentru că este prea simplu! Pentru a pricepe, cineva trebuie să vrea ceva, o formă, un contur. Că „ceva" se naşte, că trebuie să moară şi dispare este totul o iluzie, un efect al imaginaţiei; nimic nu se naşte. Este copilul născut de o femeie stearpă. Cine îl numeşte aşa? Chiar şi acela este un concept. În absenţa conceptului de bază „eu sunt," nu există gândire, nici conştiinţă de vreo existenţă individuală.

[Către unul dintre vizitatori în particular] Ce s-a întâmplat cu prietenul tău actorul? A reuşit el să asimileze ceea ce s-a spus?

V: [Către interpret] Spune-i că este acasă şi îşi linge rănile. O altă percepţie sau idee pe care aş vrea să i-o înaintez lui Maharaj, că tot vorbim de concepte, mai ales de acest concept fundamental „eu sunt," este că noi avem tendinţa de a-l confunda cu toate gândurile primare şi neîntemeiate că... Dar, într-un sens, acest concept seamănă cu activitatea cea mai subtilă şi reprezintă piatra de temelie a conştiinţei; ne

poate scăpa natura sa fundamentală dacă îl considerăm numai în modul în care folosim în general cuvântul „concept.”

M : O persoană din zece milioane va înțelege aspectul subtil din toate astea.

V: Populația totală a Bombay-ului! Însă, evident, Maharaj nu se descurajează. El vorbește de patruzeci de ani. De câte ori a văzut el pe careva pentru care să aibă o cât de mică speranță [că va înțelege]?

M: Chiar şi aşa, este tot un concept. Dar am să-ți dau un criteriu după care te poți risca să judeci ceva.

Când ai ajuns la un stadiu unde simți profund că tot ceea ce se face, se produce pur şi simplu şi că nu ai nici o legătură cu asta, atunci ne vine certitudine formidabilă că ceea ce se întâmplă nu se întâmplă cu adevărat, şi că ceea ce pare să se întâmple este tot o iluzie. Aceasta poate fi definitiv. Cu alte cuvinte, complet separat de ceea ce pare să se producă, când încetezi să te mai gândeşti că tu trăieşti, dar mai degrabă ai sentimentul că "eşti trăit" din interior, că orice ai face nu faci nimic, ci eşti împins să acționezi, atunci acesta este un fel de criteriu.

V: În Occident, învățătorul le cere discipolilor: cine "vă trăieşte" din interior acum...

M: Asta nu se poate spune vreodată.

V: Asta-i adevărat.

M: Dacă se dă vreun răspuns, acela nu poate fi decât pe plan mental. Dacă cineva, în ciuda unei îndelungi sadhana, nu a ajuns nicăieri, va trebui să-şi pună întrebări de genul: „Ce anume am făcut greşit?”

V: Unul dintre răspunsurile evidente pentru mare parte dintre persoanele venite aici este că ele aşteaptă învățătura lui Maharaj.

M: Cum funcționează oamenii din întreaga lume, cei care reuşesc şi ceilalți? Când vă gândiți la asta, voi descoperiți că fiecare şi-a însuşit un „etalon,” o anumită imagine despre sine însuşi. Eu sunt aşa sau altfel, o imagine, o poză, şi acționează din postura aceea. Poza a fost preluată de conceptul său despre sine însuşi. Numai cel care înțelege asta – sursa actelor lui – se eliberează de postura aceea. El vede falsul ca fals.

Acei oameni sfinți, chiar şi *rishi*, *muni*, care se dau drept avatari, fac toți acelaşi lucru. Ei au adoptat o anumită poză întemeiată pe un concept oarecare. Dacă nici ei nu văd de ce acționează şi cum anume acționează pornind de la această poză întemeiată pe un concept, ei vor continua tot aşa şi nu vor fi niciodată liberi.

V: Eu am simțit întotdeauna că toți, în lumea asta, încercăm să prezentăm un fel de fațadă, şi că toate activitățile noastre tind să întrețină acest sentiment de sine pe care îl avem, pentru a ne împiedica să vedem mai departe.

Noi făceam, ieri, câteva remarci comice despre psihiatri. Până ce nu vor înțelege că o mare parte dintre comportamentele nevrotice ale oamenilor se manifestă atunci când această fațadă pe care încearcă s-o prezinte este amenințată sau pusă în gardă în vreun fel sau altul, eu cred că ei nu vor şti niciodată ce fac.

M : Psihiatrii vor trebui să înțeleagă mai întâi ce „este” mintea, nu cum funcționează, ci ce anume este ea în sine. Atunci ar putea fi nişte schimbări, schimbările necesare.

V: Este cale lungă.

M: Este, într-adevăr.

V: Pentru că nu vor învăța niciodată asta din cărți. Toată lumea crede că va învăța din cărți.

M: Cuvântul în marathi pentru psihiatru este *mana-shastri*; adică, *mana* este mintea, deci este „doctorul de minte." Dacă nu înțelege ce este mintea, doctorul minții nu va ajunge nicăieri. Tot ce se petrece se întemeiază pe mental. Principala întrebare căreia ar trebui să i se consacre psihiatrii înainte de toate este: pe ce se bazează mintea însăşi? Mintea este conținutul a ce? Atunci vor ajunge undeva. Tot ceea ce se petrece în lume se întemeiază pe concept. Conceptul de lucru este „mintea." Oare ați înțeles pe deplin faptul că voi nu sunteți conceptul, ci cel care cunoaşte conceptul? Oricare ar fi etichetele şi denumirile existente în lume, ele provin din domeniul conceptului Voi nu sunteți conceptul. Acum eşti întrucâtva mai acomodat cu ceea ce zic?

V: Destul de mult. Încerc să trăiesc cu asta de doi ani încoace, în fiecare zi.

M: Nu este ceva uşor de pus în practică. Priveşte-te simplu. Asta eşti „tu." Nu este nimic de făcut! N-am să te las niciodată să te îndepărtezi de asta. Nu este nimic de trăit; de fapt, este ceea ce am zis mai devreme. Când înțelegi ce este viața, ceea ce crezi tu că trăieşti, îți dai seama că de fapt tu eşti trăit pur şi simplu. Orice crezi că ai înțeles, oricare ar fi cunoaşterea ta, toate acelea sunt doar concepte. *Rishi, muni*, yoghin, rege, oricine ar putea fi, totul este concept, a poză adoptată.

V: Am fost derutat, o bună bucată de vreme, de un om pe care îl întâlnisem, înzestrat cu tot soiul de puteri miraculoase şi care se pretindea foarte deschis ca fiind cutare şi cutare, un avatar. Acesta îmi pare un concept care nu este fidel esenței a ceea ce India a susținut întotdeauna şi Maharaj ne prezintă într-un fel atât de evident. Cu formația mea științifică, eu nu puteam să mă îndoiesc de veridicitatea afirmațiilor acelui om, după ce am observat ce li s-a întâmplat oamenilor înainte şi după ce a executat un anume miracol. Dar mi-a venit greu să înțeleg cum de un om înzestrat cu un asemenea control asupra funcționării naturii şi cu o asemenea capacitate de a o manipula nu pare să fie înzestrat în acelaşi grad de înțelegerea a ceea ce sunt principiile acestui întreg concept.

M: Acea persoană este cumva în San Francisco?

V: Nu, nu, vorbesc de Sai Baba.

I: El merge întotdeauna la rădăcina oricărui subiect. El a zis: „Este Sai Baba." Ce este Sai Baba? Când spunem Sai Baba, ce este Baba, şi cum de este Baba? Iar mai înainte a spus: "De ce să deschizi magazinul altcuiva"?

V: Asta nu mă priveşte pe mine.

I: Când avea energie, el avea obiceiul de a vorbi mult. Vorbe oricui vene la el, indiferent de nivelul cuiva. Însă acum când nu se simte prea bine, el spune că nu vrea să vorbească decât unor oameni de ştiință specializați în studiul celor cinci elemente, Astfel încât să poată replica la orice s-ar spune. Altminteri, spune el, ar fi o risipă de acea energie de care este deja epuizat.

V: După o vreme, acea cunoaştere (ştiințifică) – şi în care m-am angajat – este foarte plicticoasă. Este mereu acelaşi lucru şi nu ne împlineşte.

Iulie 4/5, 1980

7. Tu eşti cel care observă apariția şi dispariția conştiinței

Vizitator: În această dimineață, Maharaj explica modul în care forța vieții din corpul nostru, *prana*, n-ar fi putut să apară fără conștiință.

Maharaj: Când înțelegeți că această cunoaştere-conştiință este chiar gândirea voastră, şi că certitudinea voastră cu privire la aceasta sporeşte, voi deveniți fără dorință. Voi vă lepădați treptat de toate dorințele; ele cad de la sine.

Cu medicamente, poate cineva să-şi îndure condiția?

V: Trebuie tratat fiecare caz după meritele sale? Nu se poate stabili o lege universală. Da, după experiența mea, asta se poate petrece. Nu se poate spune că da, că în mod categoric se va întâmpla. Lucrurile nu se petrec chiar aşa.

M: Nouă ne trebuie moarte fără suferință. Cea mai mare parte dintre înțelepții Indiei au murit de cancer. Era un sfânt aici, acum vreo trei secole, pe nume Tukaram. El făcea *bhajan* şi, în ultimul moment, el s-a dezintegrat în neant. Nu durere, nu corp, nimic. Tot ceea ce a lăsat au fost probabil sandalele şi sitarul lui, acel instrument cu corzi. S-a evaporat pur şi simplu. Mai sunt trei sau patru înțelepți ca acela, în India, care au dispărut pur şi simplu. A mai fost şi Mirabai; ea s-a topit într-un idol. În sud, era un înțelept din Bengal. El a venit la Puri [un oraş din statul Orissa], care şi el s-a contopit cu un idol...n-a mai rămas nimic. Aşadar, eu spuneam că acela era idealul; dacă ei ar fi putut să ne transmită tehnica nouă, tuturor, atunci le-am fi fost imens recunoscători.

V: Povestea pe care am auzit-o eu despre Tukaram nu spune că el se hotărâse să moară, ci că se afla cu discipolii săi şi era atât de dezgustat de lipsa lor de răspuns la învățătura sa încât le-a declarat că are să-i părăsească. El a intrat în acea cămăruță ca asta, cu o singură uşă şi fără fereastră, în vreme ce adepții lui şedeau afară. După o vreme au intrat şi n-au găsit nici urmă de el.

Interpret: Maharaj nu vrea ca oamenii să stea pe lângă el perioade îndelungate. Ei ar trebui să asiste la întrunirile sale, să le înțeleagă şi să le trăiască, chiar fiind departe de el.

M: Spiritualitatea este foarte necesară pentru a te menține în viață. După ce ați înțeles ce şi cum, şi de ce nu vă reține, voi ajungeți la concluzia că moartea este o iluzie. Un *jnani* este cel care sălăşluieşte în Absolut, care este numai Absolute. Un *jnani* care a înțelege şi transcende această conştiință nu doreşte să prelungească viața conştiinței individuale. El îşi abandonează conştiința naturii sale veritabile, spontaneității; el nu mai intervine.

Nimeni nu poate spune despre un jnani că are vreo rudă: toată lumea ar putea face parte din familia sa, sau tot atât de bine nimeni. Numai un jnani ştie că nimic nu este, nu va fi, nici n-a fost vreodată. Pentru un *jnani*, individualitatea a fost complet eliminată; nu este decât conştiința manifestată, care îi este suficient de amplă.

V: El spune că nu se identifică cu aceea.

M: Un *jnani* transcende conştiința individuală, deşi asocierea cu această conştiință este încă acolo. Această conştiință, această senzație de existență, reprezintă totalitatea manifestării, deoarece ea nu este mărginită sau condiționată de corp în calitate de „individ.” După cum sunt conceptele care se prezintă unei persoane, aşa este şi comportamentul său. Însăşi acest „eu sunt” este conceptul primar, din care decurg toate celelalte. După voi, care este identitatea voastră? Cu ce identitate existați în lume?

V: Ei bine, eu încerc să mă detaşez de orice identitate.

M: Da, dar cine încearcă să se detaşeze de orice identitate? Cine este cel care se detaşează de acea identitate? Care este natura acelei identități, oricare ar fi ea, sau entități care vrea să se scape de suferință? Este fericirea sau este altceva? Tu ce crezi?

V: Poate sentimentul de nemulțumire.

M: Tu ai presentimentul că fericirea este acolo, precum şi sentimentul că există nefericire. Între cele două puncte, unde eşti tu? Cine eşti tu pentru a descoperi acest sentiment de fericire sau de suferință.

V: Am descoperit că, de fapt, nu este nimeni acolo. Nu este decât suferință.

M: Eşti într-adevăr convins de acest fapt că nu este nimeni, nici un fel de entitate care să simtă asta?

V: Păi, convingerea se întemeiază pe experiență.

M: Nu este nimeni acolo, nu există nimeni acolo, este ceea ce spui tu; nu este nici un fel de identitate; acel „nimeni," este cel care poartă acest costum acum? [Interlocutorul poartă o robă monahală.]

V: Nu, dificultate este că încă persistă un oarecare sentiment de ataşament.

M: De când ştii tu că eşti?

V: Poate de când m-am născut.

M: Ai avut oare vreo experiență a naşterii tale, sau doar ai auzit vorbindu-se de asta?

V: Nu am decât nişte amintiri vagi din prima copilărie, nişte imagini.

M: Adică ai auzit vorbindu-se de naşterea ta, dar tu însuți nu ştii nimic direct.

V: Trebuie să fi şi auzit vorbindu-se de asta.

M: Tu ştii că eşti, deoarece ai auzit că te-ai născut. Deci, tu eşti. Tu spui: „Eu simt că sunt de la naşterea mea," dar numai ai auzit vorbindu-se de naşterea ta.

V: Aceasta are mai mult sau mai puțin legătură cu mediul cuiva. Amintirile alcătuiesc un sentiment de identitate personală.

M: Fără legătură cu ceea ce ai auzit pe tema naşterii tale, aceea este această identitate, nu-i aşa? Tot ce simți că eşti, nu este cumva forma? Aceeaşi formă de care ai auzit că s-a născut şi care demonstrează naşterea *ta*?

V: Vrei să spui că eu mă aflu în aceeaşi identitate cu care m-am născut?

M: Tu ai auzit spunându-se că forma s-a născut. Iată forma. Ai asimilat-o identității tale, indiferent de cum te denumeşti pe tine. Tu ai auzit spunându-se că te-ai născut şi ai experiența naşterii numai acum, nu-i aşa? Din momentul în care faci experiența lumii, tu faci experiența naşterii.

Tot ceea ce înțelegi este cunoaştere obiectivă, care este provizorie şi nu va rămâne cu tine. Cel care afirmă că nu înțelege, acela este „tu." Tu eşti acel lucru aparte care spune „eu nu ştiu." Tot ceea ce ştii, orice percepție obiectivă, totul este provizoriu.

V: Aceasta implică cumva şi sentimentul de „eu"?

M: Tu pretinzi că ai sentimentul de „eu," dar acesta nu va rămâne în tine; este provizoriu. Încă o dată, el este *anatma*. Atunci de ce să te preocupe? De ce să te frământi cu ceea ce este provizoriu? Care este întrebarea ta acum?

Cel care afirmă „eu nu ştiu," există el înainte de cel care afirmă „eu ştiu"? În tine există ceva care spune că ştie, şi mai este altceva care spune că nu ştie. Căruia îi eşti anterior?

Trebuie să fie ceva care există dinainte. Cea ce se înțelege prin „eu ştiu," eu nu ştiu. Ştiu doar că e vorba de o cunoaştere întemeiată pe obiecte provizorii.

M: Ceea ce ştie că asta este provizoriu există în orice clipă. Fără această cunoaştere, tu nu poți să declari „eu nu ştiu." Toată cunoaşterea obiectivă este provizorie.

V: Atunci ce anume este aşa-zisa „realizare de Sine"?

M: Vom ajunge la asta puțin mai târziu. Realizarea de Sine înseamnă că eu sunt complet, eu nu vreau să ştiu nimic [râde], eu n-am nevoie de nimic în clipa asta. Realizarea de Sine este un termen, un țel pe care încercăm să-l înțelegem. Dacă este vorba de un răspuns exterior, nu poți s-o atingi. Dacă asta nu circulă prin voi, în sensul că tu eşti aceea, nu vei fi în stare să o înțelegi. Aceea nu poate veni din afară. Acestea sunt doar termeni şi obiective, şi nu există nici o cale care să ducă la starea aceea. Nu e nimic mai mult de înțeles, de vreme ce tu eşti aceea. Dacă înțelegi asta, este destul. Orice înțelegere obiectivă este provizorie; acea entitate care ştie este permanentă, acea entitate pe care n-o vei putea niciodată înțelege.

V: Totul este deja împlinit, dar eu n-am reuşit să împlinesc asta. Eu încerc tot timpul să fiu una cu aceea.

Al doilea vizitator : Dar atâta timp cât încercăm asta, există un sentiment de separație. Asta înseamnă într-un sens că orice încercare trebuie să înceteze.

M: Nu puteți încerca asta. Trebuie să fie deja acolo. Tu spui că este perfectă, nu-i aşa? Atunci ce este această idee de căutare a perfecțiunii? Nu puteți atinge ceva ce nu sunteți. Trebuie să fiți perfecți chiar de la început. Prin urmare, voi sunteți aceea. Nu aveți nevoie să ajungeți la ceva.

Voi încercați să stabiliți un scop. Numai mintea voastră e cea care creează ceva, vedeți doar. Voi nu cunoaşteți faptul, pentru că *sunteți* faptul. Cum aveți de gând să cunoaşteți un fapt într-un mod obiectiv? Adică, dacă este vorba de un fapt, este ceva subiectiv. Nu îl puteți cunoaşte ca fiind altul decât voi. *1*

Dacă îl cunoaşteți ca fiind altul decât voi, acela devine obiectiv şi este provizoriu.

Iată de ce toți oamenii sunt angajați într-o căutare spirituală, vedeți bine. Ei vin cu mâna întinsă şi doresc să aibă ceva binecuvântat. Dar când cineva vă binecuvântează, voi întindeți şi mâna cealaltă şi cereți să fiți binecuvântați şi acolo. Realizarea de Sine nu este ceva care se oferă pe o tavă. Este deja acolo. Cei acolo de dat? Ceea ce vi se poate da trebuie pus la loc sigur. Voi n-aveți nevoie de nici o siguranță, de nimic de genul acesta. Este deja acolo. Dacă simțiți cumva că nu este, voi n-o să ajungeți niciodată acolo.

n.s.
1 Adică în manieră dualistă, într-o relație subiect-obiect.

V: Dar anumite instrucțiuni ajută totuşi.

M: Dacă primiți instrucțiunile după anumite directive sau după o anumită metodă, veți intra iară în mare încurcătură. Nu este nimic de felul acela; nici o cale, nici o instrucțiune. Iată ce trebuie să înțelegeți.

V: Există tipare de acțiune bine înrădăcinate.

M: Da, însă de îndată ce cunoaşteți efemeritatea şi absența realității din aceste tipare, de ce să vă frământați cu privire la ele? Înlăturați obiceiul. Mergeți mai departe. Dacă nu puteți face aşa, atunci încă nu puteți aceasta, care este adevărul total şi final. Nici o cale, nici o instrucțiune, nici o metodă, nici o

tehnică. Voi sunteți compleți, voi sunteți Unul. Voi simțiți că sunteți doi, atunci foarte bine. *Înțelegeți* că nu sunteți doi, *advaita*.

Ai fost un copil şi acum eşti un băiat mare, un adult. Ai vreo idee despre drumul pe care l-ai parcurs? Cum ai crescut? Nu ştii nimic despre asta? Atunci de ce vrei să întrebi ce cale să urmezi?

Aş vrea să ştiu care-i calea pe care ai ajuns în viața aceasta şi cum ai crescut pentru a forma omul acesta. Dacă mi-o spui, atunci am să îți indic drumul de întoarcere.

Astea sunt toate idei, concepte! O idee grandioasă că tu te-ai născut şi că creşti, şi că ai parcurs calea asta, calea aia. Sunt oameni care ți-au povestit toate astea. Eu vreau să te reîntorci la sursa de unde pari să fi ieşit. Opreşte-te acolo şi descoperă. Priveşte înapoi şi vezi ce s-a întâmplat. Nu urma curentul şi apoi vezi cum stau de fapt lucrurile. Nu vei ajunge niciodată acolo, deoarece călătoria ta în acel curent este condiționată...de concepte. Ai auzit tot felul de lucruri de la oameni, le-ai citit în cărți. De aceea urmezi cursul apei, nu-i aşa? Întoarce-te în urmă. Du-te înapoi la izvorul lui şi vezi dacă este ceva acolo. Aceasta este frumusețea învățăturii mele. Te readuce la izvor şi nu te mai lasă să te îndepărtezi de sursă deloc. Dacă doreşti să discuți despre ce ți s-a întâmplat după ce te-ai lăsat purtat de curent, de acord, circulă o mulțime de poveşti. Aveți la îndemână toate scripturile hinduismului, precum şi ale altor religii. Du-te şi citeşte-le. Ele sunt inutile. Dar eu spun că te poți întoarce înapoi. Întoarce-te la punctul de unde se pare că ai proveni şi vezi dacă ai venit cu adevărat. Ar trebui meditat la asta şi ar trebui să te reîntorci constant la punctul acela. Va trebui să-i acorzi toată atenția şi să descoperi realmente dacă vii sau nu de acolo, dacă eşti cu adevărat născut. Până atunci, toate sunt numai vorbe luate din gura oamenilor.

V: Se cere o anumită doză de conştiință pentru a te putea întoarce acolo.

M: Conştiență de ce anume? Tu eşti deja la curent cu atâtea lucruri, nu-i aşa? Trebuie să fii informat de lucrul just, nu-i aşa? Eşti deja la curent cu toate; de ceea ce se întâmplă în jurul tău, de asta ai fost deja informat. Tu nu poți face nimic fără a fi conştient. Atunci atenția ta trebuie acordată acestei surse, atâta tot.

V: Luciditatea conştientă trebuie să fie acolo, în permanență.

M: Însă tu nu eşti conştient de acea luciditate conştientă care trebuie să fie acolo.

V: Nu poți întotdeauna acorda atenție acestui fapt cu aceeaşi intensitate.

M: În luciditatea conştientă tu evoluezi totodată cu condiționările, căci conştiința ta individuală nu-i decât un pachet de concepte, de idei -- tot ceea ce ai adunat din copilărie încolo.

V: Aceasta înseamnă că punctul lucidității conştiente se află numai în momentul prezent?

M: Dacă eşti cu adevărat conştient de tot ceea ce vezi, ai mai încerca tu vreodată să intri în această conştiință individuală şi te-ai mai lăsa oare târât în această suferință? Conştiința individuală îți face probleme, nu-i aşa? Din clipa în care ai devenit conştient că eşti, atunci au început şi problemele. Toate suferințele de care de care vorbeşti n-au început decât atunci când conştiința ta individuală a pus stăpânire pe tine.

Să presupunem că cineva vrea să *fie*; a fi înrădăcinat în conştiință înseamnă încă o dată a fi înrădăcinat în suferință, cu tot ce comportă aceasta. Tot ce ai de făcut, este să înțelegi natura conştiinței individuale şi să simți că asta nu te preocupă pe tine. Conştiința individuală este musafirul tău, nu-i aşa? Ea nu era acolo şi, mai târziu, nici nu va mai fi acolo; ea rămâne cu tine temporar. Din interiorul acestei conştiințe temporare, tu vrei să cunoşti totul despre însăşi această conştiință individuală. Ce poți înțelege cu adevărat în această conştiință? Dacă nu încerci să fii conştient de această conştiință individuală, care vine şi pleacă, care este condiționată: conceptele, ideile, speranțele, totul...

V: Aşadar luciditatea conştientă trebuie să fie dincolo de conştiința individuală?

M: Ea este deja dincolo de conştiinţa individuală. Acolo unde este luciditatea conştientă, acolo apare conştiinţa individuală.

Corpul este acolo, la tine. Din ce este compus el? Din elemente, nu-i aşa? Dacă măcar o dată înţelegi că tu nu eşti elementele... Tu exişti dinainte de apariţia elementelor.

De îndată ce apare în voi conştiinţa de „eu", voi faceţi experienţa lumii. Voi faceţi deci experienţa suferinţei precum şi pe cea a fericirii. Încercaţi să înţelegeţi natura acestei suferinţe şi a acestei fericiri, care vine în minte prin conştiinţa individuală. Din clipa în care înţelegi asta, tu ştii că nu eşti nimic de felul acela şi atâta tot. Nu mai eşti preocupat nici de suferinţă, nici de fericire. Totul se întâmplă în conştiinţa individuală, iar tu observi acel du-te-vino al conştiinţei individuale. Toate astea sunt cunoscute de ceva din tine; asta e natura ta, tu eşti Aceea. Aceea nu se poate înţelege ca pe un lucru obiectiv. În fiecare zi, în momentele în care conştiinţa individuală apare şi dispare, tu înţelegi aceasta, nu-i aşa? Nu-i asta experienţa ta?

În somnul profund nu eşti conştient, în starea de veghe, eşti conştient; asta înseamnă că toate lucrurile sunt acolo, cu tine cu tot, ştii asta. Cine ştie şi ce ştie? Cine cunoaşte venirile şi plecările conştiinţei individuale? Acel lucru care ştie este „Tu," aceea este adevărata ta natură. Oare înţelegi asta?

V: Da, intelectual înţeleg asta, dar tot n-o pot pricepe.

M : Dar cine vorbeşte de pricepere... sau de înţelegere intelectuală? Noi spunem întotdeauna că am înţeles intelectual, că am priceput intelectual; dar care-i ideea? E vorba de un fapt, nu-i aşa? Oare trebuie să înţelegeţi toate faptele numai cu intelectul? Este un fapt, acum ştii, asta-i tot -- atâta e de simplu.

Tu ai urmat o sadhana vreme de cinci ani şi jumătate; ai recunoscut cumva ceea ce este permanent în tine? Tu ai conştiinţa individuală care cunoaşte lumea, dar ştii totodată că ea vine şi pleacă. Oare ştii tu ce anume din tine rămâne mereu, ceea ce nu se pleacă şi nu vine, dar este în permanenţă acolo? Ai fost în stare să găseşti asta, făcând ce ai făcut, de-a lungul celor cinci ani şi jumătate? Vezi tu, există în tine un principiu pe care îl numim *chetana* sau conştiinţă, care este legătura comună, deoarece în *chetana* voi vă mişcaţi, voi faceţi totul. Dar tu ştii totodată că ea vine şi pleacă. Conştiinţa individuală nu este permanentă. Atunci când ea vine, voi spuneţi că este naşterea; când pleacă, spuneţi că este moartea. Aşadar nici aceea nu-i o identitate permanentă. Ai oare cunoştinţă de vreo altă identitate permanentă în tine, o identitate care să rămână întotdeauna în tine şi să nu plece niciodată?

V: Nu pot cu adevărat spune că am o asemenea cunoaştere.

M: Ai acceptat acest fapt chiar de la început, când ai admis că nu ştii nimic. Iar acum suntem pe cale de a identifica "tu"-ul; cel care zice "nu ştiu nimic" este adevărata ta natură, Aceea care eşti de fapt. Ceea ce cunoşti nu este real; este provizoriu;

Ceea ce cunoşti, ceea ce poţi percepe cu ochii nu este adevărat. Cel care zice "eu nu ştiu nimic", acela-i adevărata voastră natură. Acela eşti tu, şi nu-l poţi găsi ca pe un lucru obiectiv. Imediat ce devine obiectiv, este provizoriu şi nu-i adevărat.

V: Deci, de fapt, asta nu se poate explica.

M: Fireşte, s-a afirmat deja pretutindeni că asta nu se poate explica sau descrie; se poate doar arăta cu degetul. Aşadar, spre orice vă arăt, uitaţi-vă într-acolo; nu vă uitaţi la degetul care vă indică. Voi vă uitaţi la deget, nu vă uitaţi în direcţia spre care arată. Degetul nu este lucrul!
Întrebări?

V: În ce măsură ne-ar folosi întrebările dacă nu se poate explica nimic?

M: Atâta timp cât n-o să mai fiţi iarăşi „imaginea", voi n-o să-mi mai puneţi întrebări. Altminteri, voi sunteţi una cu mine.

Nu este nici o schimbare în starea voastră. Eraţi perfecţi înainte de a veni aici, iar acum, când plecaţi, sunteţi la fel de perfecţi. N-are cum să fie nici o schimbare nicăieri. Însă simţiţi o schimbare

acum, şi vă bucuraţi. Duceţi-vă bucuroşi! Dacă "sunteţi" este o impresie, orice altă experienţă ulterioară este tot o impresie. Unde-i atunci problema fericirii sau a nefericirii? Totul nu-i decât o impresie.

Când umblaţi prin lume, primind recomandări de la diverse persoane, diverse tehnici, metodele pe care le studiaţi, ajungând la o concluzie, ce vi se întâmplă cu adevărat? Voi rămâneţi aceiaşi, şi nu vă daţi seama că această călătorie nu era nicidecum necesara. Nu există sfat indispensabil cuiva. Nu este nici un fel de schimbare în mine. Dacă vă închideţi ochii şi vă spuneţi „nu pot să văd, nu pot pricep", voi nu faceţi decât să vă purtaţi ignoranţa prin lume. Atâta timp cât vă identificaţi cu corpul, renunţarea voastră n-are nici un sens. Ce vrea să însemne progres? În sensul spiritual, problema progresului nu se pune câtuşi de puţin. A fi din ce în ce mai sigur de cuvintele gurului, a înţelege tot mai mult adevărata voastră natură, asta este tot ce contează. Altminteri nu există nici un progres spiritual sau cale spirituală, căci tu eşti Acela. Însă tu trebuie să fii absolut sigur.

Ce este în viziunile pe care le ai în timpul meditaţiei? Nu le acorda prea multă importanţă. Singurul miracol este că atunci când ştii că eşti, tu vezi totodată lumea. Asta înseamnă că în conştiinţa ta individuală este prezentă întreaga lume. De bună seamă, aceasta în sine constituie cu un miracol: a vedea lumea cu conştiinţa ta. Ce miracol mai mare doreşti?

Interpret: Ei se întâlnesc cu cineva de vreo opt ani; cu toate astea ei nu sunt capabili să-i înţeleagă limbajul. Maharaj întreabă ce au făcut ei în ultimii opt ani? Concluzia lor este că există un Dumnezeu şi că ei sunt fiinţe umane. Asta e convingerea lor; este singurul lor câştig. Aşadar ce au înţeles ei?

V: Dacă nu întâlneşti înţeleptul potrivit, atunci nu poţi progresa în spiritualitate, nu poţi face nimic.

M: Nu este nici un progres. Trebuie să aboliţi cuvântul „progres." Voi nu veţi dobândi convingerea de natura voastră autentică decât atunci când vă îndreptaţi către un om de convingere. Dar cine îl cunoaşte? El nu are nici o îndoială asupra sa. Cu toate acestea, oamenii întâmpină greutăţi în a-l înţelege.

V: Au citit ei cărţile lui Maharaj?

I: Da, însă au unele nelămuriri. Dacă sunt cumva satisfăcuţi, asta nu se ştie. Numai când îl ascultaţi vreme de mai multe zile puteţi să înţelegeţi. În felul acesta puteţi înţelege mai mult dacă asistaţi atât la întâlnirile de dimineaţă, cât şi la cele de seară -- aşa ar fi ideal; Toate îndoielile voastre vor dispărea; să nu mai păstraţi nici o îndoială.

V: Muţi oameni care au venit aici au devenit jnani. Maharaj a spus că fiecare ar trebui să rămână cu conştiinţa de fiinţă. Este asta de ajuns pentru a se realiza automat sau ar trebui să survină transcenderea conştiinţei?

M: Vă voi da un exemplu. Să presupunem că stau aşezat aici şi voi veniţi la mine. Eu ştiu că „voi sunteţi"; observarea are loc automat. A trebuit cumva făcut ceva pentru a se întâmpla astfel? Nu, este pur şi simplu aşa. Este simplu, ar trebui să pricepeţi. Cu altă ocazie, eu am explicat că aceasta se întâmplă în acelaşi fel în care se coace un mango.

V: Unii guru au recomandat sau au insistat asupra necesităţii de a fi în prezenţa fizice veritabile a unui maestru spiritual realizat. Maharaj nu mi s-a părut a spune aşa ceva. Totuşi, citind traducerea engleză a înregistrărilor învăţăturilor sale, noi simţim o dorinţă puternică de a ne afla în compania sa şi există cu siguranţă ceva foarte luminos în prezenţa sa. El simte că aceasta este foarte important sau esenţial?

M: Este foarte benefic să vă debarasaţi de toate îndoielile voastre. De aceea este necesară sesiunea de întrebări şi răspunsuri. Eu vreau întotdeauna să veniţi întrebări. Altminteri, dacă vă păstraţi îndoielile în interior, ele rămân în voi. Aici este cel mai bun loc de a vă debarasa de toate conceptele.

Sunt foarte puţini oamenii care expun cunoaşterea şi care să fie pe deplin oneşti cu ei înşişi. În mod normal, cunoaşterea se prezintă în ideea de a se obţine ceva. Ce este acel Sine în care în care trebuie

să locuiți? Lumea întreagă este expresia Sinelui. În acelaşi timp, cea mai mică dintre cele mai mici creaturi, precum o furnică sau un atom, este, de asemenea, Sinele.

V: Uneori i se mai spune şi bobul de muştar din inimă.

M: Sentimentul de a exista este ca o sămânță de muştar, foarte micuț. Dar expresia lui este lumea manifestată. Lumea întreagă îți datorează originea acestui grăunte atingerea sau înțepătura sentimentului de existență individuală. Sămânța conține substanța uleioasă, care este însăşi sursa iubirii. După ce s-a oferit iubirea sau uleiul întregii lumi manifestate, ceea ce rămâne este acel "eu sunt." Înțepătura sau atingerea senzației de existență individuală este chintesența tuturor esențelor.

De vreme ce ai pus întrebarea, mulți dintre oamenii care dețin cunoaşterea nu sunt încă „realizați". Cel care pretinde că a dobândit cunoaşterea, dar care încă îşi face griji cu privire la soarta sa, nu poate fi considerat ca fiind un jnani. Aveți încredere în cuvintele gurului, orice v-ar zice. Aici eu nu repet sau imit ceea ce fac alți aşa-zişi înțelepți. Eu nu promovez nici o religie şi nu mențin nici un fel de poziție față de nimic; nu pretind nici măcar că aş fi un bărbat sau o femeie. Dacă acceptați vreo poziție atunci trebuie să vă țineți de anumite discipline relative la acea postură. Nu vă preocupați de ceea ce au zis alții. Eu locuiesc numai în Sine.

Cât despre actele altor înțelepți, eu n-am nimic de spus. Nici un comentariu.

Ceea ce se întâmplă spontan, să se întâmple.

Exista cineva înainte de mine? Când a apărut senzația mea de a exista, numai atunci a fost şi tot restul. Înainte de senzația mea de a exista, nu era nimic.

Etapele relaționale care țin de identitatea corporală sunt acum eclipsate.

V: El se referă cumva la cele cinci elemente din literatura tradițională.

M: La origine, eu sunt imaculat -- neacoperit de nimic, fără pată -- din moment ce nimeni n-a existat înainte de mine. Eu nu mai ader la ideea că cineva ar fi putea exista înainte de mine. Totul este în forma lumii manifestate, după apariția în corp a cunoaşterii „eu sunt". Odată cu corpul şi cu sentimentul de existență aflat în el, totul este. Înainte de apariția acestui corp şi a cunoaşterii „eu sunt," ce era acolo?

V: Nu era nimic.

M: Paramatman era acolo, Sinele superior, nucleul Sinelui. Această identitate este fără pată. Nici chiar cerul n-o poate atinge. Spațiul n-o poate atinge. Este mai subtilă decât spațiul. Seamănă cu razele soarelui sau ale lunii, care nu se murdăresc în apele noroioase. Dacă aşa este puritatea lor, cum este atunci puritatea Sinelui, a conştiinței?

Înțelegeți acel prim moment, când am descoperit pentru prima dată pe „noi suntem" -- prima clipă a corpului, când a înțeles că „el este." Recunoaşteți chiar acel prim moment. De îndată ce pricepi aceasta, eşti atunci cel mai mare dintre zei, punctul de unde răsare totul. Chiar în acel punct, totul apune, se resoarbe. Sursa şi sfârşitul se confundă în acel punct. Când ați înțeles asta, de atunci încolo sunteți eliberați. Nimeni nu încearcă să înțeleagă această întâmplare a Sinelui, această întâmplare a senzației de existență individuale. Îndată ce s-a înțeles aceasta, Eul, Absolutul, eu nu sunt această senzație? Ce anume ați înțeles?

V: Atunci când obiceiul de a te menține în această senzație îşi atinge apogeul, nu mai este nici un fel de împăcare în a fi un individ separat. Aşa înțeleg eu. Dar poate că mă înşel.

M: Noi nu ne putem exprima decât prin cuvinte, nu este nici o altă cale. Această senzație de existență individuală, chintesența, *sattva*, *parashakti*, nu este „eu." Această senzație de existență individuală, această senzație "eu sunt," este chintesența a tot. Dar Eu, Absolutul, nu sunt aceasta. Această senzație de existență individuală este cea mai înaltă cunoaştere. Ea este aici abandonată prin persistența în acțiune.

Nicăieri nu vei mai găsi pe unul ca el, care să vorbească astfel.

M: [Adresându-se unui vizitator american] Vei fi oare inspirat pentru a putea consemna în scris aceste învățături?

V: Da, desigur.

M: Fiecare creatură din Univers se roagă acelui principiu, pe care îl consideră ca fiind Dumnezeul său, sau orice altceva, dar asta nu se poate produce decât între momentul unde forța vieții s-a trezit şi cel în care forța vieții nu mai este activă.

În practica meditației, această forță a vieții este purificată, şi atunci lumina lui atman străluceşte. Cu toate acestea, principiul activ este întotdeauna forța vieții. Când această forță a vieții purificată şi lumina Sinelui se contopesc, atunci conceptul, imaginația sau mentalul, totul este suspendat.

Când vi se spune să urmați o *sadhana*, cu ce puteți voi face asta. Asta nu se poate decât cu forța vieții. Singurul instrument pe care îl ai pentru sadhana este forța vieții. În loc de a privi această forță a vieții ca pe un instrument, trebuie să o tratezi -- acceptată mental -- ca fiind principiul superior din lume: adică, Dumnezeu, *para-matman*, Ishwara, nu contează numele. Când această forță a vieții este satisfăcută, ea se purifică şi se contopeşte cu lumina lui atman.

Ce este creația? Sunt oare Dumnezeu sau forța vieții cele ce au creat tot ce este? Practicând meditația necontenit şi neobosit, această forță a vieții se purifică într-atâta încât atinge divinitatea. Trebuie să înțelegeți că această forță a vieții este Dumnezeu, şi Dumnezeu, forța vieții, şi fiți una cu aceasta.

Acum, când această forță a vieții şi principiul superior devin una în meditația voastră, atunci, ceea ce este atins în această fuziune este *moksha* sau trezirea, eliberarea, numiți-o cum vreți. Deci ce este *moksha*? Supunerea în fața celor trei *guna* şi a altor *upadhi* (condiționările, obstrucțiile) legate de individ, dispare cu totul. Aceasta este eliberarea. Această forță a vieții este principiul activ; iar ceea ce îi dă persoanei sentimentele, senzațiile, sensibilitatea, este conştiința individuală.

V: Aceasta este simbolistica tradițională a lui *Shiva* şi *Shakti 2*.

2 Nota editorului: Shiva este reprezentarea lui Dumnezeu în aspectul său nemanifestat, imobil, imuabil, absolut. Consoarta sa Shakti (Parvati), este considerată Dumnezeu sub aspectul Mamei Divine, reprezentând creația cu iluzia ei de diversitate.

M: *Shiva* este acel strop de conştiință; principiul activ este forța vieții, *shakti*.?

Oamenii se ataşează numai de diversitatea numelor care au fost lansate şi uită principiul de bază: În interiorul corpului, conştiința şi *prana*, sau forța vieții, formează împreună *atman*-ul. Eu îl numesc *antahkarana*, "psihicul."

Se spune că cineva e mort. Ce s-a întâmplat? Forța vieții a plecat şi principiul care o susținea -- adică conştiința -- a dispărut de asemenea. Asta-i tot ce s-a întâmplat. Eu am explicat acest principiu, l-am analizat în toți aceşti ani. Însă de acum încolo, eu nu mai am nici energia, nici înclinația de a mai explica iar totul. Deci dacă trebuie să vorbesc, eu pot doar să zic ce este de făcut. Dar nu este nimic de făcut după cum se înțelege de obicei, ci numai să te aşezi în contemplație şi să laşi conştiința să se dezvălui de la sine.

V-ați făcut deja o bună parte din îndatoririle voastre; iată de ce explic încă ceea ce are nevoie de mai multe precizări. Până acum, oamenii n-au făcut altceva decât să explice suprafața. Trebuie să practicați *dhyana*, meditația, şi chiar în acea meditație conştiința va dezvălui toată cunoaşterea ce trebuie revelată. Însă oamenii nu merg în general la rădăcina chestiunii şi nu explică principiul; este totuşi ceea ce am şi făcut în toți aceşti ani. De acum încolo, şi eu voi înceta să fac asta, din alte motive.

Gita este o cântare, cântată de Domnul Krishna. Ce vrei să întrebi despre acest subiect?

V: Eu n-am multe întrebări despre Gita. Se pare că ea scoate în relief anumite lucruri pe care Maharaj mi le-a transmis cu atâta grație în cursul ultimelor zile. Aş vrea doar să aud comentariile sale pe marginea acestui subiect.

M: Ce înțelesuri ai dedus? Ce ai înțeles?

V: Eu simt că atunci când *dhyana* este practicată după instrucțiunile primite, primul lucru care apare este acela că această conştiință, de obicei dispersată în mii de direcții diferite de activitățile noastre cotidiene, începe să capete o tot mai mare intuire de sine însăşi şi rămâne martorul a ceea ce se iveşte. În acelaşi timp energia corpului se intensifică în consecință şi pare polarizată într-o dimensiune verticală. Nu pot explica asta mai bine de atât. Alt lucru care se întâmplă pare să facă parte din purificare, şi ceea ce vorbea el era că adesea noi...

M: Eu vorbesc de semnificația cuvintelor, mai întâi aşa cum le-ați înțeles, nu despre ceea ce se întâmplă. Ceea ce se întâmplă ar fi o experiență.

V: Bine, asta am spuneam eu; adică este ceea ce înțeleg prin cuvântul „semnificație". Eu simt totodată că Gita şi multe dintre Upanishade descriu inima ca fiind sediul sufletului sau poarta sa de intrare în corp; senzația de existență ar fi anterioară acestei întregi dimensiuni verticale în care evoluează forța vieții. Chiar şi forța vieții sfârşeşte prin a fi absorbită în centru. Aceasta seamănă cu descrierea pe care o face Maharaj conştiinței ca o sămânță minusculă în care nu numai entitatea noastră corporală, ci şi lumea pe care o percepem, chiar şi întreg universul, îşi au sediul. Când *dhyana* este dirijată, tendința conştiinței este inversată către centru. Cunoaşterea se dezleagă, forța vieții se purifică şi este absorbită înapoi în acest centru. Voi sunteți atunci eliberați de această tendință de a vrea întotdeauna să jucați în lume.

M: Această conştiință individuală şi forța vieții, atunci când ele se contopesc, tind să se stabilizeze în *Brahmananda*. Toate gândurile încetează atunci, chiar şi gândul că stați în meditație. Acesta este începutul de samadhi. Această stare va rămâne o vreme şi va înceta apoi, dintr-un motiv oarecare. Apoi, comportamentul normal al activităților lumii se va relua.. Asta înseamnă că forța vieții îşi va relua activitățile şi lucrul ei normal.

Acum, eu îți pun întrebarea: această boală despre care se spune că sufăr, ce atinge ea? Ea atinge această conştiință individuală şi acest principiu activ, adică forța vieții. Acestea două sunt cele de care se leagă boala. Iar eu, care sunt afară din asta, nu sunt afectat de ea. Însă este datoria noastră să păstrăm această forță a vieții „în bună stare de mers". Iată de ce medicamentele au fost luate în mod normal, aşa cum luăm hrana, astfel încât să se mențină forța vieții în stare bună de lucru.

Medicamentele sunt, aşadar, ca şi hrana. Însă, în ceea ce mă priveşte, pe mine nu mă preocupă realmente dacă acest principiu şi această conştiință individuală funcționează sau nu, deoarece sunt total separat, sunt dincolo de asta şi obosit de asta. Forța vieții şi conştiința individuală nu sunt cu adevărat două realități, ci una singură; în calitate de concepte ele sunt tratate ca atare, dar în realitate, ele sunt una. De îndată ce se creează o formă, forța vieții este insuflată în ea şi sensibilitatea este automat prezentă. Este o formă fizică şi forța vieții; în absența conştiinței individuale, tehnic n-ar fi decât un corp în viață. Însă care este utilitatea simplei forțe a vieții în corp? Este ca un gaz provenind din viscere. Nu, asta n-are nici un rost, nici o funcție, dacă nu este prezentă şi conştiința individuală. Prin urmare această conştiință individuală este cea care dă forța vieții -- care, altminteri, n-ar fi decât aer --, potențialitatea de a crea o ființă sensibilă.

Oamenii îmi scriu pentru a-mi mulțumi că i-am îndrumat, spun că înțeleg acum că în pofida separării fizice noi suntem de fapt una. Toată aceasta este încă o cunoaştere superficială, dobândită de conştiința individuală atunci când îşi dă seama că ea nu este corpul. Dar cunoaşterea a rămas numai la acel nivel -- cel al cuvintelor -- iar ei nu au mers cu adevărat dincolo de asta.

V: Deci ei au înlocuit pur şi simplu nişte concepte cu altele.

M: Da. Vedeți voi, cât timp conceptul „eu sunt" este încă acolo, ei nu au mers cu adevărat nici dincolo, nici dincoace de asta; ei n-au depăşit stadiul manifestării totale. Acum, când vin oamenii aici, eu vorbesc cu ei. De la ce nivel vorbesc eu? Eu vorbesc de la nivelul unde voi sunteți conştiință, iar nu corp-minte. În starea mea, tot ceea ce iese provine din manifestarea totală şi nu din punctul de vedere al

Absolutului. Ancorați-vă de această conştiinţă, ea este singurul vostru capital, şi meditaţi; lăsaţi meditaţia să dezvăluie cunoaşterea care trebuie să fie.

I: Anterior, a zis el, avea o imensă dorinţă de a transmite cunoaşterea. Când oamenii s-au prezentat aici şi el a găsit că erau realmente interesaţi, el le-a sugerat să mai rămână patru sau cinci zile, chiar şi o săptămână. Astfel, oamenii puteau să-şi schimbe planurile şi să rămână mai mult. Dar, mai spune el, asta era ceva mai demult. Azi, dacă cineva îşi anunţă plecarea deseară, el le spune să plece acum.

El dă un exemplu. Într-un refugiu, oamenii vin şi pleacă. Adăpostul în sine nu se preocupă de a şti dacă oamenii vor să rămână o oră sau două zile. Înainte, subzista un dram de dorinţă, nu pentru el însăşi, ci pentru a putea transmite cunoaşterea. Însă acum, chiar şi această mică veleitate care, mai înainte nu era integrată în manifestarea totală, a dispărut; ea s-a topit în manifestarea totală. Acea slabă legătură între manifestarea totală şi persoanele care veneau aici s-a rupt.

Aţi înţeles asta? Acum, nu mai este nici un mental care subzistă, un mental care să creeze o legătură între el şi orice altceva. Mentalul acela a dispărut complet.

M: Omenii vin aici. Când cineva vine să întâlnească pe altcineva, asta este cu un anumit scop. Poate pentru a dobândi nişte bunuri materiale, sau, precum în cazul de aici, cunoaşterea spirituală. Oricare ar fi scopul, în ceea ce mă priveşte pe mine, ei vin şi capătă ceva: cunoaşterea. Atunci, oamenii vor spune că vor fi dobândit cunoaşterea mea, îmi vor mulţumi şi vor pleca. Dacă le-aş cere să rămână, asta ar denota o intenţie Intenţia poate fi bună, rea, materialistă sau nu, dar este neapărat o intenţie. Ori, eu nu am nici o intenţie. Dacă o persoană pleacă, pleacă; dacă rămâne, rămâne. Acum doamna zice: „Dar cum rămâne cu celălalt?..." Cealaltă persoană nu mă preocupă; eu vorbesc de un aspect anume, nu de celălalt.

Există această „*Adhyatma Kendra*," o fundaţie pusă pe picioare de această persoană, cu scopul de a răspândi cunoaşterea pe care o ofer; dar pe mine nu mă interesează acel Centru. Ceea ce face acest Centru, dacă există sau nu, asta nu e treaba mea. Au strâns deja ceva bani pe care vor să-i ofere familiei mele pentru a construi o casă. Că ei fac aşa sau nu, sau ce va face familia mea, asta nu mă interesează. Eu n-am nevoie nici măcar de o casă pentru a trăi; mai mult, eu n-am nevoie nici de Dumnezeu. Eu nu mai am nici un fel de nevoie.

Iulie 4/5, 1980

8. Pentru un *Jnani*, totul este divertisment

Vizitator: Cel mai mult contează ce facem cu indicaţiile primite. Deunăzi Maharaj vorbea despre Brahmananda şi despre modul în care sunt absorbiţi oamenii în timpul meditaţiei. Este o mare diferenţă între un înţelept adevărat şi un yoghin care ajunge tot mai absorbit şi mai retras din lume. Într-un fel, Maharaj a descoperit asta, iar prezenţa sa pare foarte obişnuită şi foarte normală, atent la mediul din jur. În acelaşi timp, voi ştiţi că el rămâne constant în starea de beatitudine, într-o luciditate conştientă mai presus de înţelegere, însă paradoxal pe deplin degajat şi sub o aparenţă cât se poate de obişnuită. Asta nu se poate explica printr-o absorbire din ce în ce mai subtilă, unde este când conştiinţa de lume, când absorbţia conştiinţei.

Maharaj: [Tocmai ce a primit nişte medicamente de la medicul său şi o listă cu ce să facă şi cu ce să nu facă] Mie nu-mi pasă de întreţinerea acestei forţe a vieţii, deoarece, indiferent de ce boală ar fi vorba, ea nu a venit la mine, ci la această senzaţie de existenţă. De aici înainte, aceste lucruri de făcut şi de nefăcut vor depinde numai de ceea ce vrea să facă această forţă a vieţii. Eu nu voi accepta recomandările medicului. Aşa că, ceea ce doreşte să facă forţa vieţii, aia voi face; Şi ceea ce doreşte să facă senzaţia de existenţă, aşa am să fac şi eu.

Interpret: Această chestiune a medicamentelor este abordată de unii înţelepţi care au suferit de aceeaşi boală, sau mai degrabă corpul e cel care a suferit-o.

V: Cei mai renumiți, din lumea mea, au avut toți cancer: Ramakrishna, Ramana Maharshi şi Nisargadatta. Adepții lor au explicat boala lor prin prisma Larmei pe care şi-au asumat-o aceştia; asta-i o explicație prea banală. Maharaj atribuie şi el oarecare validitate acestei rațiuni? Pare o povară teribilă de purtat.

M: În ce mă priveşte pe mine, eu nu am experiența vreunei naşteri. Numai la o anumită etapă am aflat din auzite că aceasta (forma) a fost născută şi că ea sunt "eu." Asta-i ce mi s-a povestit -- vorbe.

Ignorantul ar vrea să trăiască cât se poate de mult. I-ar place să întârzie momentul morții cât se poate de mult posibil. Însă la ce i-ar folosi unui *jnani* existența în lume vreun minut în plus? Ceea ce i-ar pica bine ar fi ca suflul vieții să-l părăsească în linişte, fără a face vâlvă.

Jnani este acel principiu care alungă forța vieții şi conştiința individuală. Conştiinței individuale şi forței vitale i se pot atribui titlurile şi statutul cele mai înalte -- atman, Ishwara, orice, -- *jnani* nu este acelea. Un *jnani* este întru totul separat până şi de categoria cea mai elevată.

Odată ce am înțeles ce este conştiința individuală şi forța vieții, eu n-am mai întrebat pe nimeni dacă viziunea mea era corectă sau nu.

Îndată ce ați înțeles toate astea, nu mai simțiți nici o nevoie de a mai rămâne aici. Cât despre mine, după ce am înțeles această forță a vieții şi conştiința individuală, eu n-am mai avut nici urmă de interes în vreuna dintre ele.

Tot vin oameni, şi eu tot vorbesc. Eu de ce vorbesc? Pentru că timpul vieții trebuie petrecut, trebuie folosit. Până şi asta este un simplu divertisment. Ceva trebuie tot trebuie făcut; este o distracție pentru a petrece vremea, viața. Asta se cheamă că aş oferi cunoaşterea, dar care este jocul? O partidă de cărți, o joacă. Numele este cunoaşterea spirituală, însă este ca o partidă de cărți.

[Adresându-se unei doamne dintre cei de față] Acum că ai înțeles, nu-i nevoie să mai vi aici. Dacă rog pe cineva să mai vină, este logic că am un motiv să fac aşa. S-ar putea ca acea persoană să-mi dea bani, să scrie o carte despre mine sau să facă ceva folositor pentru mine. În mod normal, numai în acele condiții rogi pe cineva să vină. Însă aici nu este nimic de felul acesta; nu este nici un câştig din joc, nici material, nici spiritual. Aşadar, nimeni nu mai are de ce să vină.

V: Spune-i că nouă ne place distracția asta a lui!

M: Numele şi scopul sunt cunoaşterea spirituală. Dar e ca şi cum am juca cărți! [râsete]

V: Spune-i că nu-s bun de nimic la cărți!

M: Oare ați înțeles ce ați auzit, rămâneți cu ceva? Dacă da, serios vorbind, nu-i mai nevoie să tot veniți. Nu că v-ar opri cineva, însă n-ați avea de ce să mai veniți. Totuşi, veniți, dacă asta vreți... [Doamna vizată arată spre ceasul ei] Căutarea spirituală a doamnei respectă o cu totul altă odine, un ordin superior; lanțurile ei filiale şi familiale sunt dintre cele de aur. Totul este divertisment.

Mai sunt întrebări?

I: Nimeni nu e de acord cu obiceiul lui Maharaj de a fuma. Doctor după doctor i-au transmis acelaşi lucru. El spune că toți sunt porniți împotriva consumului său de tutun. I se spune: fără cafea, fără asta, fără aia; atunci el le răspunde că le va reduce, dar nu le va lăsa complet. Şi de ce? Numai pentru a rămâne în viață puțin mai mult, nu-i aşa? El spune că până şi Vishnu, Rama şi Maheshwara au avut o durată limitată de viață. De ce să ne frământe asta?

M: N-are nici un rost să veniți aici pentru vreo binecuvântare. Nu vi se poate da aşa ceva. Nu se poate face nici o schimbare în voi. Nu vi se poate da nicio indicație. Erați perfecți încă înainte de a fi venit aici. Vă veți întoarce absolut perfecți, fără nici cea mai mică urmă pe voi.

V: Deci trebuie să învățăm din greşelile noastre?

M: Cine a zis că ați fi făcut vreo greșeală? Când veți înțelege că sunteți perfecți, numai atunci veți ști că s-a comis o greșeală. Nu poți înțelege asta decât atunci când ți-ai înțeles adevărata poziție; atunci veți ști că s-au făcut greșeli. Când aveți de gând să vă îndreptați greșelile? Mai este timp pentru asta?

V: De fapt, nu. Nu e decât realizarea acestui fapt.

M: Întrebări?

I: Vedeți și voi, el este de neclintit, căci indiferent de întrebarea voastră, voi o veți formula pornind de la condiționarea voastră. El știe că este dincolo de orice condiționare, că vă poate răspunde la orice întrebare. Așadar, el este mereu gata să vă răspundă, iar voi încercați întotdeauna să vă formulați întrebarea prin mintea voastră condiționată, prin tot ce ați învățat, dobândit, sau prin altele asemenea. Deci puneți întrebarea care vreți, și el vă va răspunde cu toată încrederea.

El transmite o cunoaștere atât de profundă prin puținele cuvinte pe care le rostește și face asta într-un mod extrem de interesant. Acum el spune că nu face decât să-și petreacă vremea. "Eu vreau să-mi petrec timpul; deci vorbesc. Altminteri, eu n-am nici un chef de vorbit." Aceasta este măreția lui. Pentru un *jnani*, până și a oferi cea mai profundă cunoaștere este tot o petrecere a timpului liber, căci el cunoaște adevărul despre toate.

Totul se petrece într-un vis; el vă răspunde în vis. Voi veniți aici în vis. La ce trebuie să se răspundă corect într-un vis? Oare ce înțelegeți corect într-un vis? Imediat ce visul încetează, totul dispare. Vedeți voi, el este absolut sigur de adevărata miză, asta-i tot.

V: Asta înseamnă cumva că totul este precondiționat?

M: Am sugerat eu că totul ar fi precondiționat? Nu se întâmplă nimic, așa că unde sunt condiționările?

V: Atunci lucrurile se întâmplă de la sine?

M: Da, în sensul obiectiv lucrurile se întâmplă de la sine. În visul vostru lucrurile se întâmplă de la sine sau le provocați voi. Aici, de asemenea, lucrurile se produc în același fel.

Tot ceea ce se aplică visului se aplică și aici. Voi puteți evoca un fel de sistem, dar un astfel de sistem nu există. În termeni simpli, forța vieții este în mișcare; este natura ei aceea de a se mișca. Indiferent care sunt cuvintele ce survin, înțelesul lor este cel mental. Dacă nu aveți forța vieții, voi nu puteți vorbi, nu puteți face nimic. Mintea poate funcționa numai dacă dispuneți de forța vieții.

Adoptați un punct de vedere științific. Nu e nevoie de nici o muncă pentru instaurarea stării de cunoaștere. Dar, în această stare, voi puteți face orice fel de activitate. Nu trebuie să rămâneți leneși; așa că lucrați. Lucrați pentru săraci, pentru comunitate sau pentru progres; dar indiferent ce faceți, rămâneți în acea stare de cunoaștere, de conștiință reală. Totuși, când mă întrebați dacă lucrul va contribui la realizarea cuiva, răspunsul meu este că nimic nu este de vreun ajutor pentru așa ceva. Realizarea vine mai întâi, apoi începe munca; dualitatea dispare.

V: El știe asta, el a experimentat-o. Eu nu am această experiență.

M: Prezentarea cunoașterii este un eveniment foarte rar în India. Oamenii o păstrează pentru ei și dispar.
Eu nu am nici o explicație pentru discuțiile care se derulează aici, pentru cunoașterea prezentată. Asta se produce pur și simplu.

V: Este cel mai mare miracol.

M: Dar se poate remarca cât de puțini oameni au de câștigat din asta; poate că ați observat voi înșivă asta. Trebuie să fi observat și voi câți indieni vin aici. Cu ce scop vin ei aici? Pentru bunăstarea lor

FIZICĂ. Se întâmplă însă că acei oameni săraci sunt de fapt... Ei devin ființe moarte. Este ca şi cum ar fi morți, dar au supraviețuit grație acestui context complicat.

V: Urmează ei vreo sadhana?

M: E greu de zis. Cea mai mare parte dintre ei abia supraviețuiesc; ei nu sunt foarte activi. Ei stau foarte rău cu sănătatea şi nu pot veni zi de zi. Însă ei recunosc că sunt în viață grație acestui loc de aici.

V: Una dintre liniile directoare ale muncii mele constă în a determina dacă merită sau nu încercarea de a menține viața când încă există o posibilitate de conştiință şi când persoana în cauză vrea să se servească de asta într-un mod adecvat. Altminteri, eu nu văd nici un motiv pentru a păstra corpul în viață. Nu găsesc că asta ar fi un omagiu adus vieții.

I: Voi trebuie să fi auzit vorbindu-se despre decesul propriei sale fiice. Se afla pe patul de moarte. Maharaj, după obiceiul său, ieşea seara. Când era pe cale de a ieşi din casă, soția sa, care pleca şi ea ,i-a spus: "Fata ta este pe moarte, de ce trebuie să lipseşti tocmai acuma?" El i-a răspuns: "Nu te îngrijora, mă voi întoarce într-o clipă; ea doreşte ceva de băut şi mă duc să-i aduc de băut, o băutură rece." Dar până să vină înapoi, fiica sa murise. Atunci Maharaj a pus paharul plin pe masă şi a privit scena. Fiica lui s-a sculat şi a băut. El a spus: "Ți-am adus. Tu mi-ai cerut". După ce a terminat, Maharaj a întrebat-o dacă mai voia să trăiască. Ea i-a răspuns că nu şi a căzut din nou.

Nu există cineva care să facă ceva; nimeni nu-şi asumă acel rol. În câmpul conştiinței totul se întâmplă, pur şi simplu.

V: De aceea este atât de important ca aceste învățături să fie larg răspândite în Statele Unite, de pildă. Vor fi greu de asimilat, căci acolo domneşte un pronunțat sentiment de însuşire a acțiunii şi o mare mândrire cu orice înfăptuire. Tot sistemul este ridicat în jurul preamăririi şi categorisirii oamenilor conform cu ceea ce par ei să fi înfăptuit.

M: Aici, în India, se zice că o persoană dintr-o mie doreşte să se cunoască pe sine şi că una la un milion se cunoaşte în realitate. Cam aşa ceva se spune.

Oamenii care nu doresc decât cunoaştere... De fapt, eu îi iubesc pe astfel de oameni mai mult decât pe neamurile mele. Oamenii care apreciază cunoaşterea de Sine îmi sunt mai dragi decât proprii mei copii.

V: Şi are grijă de ei destul de bine. Îi încurajează şi vede ca ei să-şi fi învățat lecțiile; se vor duce cu bine.

M: [Maharaj se adresează unui vizitator îmbrăcat într-o robă] Eu îți spun că dacă primeşti cunoaşterea de la mine, atunci această haină de pe tine nu-ți va mai fi de nici un folos. Vei purta o ținută mai puțin comună.

V: Înseamnă asta că îmi voi da jos roba?

M: Nu, aceea va fi decizia *ta*. O vei face de bună voie, fără să-ți spun eu. de îndată ce cunoşti adevărul.

V: Nu este nimic de valoare într-un demers metodic, precum meditația?

M: Nu este de nici un folos. Pentru a atinge această cunoaştere, nu este nevoie de nici o metodă; Nici un fel de exercițiu.

V: Şi vine cu totul de la sine? Nu se face nimic pentru asta?

M: Tu cunoşti lumea spontan, fără efort. Sau ai depus tu vreun efort pentru a şti ce era lumea?

V: Nu ştiu dacă am depus eforturi, dar este o creaţie mentală, o reafirmare a propriei mele imagini despre lume.

Chestiunea este de a şti dacă ai depus eforturi pentru a şti că lumea era, sau dacă pur şi simplu şti că există. Cunoaşterea de Sine este şi cam aşa.

V: Se spune că anumite elemente trebuie să se coacă pentru realizare. Însă atunci ar însemna că nu există nici o exigenţă specială.

M: Cunoaşterea nu poate fi coaptă sau crudă, nu este ca un fruct. Tu şti că eşti, că ai conştiinţa ta de "eu". Actualmente tu crezi din greşeală că eşti corpul. Corpului I se dă un nume; acela e "tu," aşa consideri că este. Însă eu spun că, în acest corp, conştiinţa este prezentă. Sau cunoaşterea "eu sunt," cum am obişnuit eu s-o numesc, este prezentă. Tu ar trebui să te identifici cu această cunoaştere. Asta-i tot.

V: Cum rămâne cu câştigarea pâinii de fiecare zi? Ne este dată pur şi simplu sau trebuie să ne străduim s-o câştigăm?

M: Asta se petrece automat, spontan. Se întâmplă în acelaşi fel în care voi vă treziţi şi apoi adormiţi.

V: Eu port haina asta actualmente, iar dacă m-aş decide să n-o mai port, atunci ar fi vorba de altă decizie. Ar fi atunci o schimbare de condiţie şi, în loc de asta, voi face altceva; de fapt ar fi acelaşi lucru.

M: Mi mult, acest corp este tot un veştmânt. Trebuie să înţelegi că nu eşti aceasta. Tu nu eşti haina.

V: Asta înseamnă că, într-un sens, corpul poate avea grijă de el însuşi?

M: Corpul nu este nimic altceva decât mâncare.

V: Dar noi avem totuşi nevoie de hrană pentru a supravieţui.

M: Toată hrana consumată este, în ultimă instanţă, transformată în acest corp. La rândul său, corpul va fi hrană pentru conştiinţă. Aşadar voi veniţi odată cu hrana, veniţi odată cu corpul. Chestiunea este de a identifica în mod corect ceea ce sunteţi.

V: Ne sfătuieşti să ne identificăm cu ceva sau să nu ne identificăm?

M: În loc de a vă lua drept ceva, ar trebui să ştiţi ce sunteţi voi realmente.

V: Eu mă duc să-mi văd părinţii, în Europa, şi sunt sigur că ei au anumite păreri despre mine. Poate că, în situaţia mea, asta mă va ajuta să ignor complet acel fapt. Poate că nu le place mai ales că port roba, căci aceasta provoacă o anumită reacţie în Europa.

M: Însă pe mine nu mă interesează aceste lucruri. Oricare ar fi îmbrăcămintea ta, în ceea ce mă priveşte, asta nu contează.

V: Nu e vorba de costum, ci de atitudine. De pildă, dacă eu dezbrac roba numai pentru a le face pe plac părinţilor mei, asta s-ar potrivi cu vederile lor cu privire la mine.

M: Dar asta n-are importanţă. Tu m-ai întrebat despre tine, despre identitatea ta. Dacă asişti la aceste întruniri şi apoi, cu toată cunoaşterea şi cu înţelegerea dobândite, tu te reîntorci în ţara ta, purtarea ta s-ar putea să nu fie atât de satisfăcătoare cu părinţii tăi. Părinţilor tăi s-ar putea să nu le placă. Atunci eu te sfătuiesc să nu mai stai aici.

V: Dacă aş încerc să fiu cu adevărat atent cu părinţii mei, aşa cum sunt faţă de mine însumi pentru a mă cunoaşte, atunci singura cale de a le fi util este de a-i face să vadă în mod clar importanţa de a se cunoaşte.

M: Că îţi place sau nu această robă, nu este foarte evident. Chestiunea, actualmente, este de a şti dacă ţie îţi place sau dacă părinţilor tăi le place. Tu ţii la această robă, te mulţumeşte cu ceva?

V: Sunt încredinţat că dacă lor le-ar place, eu n-aş fi înclinat s-o schimb.

M: Atunci cum este cu părinţii tăi, lor le place asta? Dacă umbli în robă, vor aprecia ei asta?

V: Nu pot spune, căci nu i-am mai întâlnit de când port haina asta.

M: Vino aici astăzi şi mâine, dar de mâine încolo nu mai veni. Dar mâine poţi să mai vii.

V: De ce n-aş putea să mai vin?

M: Tu ai cumpărat această carte, cele două volume [Eu Sunt Acela]; apucă-te şi citeşte-o.

V: [A sosit un nou vizitator şi pune întrebări] Eu am citit Bhagavad Gita, Upanishadele, şi am făcut unele cercetări cu privire la *prana*. Cum se pot opri gândurile deranjante ivite pe durata meditaţiei?

M: Să opreşti deranjamentele din gândire?

V: Da, tulburările mentale din timpul meditaţiei.

M: Care este tulburarea?

V: Cea care provine din distragere.

M: Ce vrei să spui prin meditaţie? Şi care este distracţia?

V: Este atunci când te concentrezi asupra unei *mantra* sau asupra respiraţiei şi sunt multe alte gânduri care vin, care te împiedică se la o bună concentrare.

M : Tu nu şti ce este meditaţia. Mintea este forţa curgătoare. Mintea este întotdeauna în mişcare; asta înseamnă că cuvintele nu contenesc să survină. Când nu te amesteci cu procesul gândirii, sau cu mişcarea cuvintelor, sau a minţii, tu nu eşti mintea. Când eşti în poziţia de a observa mintea, tu eşti altceva decât aceasta.

V: Eu găsesc asta foarte greu de făcut.

M : Pentru ceea ce este meditaţia, tu ar trebui să şezi identificându-te numai cu cunoaşterea “eu sunt” şi să confirmi că tu nu eşti corpul. Ar trebui să stai numai şi numai în această cunoaştere “eu sunt”, şi nu doar în cuvintele “eu sunt.” Forma corpului nu atrage identificarea ta cu el. Mai mult, numele care ţi-a fost dat ţie, sau care a fost atribuit corpului nu este identitatea ta adevărată. Numele care ţi s-a impus, sau numele pe care l-ai auzit, tu l-ai acceptat ca făcând parte din tine însuţi. Tot astfel, după ce ţi-ai văzut corpul, tu te gândeşti că eşti corpul. Deci, tu trebuie să te lepezi de aceste două identităţi. Cunoaşterea lăuntrică care eşti, în afară de cuvinte, iată ceea ce eşti. Trebuie să te ancorezi în acea identitate. Atunci, ultimele tale îndoieli vor fi risipite de însăşi această cunoaştere şi totul ţi se va deschide.

Să-l numim atman, sinele, principiul interior tăcut “tu eşti”. Tu eşti acel sine, iar nu corpul. Trebuie să meditezi cu această certitudine, că eu sunt numai şi numai acel sine. Sinele sau atman părăsesc corpul, un eveniment pe care noi îl numim în mod normal “moartea.” Dar pentru Sine, nu există moarte.

Repet: atman respinge corpul. Asta este moartea corpului, dar sinele sau atman nu moare. Când cineva spui “eu sunt corpul”, atunci este sigur că va muri.

Ataşaţi-vă de “cel” care înţelege cu ajutorul inteligenţei, nu de inteligenţă. Pricepeţi-l pe acela. *Fiţi* acela.

V: Întrebarea mea este: există vreun mijloc practic de a ajunge la *moksha*, şi există anumite semne care să permită a se distinge care căi sunt cele mai bune pentru noi?

M: Doar ascultaţi tot ce se zice aici; urmaţi asta, rămâneţi în asta, *fiţi* asta. Nu mă mai întrebaţi de alte căi. Urmaţi calea pe care v-am expus-o, rămâneţi pe ea.

V: Cum ajungem să cunoaştem aceasta?

M: Nu puteţi asculta ce se vorbeşte, nu puteţi auzi? Atunci, de îndată ce aţi auzit, fiţi aceasta.

După cum am spus mai devreme, timpul se scurge repede. Puteţi voi întrevedea sfârşitul tuturor întrebărilor voastre? Aţi început foarte bine; aţi pus întrebări foarte pertinente.

V: Eu sunt interesat îndeosebi de tehnica, de felul de a începe.

M: Uită totul despre disciplina fizică în raport cu asta. Eu îţi spun că trebuie să fii principiul interior “eu sunt,” cunoaşterea că eşti, acela trebuie să fii. Fii pur şi simplu acela. Cu ajutorul acelei cunoaşteri “eu sunt,” ţineţi-vă de cunoaşterea “eu sunt.”

V: Este dificil să abandonezi ataşamentul de acţiune; chiar şi în această manieră, nu este întotdeauna uşor să îţi reaminteşti “eu sunt,” adevărul lui atman.

M: Tu ştii că eşti aşezat aici; ştii că eşti. Oare ai nevoie de un efort special pentru a reţine acest “tu eşti”? Tu şti că eşti; stai în asta şi în nimic altceva. Principiul tăcut “eu sunt”, acela în sine este Dumnezeul tuturor Ishwara.

V: Devoţiunea nu este utilă ca un prim pas?

M: Primul pas, al doilea pas, eu am primul şi ultimul în acelaşi timp! Cunoaşterea tăcută “eu sunt,” este ea însăşi Ishwara. El, Ishwara, nu doreşte alt agent sau intermediar (Maya). Este direct.

V: Problema de care ne poticnim este uneori slăbiciunea minţii. Aceasta atenuează luciditatea.

M: Cine cade pradă slăbiciunii minţii? Voi vorbiţi din punctul de vedere al identificării cu corpul.. Realul “tu” nu este corpul. Nu poate fi tăiat în bucăţi de nici o armă.

V: Este întotdeauna o falsă identificare.

M: Dacă vă identificaţi cu corpul, voi trebuie să vă debarasaţi de o astfel de identitate, s-o sacrificaţi. Identitatea voastră reală n-are nici un corp, nici un gând. Cât despre acel sine, cunoaşterea spontană “eu sunt”, este ceea ce sunteţi voi. Cum sinele nu este corpul, el nu este nici masculin nici feminin..

Astfel, pentru a înţelege corect voi trebuie să fiţi detaşaţi de corp. Trebuie să fiţi liberi de sentimentul de ataşament faţă de corp. Nu serveşte la nimic să încerci a înţelege pornind de la identitatea corporală. Trebuie să rămâneţi fideli acestui legământ că voi nu sunteţi corpul, ci numai acel principiu interior “eu sunt.”

V: Aşadar, urmând acel principiu, nu se mai cere nici un efort?

M: Ce vrei să zici prin “efort”? Şi ce ai vrea să ai, ce ai vrea să înfăptuieşti?

V: Eu încă încerc să fiu “eu sunt.”

M: Tu nu ştii decât aceasta; unde mai este vorba de efort în plus? Fără nici un efort, tu eşti acela. Trebuie doar să afirmi asta cu convingere.

V: Atunci efortul nu-i legat decât de sentimentul conştiinţei corporale? Căci încă eşti ataşat de un corp. Este un soi de capcană. De ce nu poţi cu adevărat să fii în starea “eu sunt”? Deoarece există încă ataşamentul şi doreşti să fii liber de acest ataşament.

M: Nu-i nevoie să încerci să te detaşezi de senzaţia de a fi corpul. Din clipa în care locuieşti în asta, faptul că eşti numai principiul interior şi nu corpul, este suficient. Când ai dezvoltat acea convingere fermă, la ce bun să mai încerci să te detaşezi de identitatea corporală? [Unul dintre discipolii cei mai apropiaţi ai lui Maharaj, totodată rudă cu el, a murit cu o lună în urmă. Aşa că el a propus exemplul următor.] Acel domn H. nu mai este. Acum, eu ştiu că el nu mai este. Tot astfel, voi trebuie să aveţi convingerea “eu nu sunt corpul.” Acest gen de certitudine pe care trebuie s-o aveţi, că eu nu sunt corpul-minte, ci numai acea cunoaştere “eu sunt.” Dacă asta vine, ea va veni instantaneu. Vedeţi voi, eu nu sunt ataşat de nici unul dintre voi. Oare de ce mă simt astfel. Pentru că nu simt nimic în raport cu propriul meu eu, şi nici nu mai sunt interesat de această conştiinţă individuală. Să presupunem că pleacă. Asta nu mă deranjează deloc pentru că eu nu sunt această conştiinţă; acesta este un pas mai departe de ceea ce v-am spus să urmaţi. Noi trebuie ca mai întâi să locuim în conştiinţa individuală; aceasta este prima etapă. Apoi vine realizarea că eu nu sunt nici această conştiinţă individuală. Această manieră de a înţelege ar trebui să fie împărtăşită de toţi ceilalţi. Chiar şi cuvântul “înţelegere,” nu este just; este vorba de a te afla în adevăr. Ceea ce trăiesc se aplică la toată lumea.

Este un cuplet care zice că adevăratul înţelept transformă instantaneu orice discipol în el însuşi, în Sinele său autentic. *Jnani* & care este în stadiul cel mai elevat & este stabilit în destinaţie, în terminus. El a ajuns deja la destinaţie. Fiind ferm stabilit în destinaţie, pentru el nu mai există deplasare.

În mod normal noi vorbim de căi diverse; toate căile implică o deplasare. Eu nu accept căile. Tu eşti destinaţia însăşi. Iată învăţătura mea.

V: Totuşi, cu alte ocazii, Maharaj a admis că acolo era implicată şi o anume disciplină. A spus asta în Eu sunt Acela, pentru începători.

M: Totodată trebuie să înţelegeţi clar că nu sunteţi nici bărbat, nici femeie. Dacă veţi pretinde că sunteţi un bărbat sau o femeie, atunci veţi încerca să vă înţelegeţi în calitate de corp. Aceasta e ca un accident. Să presupunem că vi se întâmplă un accident şi vă pierdeţi un membru. Voi ştiţi că un membru lipseşte; este o expresie corporală. Tot astfel, voi spuneţi că bărbat şi femeie sunt o expresie corporală; asta face referire la corp; identificarea cu corpul.

Cu o fermă convingere, voi vă adăpostiţi numai în această cunoaştere “eu sunt”, debarasaţi de sentimentul psiho-corporal; doar “eu sunt.”. Dacă rămâneţi acolo, dacă sunteţi numai acela, la timpul potrivit acela va ajunge la maturitate. Vă va revela toată cunoaşterea. Nu e nevoie să mergeţi la altcineva.

V: De când sunt cu Maharaj, de o săptămână şi jumătate, şi chiar prin acest anunţ pe care tocmai l-a făcut, mi-a devenit foarte clar că aceasta este sadhana care contează, iar nu acumularea de concepte, care nu înseamnă nimic deloc. Ele nu schimbă nimic, nu servesc la eliberare în nici un fel. Nu sunt decât nişte resturi. Eu simt că singurul lucru de făcut este de a-ţi urma înclinaţia, adică ceea ce este menit corpul să facă. Sensul îşi află loc aici. De când Eu sunt Acela a intrat în viaţa mea, este singurul învăţător la care am mers. Până să am binecuvântarea companiei lui Maharaj. Şi n-am de gând să merg nicăieri altundeva.

M: Nu sunt de acord cu tot ce ai zis; dar cum se face că ţi-a plăcut aşa? Asta pentru că Sinele nu poate avea o imagine. Tu nu poţi spune decât “eu sunt aşa”.

V: Este dincolo de orice formulare.

M: Acela nu poate fi consumat de simțuri sau de minte.

V: Maharaj a spus de curând că nu este vorba despre o curățare a minții, ci numai de rămânerea în procesul care este "Eu Sunt Acela." Chiar în clipa în care mă simt preocupat de munca mea, de arta mea, de fiul meu sau de altceva, exact în acel moment, acea preocupare, acea bucurie sau acea durere îmi deranjează conștiința că eu sunt Acela, chiar dacă eu știu că sunt Acela. Această preocupare este senzația pe care o am eu.

M: Conştiința ta se lasă tulburată în tine. Nu tărăgăna lucrurile, spune-le succint. Însă tu în calitate de conştiință, n-ar trebui să fii tulburat, căci aceasta nu poate fi atinsă de nici o concluzie externă. Căci această concluzie nu este "conştiință". Să presupunem că ai o bună rezervă de bani în contul tău bancar şi că se întâmplă să-ți pierzi banii, altundeva. Tu n-o să te pomeneşti brusc îndatorat, nu-i aşa? Tot astfel conştiința ta nu poate fi tulburată de nici o agitație.

V: Asta înseamnă că eu nu am această conştiință individuală. Eu cred că o am, dar n-o am.

M: Acel "eu" însuşi este conştiința; nu este că "eu sunt conştiința", ci "eu" însuşi este conştiința. Numai că tu n-ai să spui cuvântul "eu." Fără umbră de îndoială, tu eşti; acel "tu eşti" însuşi este conştiința.

V: Eu am o conştiință, dar eu trebuie să fiu conştiința, probabil.

M: E vorba aici de o subtilitate. Dimineața te trezeşti. Tu şti că te-ai trezit. Cunoşti acum starea de veghe. Acel "tu" care cunoaşte starea de veghe ar trebui să fie anterior stării de veghe, nu-i aşa?

V: Da.

M: Din clipa în care te-ai trezit, când ai început să observi starea de veghe, tu te-ai agățat de lume în calitate de "eu sunt corpul." Ar trebui înțeleasă toată subtilitatea acestui lucru. Principiul care distinge sau recunoaşte starea de veghe, iată starea divină. Noi ştim că eu m-am trezit, agățându-mă de corp -- starea corporală, starea individuală, care este mai grosieră, deoarece la un *jiva-atman* este mai grosieră [decât *Paramatman*] -- agățându-mă de corpul-minte în calitate de "eu sunt", în starea de veghe.

Pentru noii veniți, eu n-am să repet lecțiile mele iar şi iar. Voi trebuie să fiți vigilenți şi să urmăriți discuțiile cu o atenție perfectă. Apoi să le puneți practică.

Pentru partea mea, 1. înclinațiile mele mentale sunt practic pe sfârşite. Nu mai este nici o colaborare mentală pentru mine. Dar pentru nevoile publicului, de ce ar trebui eu să-mi stârnesc mintea pentru a face o expunere?

Este ceva diferit atunci când înțelegeți ceea ce vă spun. Îmi petrec vremea repetând: nu toată lumea mă va înțelege. Dacă veți înțelege şi când veți înțelege, va trebui să vă apropiați atât de tare de mine încât veți înțelege că toate astea sunt o totală iluzie, că până şi ceea ce vă face să vedeți lucruri şi lucruri, este în sine o iluzie. Vă veți ridica mâinile la cer şi veți abandona totul, de îndată ce veți fi convinşi că totul este ireal.

Ceea ce se petrece acum, este că tot ceea ce este văzut este considerat ca ceva concret, care există, şi omul îşi doreşte din asta şi mai mult. Indiferent ce a moştenit, el consideră ca ceva solid care merită efortul de a fi posedat; el doreşte să adauge la achizițiile sale, în vreme ce adevărul este că el însuşi este un obiect, şi că tot ceea ce gândeşte şi pune apoi în faptă este tot o iluzie. În consecință, tot ceea ce a adunat trebuie neapărat să fie o iluzie. Felul în care omul priveşte lucrurile este ceea ce trebuie schimbat radical. Numai atunci va înțelege ce este adevărul.

Însăşi această conştiinţă individuală este sursa tuturor relelor, deoarece ea este germenul care împinge spre a se dori totul, spre a avea tot mai multe cerinţe şi pretenţii; este germenul insidios din conştiinţa individuală însăşi. Asta trebuie înţeles.
Vorbind despre erezie, oamenii îşi petrec timpul spunând poveşti despre reîncarnare, despre nenumărate renaşteri. Dar un *jnani*, acordă el destulă credibilitate până şi unei singure naşteri, încât să se apuce să discute despre mai multe?

Nici un singur *jnani* nu-şi poate înregistra prima lui naştere. Conceptul "eu sunt" este maya primordială. Această maya, conceptul primordial "eu sunt," are nevoie de un sprijin şi de aceea s-au născut Dumnezeu şi Ishwara. Cu acela au apărut toată manifestarea, întreg universul. Altminteri, nu este absolut nimic. Printre numeroşi *jnani*, unul rar şi singur dintre ei va cunoaşte natura reală a conceptului prim.

1 *adică, la nivelul lui Maharaj*.

I: El spune că nu a păstrat absolut nici o nevoie, nici un fel de dorinţă. El n-a avut dorinţa ca voi toţi să veniţi aici pentru a-l asculta... nu este nimic; el este Absolutul, şi în acel Absolute el nu vrea nimic, n-are nevoie de nimic. Voi veţi obţine ceea ce veţi obţine; este numai un divertisment pentru conceptele voastre. Ori de câte ori vă prezentaţi aici cu fel şi fel de concepte care vă vor distra. Ba mai mult, poate că nici nu veţi înţelege tot ceea ce se zice.

El are înfăţişarea unui om obişnuit, a unui corp obişnuit; dar i s-a făcut publicitate, peste tot în lume, prezentându-l ca pe un mare filozof, şi de aceea aţi venit cu toţii.

M : Dar ce sunt eu pentru mine însumi? De fapt, această stare a Absolutului este a mea astăzi, unde nu este nici Fiinţă, nici ne-Fiinţă. N-am absolut nimic a face cu ceea ce este acest corp astăzi. Tot ceea ce are să vă ofere nu este de nici un interes pentru mine. În ceea ce mă priveşte, eu sunt în acea stare unde fiinţa şi nefiinţa nu mai contează deloc.

Voi simţiţi că dacă faceţi aceasta, veţi avea aceea. Însă când veţi înţelege adevărul, voi veţi realiza că nu este nimic; voi nu sunteţi. Atunci, cât contează tot ce mai căpătaţi voi?

Cineva a pretins că eu sufăr de o boală foarte gravă, dar tot ceea ce este percepu şi tot ceea ce este văzut este absolut inutil.

Aşa că nu am nimic de-a face cu asta. Eu vă arăt adevărul, dar voi nu-l puteţi pricepe; nimeni nu poate.

V: Astăzi, Maharaj a insistat mult asupra nonexistenţei, chiar şi a sa; senzaţia de "eu" sau de existenţă individuală este ceva legat de timp, este rezultatul unui soi de iluzie; există oare ceva mai real şi mai permanent înaintea emergenţei acestei senzaţii de "eu"?

M: Orice a fost, această senzaţie de "eu" a devenit zero. Ceea ce a rămas acum este această entitate solidă numită *Parabrahman*: ceea ce era fără valoare, dar încă este.

Swartha (*swa* este sine şi *artha* este sens) este un joc de cuvinte în marathi, care înseamnă egoism şi, totodată, sensul sinelui. Aşadar, cum a venit egoismul? Această *swa artha* înseamnă că vreau ceva pentru mine. De îndată ce vine această conştiinţă, încep să se manifeste tot felul de dorinţe şi de nevoi. Care era situaţia înainte de asta? Înainte de a surveni această conştiinţă, eu n aveam nici o nevoie, nici o pretenţie. Eram întreg, fără nevoi. Nevoile şi cerinţele nu ne-au apărut decât atunci când această conştiinţă a coborât peste mine. De îndată ce am cunoscut sensul Sinelui, eu am înţeles că "eu"-l ca entitate nu exista. Prin urmare, cine să mai vrea ceva? Numai atunci când mă credeam o entitate, din pricina acestei conştiinţe, se făcea că voiam ceva; de acolo decurgeau nevoile mele. Aşadar, sensul este dublu. O parte înseamnă dorinţa de ceva; apoi urmează a doua parte, care înseamnă nimic de dorit, deoarece nu mai este nici o entitate care să dorească ceva.

I: El ne vorbeşte din propria sa experienţă intuitivă. Atunci, ceea ce spune este adevărul. Dar din aceeaşi suflare ne explică faptul că ceea ce se aplică la el se aplică la fiecare dintre noi. Dacă el spun, aşa

cum o face adesea, că ceva "mi" s-a întâmplat, sau "în ceea ce mă priveşte" el încearcă să stabilească diferența față de noi, dar în acelaşi timp ne face să vedem că toată experiența sa intuitivă poate fi a noastră. Poate fi. Potențial.

V: De aceea suntem aici, iar nu cu filozofii.

M : Vorbind de filozofi, oare ce fac toți aceştia? Ei nu fac decât să se joace de-a filozofia. Toate acele concepte care vă sunt atâta de dragi sunt imagini despre voi înşivă. Imagine voastră despre voi este conceptul vostru cel mai drag. [Referindu-se la unul dintre vizitatori] Acum el poartă aceste robe budiste. Ce este aceasta, dacă nu un concept? Acolo nu este nimic altceva decât un concept. Când asistați la un film sau la o piesă de teatru, ce vedeți? Vedeți cumva vreun sine pe undeva? Comedie, comedie, comedie. Asta nu încetează niciodată. Toată lumea îşi joacă rolul. Uneori eu sunt ca acesta, alteori sunt ca acela. Oare este ceva adevărat? Nimic!

Ceea ce a apărut pe neştiute şi-a asumat un număr infinit de roluri şi a evoluat în lume ca Brahman, Ishwara. Dar să țineți minte că această cunoaştere "eu sunt" nu va dura.
Eu vă invit mereu la meditație. De ce? Pentru că această cunoaştere care este conştiință vă va dezvălui misterul Domnului Krishna copil. Ce este deci acest mister? Acest copil Krishna este conştiința care se manifestă pe sine prin milioane de forme. Ne va apărea -- sau cunoaşterea ni se va revela -- faptul că Cel care îşi asumă toate aceste forme în lume este El însuşi realmente fără formă, dincolo de spațiu şi de timp. Cel din cauza căruia este conştiința capabilă să-şi asume aceste diverse forme este El însuşi dincolo de timp şi de spațiu, fără identitate, necondiționat şi original.

Misterul copilului Krishna vă va revela modul în care corpul copilului a venit pe lume, natura iluzorie a acestui corp şi a conştiinței individuale; Vi se va revela şi că starea originară este dincolo de timp, fără formă, şi că ceea ce a apărut nu-i decât o iluzie. Odată ce ați înțeles adevărul -- că conştiința individuală s-a coborât peste voi -- voi nu mai aveți nevoie de nimic.

Reîntoarceți-vă la forma voastră de copil cu scopul de a realiza că Cel care îşi asumă multitudinea de forme manifestate este absolut fără formă. Aceia dintre noi care aud aceasta şi o pun la inimă vor atinge adâncul misterului.

Iulie 10/11/12, 1980

9. Voi trebuie, în definitiv, să abandonați orice asociere cu conştiința individuală.

Maharaj: Oamenii care se cred în poziția de a-şi răspândi cunoaşterea uită un fapt fundamental, şi anume, că ei se iau doar după aparențe.

Apare câte unul care expune cunoaşterea, iar cel care o primeşte se apucă să imite persoana de la care a primit-o. Astfel, orice poartă învățătorul, poartă şi el; manierele pe care le afişează învățătorul, el le va imita. Transferul de aşa-zisă cunoaştere a fost numai unul de concepte. Esențial astfel se stabilesc tradițiile şi formele tradiționale de devoțiune; nimic din toate astea nu ține de cunoaşterea fundamentală.

Nimic din ce ați auzit şi din ce v-i s-a povestit n-are nici o valoare, în ceea ce mă priveşte. Eu vreau să ştiu dacă acceptați faptul că singura cunoaştere de care dispuneți într-adevăr este aceea că voi sunteți această conştiință individuală. În afară de asta, orice cunoaştere ați crede că aveți nu-i altceva decât o adunătură de vorbe, ceva de acumulat, ce se întemeiază pe această iluzorie conştiință individuală. Este aşa sau nu?

Vizitator: Pentru mine este aşa. Cunoaşterea a eliminat într-o manieră radicală bagajul cu care am venit aici. Mi-am pierdut orice interes în alt fel de cunoaştere.

M: Ce rămâne este conceptul fundamental că eu sunt. Este singurul concept care rămâne, şi chiar şi acela trebuie să plece. Dacă îl încurajați, el va crea tot felul de greutăți. Dacă îl ignorați, se va duce.

V: Am sentimentul că Maharaj, de când sunt aici cu el, m-a readus constant la nevoia absolută de a rămâne în senzația "eu sunt" şi, prin asta, să o transcend. Orice altceva — pot să gândesc, să vorbesc sau

să acționez în funcție de ceva — doar m-ar abate de la îndrumarea pe care mi-a dat-o. Este ca şi această instrucțiune pe care mai întâi am primit-o citindu-i cărțile, care nu-i pe deplin confirmată şi întărită decât în compania sa; este cheia care este forma verbală a grației sale pentru mine.

M: În cele din urmă, trebuie să abandonezi asocierea cu însăşi conştiința individuală. Acesta-i țelul ultim.

V: Acolo, pentru mine survine paradoxul învățăturii sale, căci fiecare, întotdeauna, pretinde ceva în legătură cu sine însuşi. Este ca şi cum această pretenție ar trebui să dezlege pretenția care-i purtată asupra sieşi. Este acel element insondabil al grației care intervine pentru a ne face să ne stăm deoparte în raport cu ceea ce facem constant, şi care constă în a te defini ca "eu sunt." Asta nu se poate exprima..

M: Cel care întreprinde o cercetare spirituală pe o cale spirituală speră să obțină ceva. Dar când înțelege ceea ce am zis, atunci nevoia însăşi se stinge.

V: Însăşi aşteptarea dispare.

M: Cel care va muri cu legăturile sale față de familie nu va putea să înțeleagă esența acelei chestiuni, secretul acestei cunoaşteri. Concluzia ultimă la care se ajunge, dacă se înțelege corect învățătura, este că nu există nimic care să semene cu o identitate "eu." Atunci cum s-ar mai putea problema ca cineva să vrea ceva? Fie că e vorba de ceva temporar, fie că nu, cum de s-ar mai pune, câtuşi de puțin, problema unei căutări după ceva? Şi de către cine?

Conştiința individuală descinde peste noi de la sine, spontan. Ceea ce a venit spontan se va duce în acelaşi mod. Ce pot eu să consider ca fiind propria mea identitate? Această conştiință a descins peste voi fără invitație, spontan; este acesta un fapt sau nu?

V: Este absolut adevărat. Eu nu am nimic a face cu acel du-te-vino al acestei conştiințe.

Maharaj vorbea astă dimineață despre dorință; el explica modul în care căminul unei ființe umane complet eliberate era Absolutul, iar dorința lua sfârşit. Eu mă întreb dacă este astfel într-un sens absolut? Mi se pare că atâta timp cât există entitatea corporală, dorințele continuă să apară. Au ele o natură mai formală, fără a înlănțui ființa umană care este eliberată? Sau dorința ia într-adevăr sfârşit şi singurele nevoi care țin numai de supraviețuirea corpului?

M: *Jnani* poate să facă ce vrea. Văzut din afară, el poate să pară că ar avea dorințe şi că încearcă să le împlinească. Însă, în definitiv, când ştie că nu are nici o identitate, el este Absolutul. Atunci, cine va beneficia de aceste dorințe? Cine să fie măcar preocupat de ele?

V: Forța dorinței este spulberată; e clar.

M: După ce ai urmărit această discuție, ce simțiți față de voi înşivă?

V: Dorințele încă apar în mine, nu sunt eliberat de ele. E foarte limpede, precum şi faptul că acest corp-minte îşi are destinul său. Pentru mine, principalul mesaj al învățăturii sale este că o viață în lume şi o viață de servire sunt perfect compatibile cu viața spirituală pe care ne-o recomandă el; că dorințele care încă apar îşi vor pierde forța, nu ca urmare a vreunei manipulări din partea mea, ci pur şi simplu pentru că eu m-am întors către această practică mai degrabă decât către dorințe.

M: Dacă te socoteşti a avea un nume şi o formă, o identitate, atunci dorințele vor avea un efect asupra ta. Dar când ştiți că nu aveți cu adevărat nici o anume alcătuire — nici o culoare, nici un nume, nici o formă —, atunci asupra cui ar avea dorințele vreun efect?

V: Oamenii sunt în adesea contrariați când întreprind o cercetare spirituală; se raportează deseori că, în prezența plină de grație a unui maestru spiritual, dorințele se intensifică, în loc de a se atenua ca prin

magie. Maharaj explica, acum vreo două trei zile, cum această forță a vieții s-ar intensifica și s-ar instala purificarea. Ceea ce îmi explica el, este că nu se poate face nimic cu aceste dorințe. Asta am înțeles eu din învățătura sa. Tot ce putem face, este să ne întoarcem către această căutare cu o sinceritate și o intensitate sporite, lăsând dorințele în legea lor.

M: Nu este necesar să ignori în mod deliberat dorințele. Doar să acorzi atenția conștiinței tale de "eu", și este de ajuns.

În miezul hranei pulsează suflul vieții; iar suflul vieții întărește această senzație de existență, acest parfum al identității. Această aromă de identitate, această conștiință individuală, cu ajutorul corpului și al suflului vieții, înfăptuiesc toate activitățile din lume. Dacă nu era acolo conștiința individuală, nimeni n-ar simți suflul vieții. După formula asta, ce este identitatea ta, ce ești tu?

V: Eu sunt cel ce observă asta. Din câte înțeleg din spusele lui Maharaj, suflul vieții nu ia sfârșit în starea eliberată. E cât se poate de evident că încă lucrează în Maharaj.

M: Asta observi tu?

V: Jocul suflului vieții în corp.

M: În același timp, nu observi cumva și conștiința individuală? Când suflul vital este prezent, conștiința vitală este și ea acolo. Această conștiință, sau sentiment de identitate, este denumit Ishwara; este divină. Când suflul divin a dispărut, dispare totodată și principiul divin.

V: Prezența acestei forțe motrice pe care acest suflu al vieții o reprezintă pentru noi, eu îi observ acțiunea mai ales când fac ceea ce îmi indică Maharaj. În această senzație de "eu sunt", se simt în corp tot felul de fenomene, care în mod normal nu-s remarcate. Eu nu sunt sigur că despre asta mă întreabă Maharaj.

M: Eu te întreb dacă observi și conștiința totodată. Tu spui că ești în poziția de a observa suflul vieții și acțiunea lui în corp, activitățile corporale.

V: Am sentimentul că asta nu se poate observa, conștiința...

M: Poți să observi și conștiința? Cum știi că ești? Conștiința știe, corpul nu știe.

V: Mă gândesc că se folosește cuvântul conștiință în diferite feluri. Pentru mine, conștiința este luciditatea însăși. Eu știu că tu întrebuințezi acest cuvânt într-un sens diferit, mai restrictiv, dar este cam așa pentru mine... Nu, eu nu simt că conștiința este ceva observabil; mă gândesc că acest gen de definire a senzației de identitate este un "dar" pe care ai vrea să-l ai.

M: Tu observi conștiința, observi senzația de identitate?

V: Senzația de identitate, da, uneori.

M: Vreme de multe ore, tu observi conștiința individuală, senzația de identitate. Asta înseamnă că tu știi că ești și atât. Tocmai asta înseamnă a observarea. Așa cum știi că ești, tu cunoști toate celelalte lucruri. Mai întâi de toate, cunoașterea se cunoaște pe sine, știind că "sunt." În lumina acestei senzații de identitate, sau a acestei conștiințe individuale, este observat și tot restul. Ar trebui să repet aceeași lecție la nesfârșit, iar eu vreau să țin cursuri de grădiniță în spiritualitate.

Interpret: Oamenii să duc să-i întâlnească înțelepți și nu fac decât să se uite la ei; ei nu se sinchisesc să obțină genul acesta de cunoaștere, mai ales genul acesta de cunoaștere profundă. Atunci, Maharaj zice că din moment ce majoritatea oamenilor care vin aici sunt așa, tu poți doar să le spui că l-ai văzut, și apoi

adaugă că s-ar cuveni să pleci acum. De acum înainte, el nu va mai invita noi veniți. Înainte, într-un gest de pură generozitate, el avea obiceiul de a invita oamenii, spunându-le „veniți şi primiți asta". Au trecut vremurile acelea.

În starea în care se află acum, nu este nici Dumnezeu, nici devotat, nici *jnani*, nici persoană care să vrea să-l asculte. Această diferență a dispărut deja. Atunci, de ce ar trebui să-şi bată capul cu ceva, indiferent ce? Din punctul lui de vedere, nimic nu este, totul este iluzie; el a expus aceasta cât se poate de detaliat.

V: Uneori multe țin doar de terminologie, iar nu de o greşită înțelegere. Eu mă gândesc că atunci când se traduc învățăturile lui Maharaj în engleză, ar trebui să se utilizeze termenii pe care îi utilizează majoritatea oamenilor. Altminteri, greutatea acestor învățături se va pierde.

I: Aceste traduceri împrumută propriul său vocabular spiritual.

V: Oamenii ar trebui să recurgă complet la folosirea cuvintelor sanskrite, pentru ca apoi să treacă peste pagini şi pagini pentru a încerca să le explice. Pur şi simplu nu sunt destul de multe cuvinte englezeşti care să explice ceea ce expune Maharaj.

I: Engleza diferă de americană.

V: Ştiu asta, deoarece am fost educat în engleză.

I: Şi noi încercăm o seamă de dificultăți. Ia cuvântul *vijnana*, de exemplu. *Vijnana* este utilizat în fizică şi în alte ştiințe, dar aici acest cuvânt desemnează cunoaşterea absolută. *Ajnana* este cea mai de jos, adică ignoranța. *Jnana* este cunoaşterea şi *vijnana* este cunoaşterea transcendentă, după Maharaj.

M: Vedeți, această senzație de identitatea este de obicei interacțiunea şi jocul celor cinci elemente. Din pământ şi datorită apei, începe germinarea vegetalelor. Din vegetație se trage hrana de bază pentru toate ființele vii, provin grânele pentru ființele umane. Chintesența acestei hrane alimentează senzația de identitate. Hrana este înmagazinată sub forma unui corp. Hrana este continuu consumată de suflul vieții. În acest proces de consumare, suflul vieții întreține flacăra senzației de identitate. Pentru a avea senzația identității, corpul-hrană şi suflul vieții sunt indispensabile; pe scurt, se poate spune că senzația identității este produsul esenței corpului-hrană şi al suflului vieții. Numai atunci este disponibilă această senzație de identitate, sau conştiință.

Conştiința, îndată ce se combină cu corpul-minte, devine individul, Ea este condiționată de corp şi de minte. Mintea este concepte. Tot ce primeşte prin cele cinci simțuri şi se înmagazinează este mintea. Şi toate cuvintele care ies, sunt tot mintea. Aşadar, când această conştiință este condiționată de corp şi de minte, ea devine individualistă, o personalitate. Le zic mereu oamenilor să se depersonalizeze neidentificându-se cu corpul-minte. Când faceți aşa, sunteți principiul manifestat; voi nu mai sunteți o personalitate, sunteți doar conştiință.

Când sunteți în acea stare de conştiință, voi sunteți în poziția de a observa mişcarea minții, sunteți separați de gândurile care vă vin. Nu vă mai identificați cu acele gânduri. În observarea corpului şi a actelor sale, voi nu sunteți una cu el; sunteți separați de acest corp. Astfel, voi sunteți acum în conştiința individuală; este prima etapă. Când nu sunteți decât conştiință individuală, sunteți în întregime manifestați; asta trebuie să se realizeze. Atunci, dacă sunteți, totul este, lumea voastră este şi dumnezeul vostru este. Voi sunteți cauza primă, condiția necesară pentru ca orice altceva să existe, fie că e vorba de dumnezeul vostru, fie că e de lumea voastră. Voi vă mențineți numai în conştiința individuală. În atenția voastră numai această conştiință ar trebui să fie prezentă. Aceea este meditația.

Etapa următoare este — este întrebarea pusă azi dimineață — de a şti dacă sunteți în poziția de a observa conştiința individuală. Aceasta este totodată etapa finală. Când sunteți în poziția de a observa conştiința individuală — şi, bineînțeles, suflul vieții, corpul şi acțiunile lui — atunci, chiar prin virtutea acelei observări, voi vă situați în afara acestei conştiințe.

V: Este ceea ce Maharaj a menționat în alte dăți. Prima etapă constă în a te stabili în conștiința de faptul că "sunt," și a te vedea confirmat, întărit și solid ancorat în acea condiție. Ești atunci în poziția de a observa ceea ce ai presupus întotdeauna că ești.

M: Când sunteți în poziția de a observa conștiința individuală, voi sunteți ieșiți din ea. Sunteți atunci ceea ce numim "starea de conștiință," starea de *vijnana* sau de jnana. Este aceasta ferm stabilită în tine sau ești încă șovăitor, nehotărât?

V: Această senzație centrală de identitate se întărește tot mai mult de când sunt aici, fără să fi plecat acasă, să-mi iau cărțile de două ori pe zi pentru a le citi și numai atunci a-mi aminti ceea ce trebuie să fac. Mă pomenesc că sunt în mod firesc atras spre asta când și când de-a lungul zilei.

M: Chiar nu-i posibil să ții minte că trebuie să observi conștiința individuală, sau că această observare are să se producă? Nici după lectura cărții „Eu Sunt acela" nu ești capabil să deduci că observarea conștiinței este necesară?

Să presupunem că tocmai te-ai căsătorit. De atunci, tu știi că ești diferit, că statutul tău s-a schimbat: tu îți observi soția și știi că ești un soț. Tot astfel, după ce ai citit cartea, tu știi că acea conștiință individuală este acolo. Oare nu conștiința observă conștiința? A citi este un lucru, dar a aplica în mod concret pe tine însuți ceea ce ai citit este altul. După ce-ai înțeles cuvintele mele, ești tu capabil să sondezi propria ta identitate? Ar putea identitatea ta să vină la tine?

V: În anumite momente, da. Cum răsare soarele în zori, se degajă un sentiment copleșitor.

M: Poți înțelege zorii zilei? Înainte răsăritul soarelui, poți oare înțelege răsăritul soarelui?

V: Intelectual, da.

M: Nu, deloc.

V: Nu-l poți observa.

M: Aduce asta o imagine tangibilă, perceptibilă, cunoașterii "eu sunt"? Este foarte clar punctul acesta? Atunci, cum îți vei desfășura activitățile tale sociale normale? Dat fiind că tu știi că nu ai o formă înnăscută, cum ai de gând să-ți asumi cu bună știință responsabilitățile?

V: Nu mi le voi asuma eu; ele se vor îndeplini de la sine.

M: Oare ai fost în stare să-ți ștergi complet simbolul nașterii pe care îl reprezinți tu?

V: Nu complet, nu.

M: Atunci, cum poți tu să declari că ai cunoașterea?

V: Nu declar nici pentru o clipă că este stabilă, că este... Eu spun doar că sunt momente în care lucrul de care vorbește Maharaj este copleșitor de limpede.

M: Tu ai impresia de a fi înțeles sensul cuvintelor. Dar ce anume ai înțeles? Pe moment, tu te scalzi în această umoare extatică, dar cât timp va dura acest moment minunat? Este ca o flacără, depinde de combustibil.

V: Extazul este limitat în timp.

M: Ce *nu* este limitat în timp? Experiența că tu eşti este legată de timp. Tu şti că eşti; este o stare legată de timp. Conştiința desemnează o stare tributară timpului, iar timpul apare spontan. Această conştiință sau senzație a identității este timpul, pe care o numesc *Kala*. *Kala* înseamnă timp. Odată cu apariția conştiinței începe şi tic-tac-ul timpului. Acesta este jocul conceptelor. Acest prim concept "eu sunt" apare spontan. Îi place "eu sunt"; iubeşte acea stare de "eu sunt". El "devorează" mereu tot mai multe concepte şi se amestecă cu ele. Şi care ar fi sursa tuturor conceptelor? Această primă senzație "eu sunt." Însă niciodată să nu uiți faptul că şi asta este un concept legat de timp. Aşa că totul este divertisment mental.

Lumea este o iluzie, nu-i veşnică. De ce este ireală?

Pentru că nici o cunoaştere nu va rămâne în permanență, precum o cunoaştere reală. Eu am avut mai multe identități; am fost un copil, am fost un băiat, am fost un tânăr, am fost un bărbat, am fost un bătrân.. La fel cu alte identități pe care la credeam constante, ele nu rămâneau aşa. În final, am îmbătrânit de tot. Apoi a trebuit să fiu hrănit, ştiți voi, cu o sticlă. Aşadar, care identitate mi-a rămas fidelă?

Deşi pe de o parte dezvoltați tot mai multă maturitate odată cu vârsta, pe de altă parte te pomeneşti ciuntit, amputat. Pe de o parte am îmbătrânit de-a binelea, a trecut vremea; pe de altă parte, am scurtat restul de viață. Acum, la final, m-am debarasat de tot ceea ce mi-am însuşit cu rost de cunoaştere. Nimic nu mai rămâne la mine în clipa morții: se duce totul.

De la copilărie la bătrânețe, voi vă angajați pe diverse planuri: fizic, mental, conceptual. Aceste asocieri nu vă însoțesc până la final; toate sunt faze tranzitorii. La urmă, asocierea cu senzația de identitate, pe care presupuneți că o aveți în mod constant, vă v-a lăsa de asemenea, dat fiind că şi asta e legată de timp. Astfel că, atunci când corpul cedează, această senzație "eu sunt," care a fost în voi din copilăria voastră va trece şi ea. Aşadar, ceea ce-i etern şi adevărat se află dincolo de atingerea celor cinci elemente; transcende cele cinci stări elementare. Tot ceea ce este observat se schimbă constant. Numai starea de schimbare este observată, dar observatorul nu se schimbă. Când observarea ia sfârşit, rămâne ceea ce este etern. Misterul nu va fi lămurit până ce nu veți obține această cunoaştere referitoare la naşterea voastră.

V: Şi cum este asta posibil?

M: Nu mă întrebați pe mine; căutați în voi înşivă. Voi trebuie neapărat să obțineți această cunoaştere relativă la naşterea voastră.

V: Este adevărat, dar în această lume, chiar dacă eşti pe calea cea bună sau dacă faci binele, nu obții niciodată ceea ce meriți.

M: Ceea ce consideri ca fiind potrivit dimineața devine nepotrivit seara. Principiul care cunoaşte asta nici măcar nu este conținut în cartea "Eu sunt Acela". Cartea nu conține acea informație. Ce este acel principiu?

V: Nu există carte care să-l poată conține, nici un cuvânt nu-l poate descrie,

M: Dacă ați înțelege că este dincolo de cuvinte, atunci ați mai avea acest orgoliu sau această trufie de a fi realizat, dacă ați cumva fi aşa?

V: Nu s-ar afla loc pentru aşa ceva.

I: Pentru a sublinia bine chestiunea, el nu face decât să-l asiste pe cel care vine cu întrebarea, dar el adoptă argumentarea opusă, făcându-se într-un fel avocatul diavolului.

V: Ne face un mare serviciu. Dacă îi prezentăm încă o imagine, noi trebuie să percepem faptul respectiv. El ne face să simțim asta foarte intens. Dacă am asculta cu adevărat şi am înțelege ceea ce spunea, nu ar mai fi nici o nesiguranță. N-ar mai fi nimic în noi care să poată fi amenințat. Totuşi, nu este aşa. Dacă acea fericire lipsită de ego ar fi cu adevărat a noastră, n-ar mai subzista în noi nici o

nesiguranță, nici o frică, nici o neliniște. Ceea ce simt că ar trebui să implor de la grația sa, este de a avea aceeaşi nerăbdare cu noi înşine, precum el însuşi ne-o arată nouă uneori. Dând totuşi, totodată, dovadă de o mare răbdare.

M: Asta va depinde de senzația voastră de urgență, de entuziasmul vostru.

Fără suflul vieții, Ishwara sau Dumnezeu, nu este suflet; iar fără Dumnezeu, suflul vieții n-are nici o existență. Ori de câte ori omul îşi limitează conştiința la corp şi la mental, el este numit *jiva*. Altminteri, el este absolut independent de acestea două care acționează și reacționează Conștiința, care se manifestă în variate forme, este în întregime una; că e vorba de o insectă, de un mare mistreț sau de un om masiv, nu este nici urmă de diferență.

Fără forța de viață, nimeni nu-l poare venera pe Dumnezeu. De fapt, suflul de viață, forța de viață este ceea ce îl venerează pe Dumnezeu. Fără Dumnezeu, suflul vieții nu există şi fără suflul vieții, nu este nici o expresie a lui Dumnezeu. Fără această forță de viață, ar mai fi oare vreo referire la Dumnezeu.

Când această forță de viață caută conştiința în calitate de Dumnezeu însuşi, atunci se înalță lumina conştiinței prin care forța vieții acționează şi împlineşte ceea ce vrea. Chiar şi dacă luați forța de viață drept însuşi Dumnezeu, rezultatul ar fi acelaşi, pentru că principiul activ este forța de viață. Conştiința este doar privirea. Când forța vieții nu întâmpină nici un obstacol, voi nu mai sunteți conştienți de această forță de viață, din moment ce ea evoluează cu atâta libertate şi simțiți atunci o senzație de bunăstare, sunteți fericiți. Dacă este vreo întrerupere, simțiți atunci tulburarea care împiedică mişcarea forței vieții; voi vă simțiți rău şi sunteți nefericiți.

Oamenilor li se recomandă în general să urmeze o anumită sadhana, din care o parte constă în a merge undeva, a vizita un templu sau altul, sau a urca un munte sau altul. Dar principiul activ este realmente forța vieții. Când tratați forța vieții ca fiind Dumnezeu însuşi, nu poate fi conştiință fără forța vieții. Conştiința şi forța vieții sunt deci două componente ale unuia şi aceluiaşi principiu, inextricabil întrețesute. Dar conştiința nu-i decât principiul-martor sau aspectul static; aspectul dinamic, sau principiul activ, este forța vieții. De îndată ce considerați această forță a vieții drept însuşi Dumnezeu, precum şi că nu mai există alt Dumnezeu, atunci ridicați forța de viață la un statut care îi permite, laolaltă cu conştiința, să vă aducă o înțelegere a întregului principiu. Însă dacă reduceți acest principiu al vieții la o simplă identificare cu corpul, atunci principiul vieții nu primeşte statutul care să-i permită să se desfăşoare. Asta nu depinde decât de voi. Dacă identific acest principiu al vieții în corpul meu, atunci îl fac să funcționeze după corp. Dar dacă îl ridic la un statut divin şi îl tratez ca atare atunci principiul vieții se va desfăşura şi îmi va furniza cunoaşterea spirituală necesară.

Eu întrebasem, mai devreme, ce este mintea? Mintea nu-i decât mişcarea verbală spre exterior, *prana*. Cum lucrează mintea? Ea este limitată la condiționările cărora le-a fost expusă; deci mintea nu poate merge mai departe de tiparul acela pe care la suferit în individ. Aşa că funcționarea minții diferă de la caz la caz. În ce priveşte *prana*, vouă vi s-a cerut să vă rugați cutărui sau cutărui Dumnezeu. Ce aveți voi cu adevărat în cap? Numai cuvintele, desemnarea, ataşată acelui Dumnezeu. Este uitat principiul şi te ataşezi doar de cuvinte. Dar fără forța vieții şi fără conştiință, cuvintele n-au cum să vină de la sine. Aşadar, în loc de a te identifica cu un cuvânt şi de a te ruga la acel cuvânt, care a fost dat pentru a descrie principiul vieții, rugați-vă chiar acestui principiu al vieții.

Am citat, mai înainte, un cuplet în marathi, care zice că conştiința este tovarăşul nostru nelipsit, în orice moment din zi. Este cineva în stare să gândească măcar o clipă fără conştiință? Acest prieten care ne însoțește douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru. Luați deci acel tovarăş fidel, iar nu vreun dumnezeu imaginar şi conceptual.

În cazul meu, forța vieții nu mai acționează armonios; ce poate să facă medicamentul cuiva? Tot ce poate să facă este să încerce să acționeze pentru ca această forță a vieții să funcționeze mai armonios. Reveniți la acel cuplet străvechi care spune că tovarăşul meu — prietenul, filozoful şi îndrumătorul — care mă țin de mână, în fiecare moment al existenței mele, este chiar această forță a vieții. În afară de Dumnezeu, ce alt însoțitor ar mai putea fi, chiar dacă autorul care a scris asta se gândea probabil la vreun dumnezeu conceptual? Reflectați: cine este acest dumnezeu care este tovarăşul vostru de-a lungul întregii voastre existențe? Ce altceva ar putea fi în afară de această forță a vieții şi de conştiință?

Oamenii cred că se roagă la Dumnezeu, dar la ce se roagă ei de fapt? Un idol făcut din aur, poate din argint sau din altceva? Dar ați întâlnit cumva pe cineva rugându-se la un idol reprezentând forța vieții? Corpul fizic, acest aparat, este foarte adesea privit cu mare considerație. Doctorii, de fapt toată lumea, vor să spună că acest corp este o minune. Însă corpul, oricât de bun sau de pur ar fi, poate oare să fie tot atât de pur ca forța vieții? Dacă vă faceți un prieten din această forță a vieții, adică dacă vă identificați cu ea şi nu cu corpul, veți mai avea voi nevoie de vreo altă sursă decât ea? Există ceva mai esențial decât această forță de viață? Dacă ar fi să alegeți între această forță a vieții şi orice altceva, ați prefera cumva altceva decât această forță a vieții?

V: Păi, însăşi luarea deciziei ar depinde în toate privințele de prezența forței vieții.

M: Acesta este punctul pe car vreau sa-l clarific. De aceea acest tovarăş fidel este forța vieții fără de care nu se poate întâmpla nimic. Când forța vieții vine în contact cu conştiința, această combinație îşi arogă statutul de cel mai înalt Dumnezeu. Cel care se identifică nu cu corpul, ci cu această forță a vieții, poate oare să aibă nevoie de orice altceva, de la vreo altă sursă? Este cineva care să-i instruiască pe oameni în privința aceasta? Forța vieții şi conştiința — care au luat tot felul de forme — sunt ele acolo pentru o formă aparte sau pentru toată manifestarea, pentru totalitatea ființelor conştiente? Cu alte cuvinte, eu nu am forța vieții, dar ea are această formă anume precum şi milioane de alte forme. A adunat careva vreun fel de capital, de orice fel, pentru a se putea ruga sau face pe plac acestei forțe a vieții? Nu aveți nevoie de nimic pentru care să vă rugați acestei forțe a vieții. Acest principiu a fost, în general, ținut secret, în mod voit sau nu, de oamenii care caută cunoaşterea spirituală.

În tot cursul acestor zeci de ani din urmă, eu am acordat atenție persoanelor. Dar acum nu mai am nici timpul, nici forța, nici rezistența de a mă ocupa de cazuri individuale; nu voi vorbi decât în termeni generali şi oamenii vor păstra ce e mai bun din tot ce aud. Cei cărora nu le convine asta pot să plece.

V: Am sentimentul că dacă noi îl ascultăm în termeni generali, toate mărunțele şi meschinele noastre probleme personale se vor aranja de la sine.

M: Mai înainte întrebam dacă ar fi vreo alegere: să prefere un soț forța vieții în loc de soția sa, iar ea forța vieții în loc de soțul ei? Până aici, noi am folosit expresia "a te ruga la forța vieții"; eu întreb acum dacă poate cineva trăi fără acest ataş — folosesc deliberat cuvântul "ataş"— care este compania acestei forțe a vieții? Întrebuințez cuvântul în următorul sens: forța vieții este jugul, ca şi cel al unui animal de tracțiune. În absența acestei legături cu forța vieții, poate oare cineva acționa în vreun fel? Dacă mă hotărăsc să merg undeva, dar forța mea de viață nu funcționează prea bine, şi, în consecință, sunt bolnav, atunci voi fi oare în stare să merg, chiar şi cu toată determinarea de pe lume? În ultimă instanță, chiar şi gândul că eu acționez sau înfăptuiesc ceva este forța vieții din mine care mă împinge să fac ceva sau mă împiedică de la asta.

S-au cheltuit milioane (de rupii) pentru confecționarea unui idol din aur sau din vreun metal prețios; dar dacă nu am forța vieții, mai contează oare pentru mine dacă idolul este făcut din lut sau din aur? Sau dacă măcar există cumva vreun idol? Cât timp forța vieții este acolo, în stare de funcționare sau nu, bine sau ne-bine, corpul este în viață. Dar îndată ce forța vieți are să dispară, persoana va fi moartă; prin urmare, totul depinde de forța vieții.

Ai dori să pui nişte întrebări? Cine-i în măsură să facă asta? Este cel care s-a legat printr-o prietenie profundă cu această forță a vieții şi cu această conştiință, cel care realizează importanța forței vieții până într-atâta încât o iubeşte ca pe el însuşi, ne mai identificându-se cu corpul. Cel care posedă această iubire şi nu se mai identifică cu corpul a cucerit totul, iar acela poate pune întrebări. Uniunea cu această forță a vieții nu este în nici un caz diferită de dragostea pentru ea sau de prietenia cu ea. Adică, această unitate este dragoste. Forța vieții, dragostea şi conştiința sunt de aceeaşi natură. Serveşte-te de corp pentru a funcționa în lume, bineînțeles, dar înțelege ce este acesta. El nu-i decât o unealtă de folosit; tu nu eşti corpul. Tu eşti principiul etern, dincolo de timp şi de spațiu, care însufleţeşte acest corp. Este vorba de principiul cunoaşterii spirituale cel mai secret, dar şi cel mai simplu.

Am să-ți ilustrez asta într-un fel aparte. Care va fi reacția celui care a înțeles principiul şi care este una cu forța vieții, atunci când aceasta e gata să părăsească trupul? Se pare că acela va fi momentul celui mai mare extaz. De ce aşa? Pentru că ceea ce este manifestat devine atunci nemanifestat.

V: Ceea ce tocmai s-a spus urmează să i se întâmple unui *jnani* în momentul morții. Totuşi, asta ar trebui să se întâmple în momentul prezent câtă vreme viața e acolo, iar nu numai în momentul morții.

M: Este extraordinar de dificil, deoarece o slabă identificare cu corpul subzistă; este extrem de greu să te debarasezi de această identificare reziduală.

Cuvintele servesc doar pentru comunicare, şi în anumite împrejurări. Timpul, spațiul şi toate obiectele manifestate nu sunt ele izvorâte din acelaşi principiu? Manifestarea este posibilă doar dacă forța vieții este acolo; numai atunci este ea perceptibilă simțurilor. Dacă forța vieții nu-i acolo pentru un individ oarecare, atunci nu poate fi pentru el nici manifestare, nici dragoste, nimic. Conceptele pe care noi le-am adunat cu atâta grijă de atâta vreme vor deveni inutile. Prezența conştientă a forței vieții, desprinsă de orice formă, este ceea s-a chemat Dumnezeu sub diverse nume. Noi trebuie să ne repetăm că nu suntem corpul, ci mai degrabă forța vieții şi conştiința; aceea e natura noastră. Pentru a şti asta nu-i nevoie să practici nimica; este acolo, ca un fapt înnăscut. Numai după ce această conştiință s-a coborât peste mine am luat seamă de diverse feluri de nevoi, de dorințe, de ambiții, de fericire şi de nefericire, de durere şi de bunăstare; toate aceste sunt consecutive apariției conştiinței. Înainte de asta nu era nimic.

Acest domn spune că a venit aici pentru a descoperi exact lucrul despre care vorbesc. Desigur, cine ar veni la mine cu orice alt scop. Identificarea cu sine —adică, identificarea cu corpul — este atât de puternică, încât eu mă întreb cât din ceea ce zic va avea vreun efect. Nu dau vina nici pe voi. Nu există nici o limită la cunoaşterea lumească ce se poate acumula. Însă asta nu-i decât cunoaşterea tradițională care se referă numai la lume. Pentru a aduna toată această cunoaştere transmisă din generație în generație, se face că îl uităm pe cel sau ceea ce se află cu adevărat la rădăcina acestei cunoaşteri: acel principiu prin care se poate dobândi orice fel de cunoaştere.

Atunci când călătoreşti prin lume, trebuie să dispui de tot felul de cunoştințe pentru a face călătoria plăcută şi reuşită. Când nu eşti un călător, ci numai un martor al călătoriei, ai cumva nevoie de vreun fel de cunoaştere? Omul acceptă drept sine însuşi edificiul fizic ridicat pentru a proteja forța vieții. Acolo-i toată dificultatea. Cunoaşterea în lume nu-i utilă decât pentru a călători. Dacă există vreo cunoaştere nematerială, aceea trebuie să fie a adevăratei noastre naturi. A ajunge la cunoaşterea teoretică a faptului că eu sunt *Brahman* este posibil numai dacă mă țin de experiența mai uşoară şi mai simplă de a te lega de prietenia cu însăşi această forță a vieții. Când spui că eşti forța vieții, progresele sunt mult mai rapide.

Sunt căderi, accidente; corpurile se pot strivi, există pierderi de viață şi de membre, dar forța vieții nu-i afectată. Cel care a făcut această lume şi care veghează la funcționarea ei nu se frământă, căci există nenumărate forme care sunt fără încetare create pentru ca forța vieții să lucreze în ele. Atunci dacă câteva dintre ele se zdrobesc, creatorul nu se îngrijorează. *[râsete]*

V: *Pranayama* şi această legătură de prietenie sunt acelaşi lucru?

M: *Pranayama* este o tehnică pentru a ajunge acolo. Fiul unui guru nu este un bun fiu dacă acordă mai multă importanță la ce spune altcineva decât celor spuse de tatăl său. Venind aici, nu cumva vă diminuați statutul şi importanța propriului vostru guru?

V: Este el supărat din pricina asta?

I: Nu este supărat; e vorba de lămurirea situației. Dacă un copil îl consideră pe Dumnezeu ca superior gurului său, iarăşi nu este un bun elev, nu-i un bun căutător.

V: Cine este conştient de această frică de moarte? Al doilea vizitator: Gândurile.

M: Care sunt? Cine înțelege procesul gândirii?

V: Mintea.

M: Cine înțelege mintea? Ce anume este anterior minții?

V: Nu știu. Trebuie să fie ceva care să susțină gândurile.

M: Da, de aceea vă întreb ce anume este? Când o să spuneți că este ceva? Voi știți că este ceva; dar nu știți ce anume este. Voi sunteți în stare să spuneți asta numai când aveți senzația că sunteți, conștiința că existați. Așa că atașați-vă de asta, de acea conștiință care vă spune că sunteți. Lăsați identificarea voastră cu corpul și concentrați-vă gândurile asupra sinelui, această conștiință care însuflețește corpul.

V: El vrea să spună că noi nu suntem nici cor, nici spirit?

M: Cine te-a auzit spunând că tu nu ești corpul? Ai spus că tu nu ești corpul, atunci cine-i cel care a auzit asta și a înțeles-o?

V: Eu am înțeles, dar nu am înțeles.

M: Tu zici „eu am auzit”, dar cine este acest “eu”? Cine este cel care a auzit asta?

V: Eu, care sunt așezat aici.

M: Acum stai așezat aici; atunci cine sau ce este acest principiu care știe și înțelege că ești așezat aici? Nu este nici o îndoială că asta-i un fapt confirmat. Răspunsul este că ego-ul este această identificare cu corpul, dar eu vreau să merg înainte de acesta.

V: Cum pot să pierd identificarea cu corpul și cu mintea?

M: Care este principiul după care voi știți că existați și conform căruia vedeți corpul și lumea? Ce este ceea ce, prin absența sa, ar face ca voi să nu vă mai puteți vedea corpul, și nici lumea exterioară?

V: Dar eu încă fac asta aici.

M: N-aș vrea să-ți insult gurul, deoarece este o întrebare esențială aici. Răspunsul la această întrebare trebuie să vină de la gurul tău. Pune-i lui întrebarea.

V: Trebuie să vină de la guru sau de la mine însumi?

M: Tot ceea ce-ți va zice gurul tău este același lucru ca cel care vine din sinea ta. Ceea ce cauți tu în tine este la fel cu gurul tău.

V: Asta înseamnă că eu și gurul meu suntem existența însăși?

M: Dificultatea este că tu te consideri corpul tău și consideri corpul gurului ca fiind gurul.

V: Asta depinde de ochii mei; eu nu pot vedea decât în exterior.

M: Dacă nu recunoști acel principiu care îți permite să vezi lumea, cum poți tu să înțelegi orice altceva? Este aceeași întrebare fundamentală. A-ți furniza răspunsul ar însemna să-l insult pe gurul tău, ceea ce nu am de gând să fac.

V: Maharaj a primit răspunsul de la gurul său?

M: Vrei să mai ştii şi dacă mama mea a avut un bărbat? Ce te priveşte pe tine? *[râsete]* Tu nu poţi obţine cunoaşterea căutând după răspunsuri la astfel de întrebări.
Instrumentul de care dispui este acea *prana*. *Upasana* înseamnă adoraţie, adorarea acelei *prana*. Pentru a ajunge acolo, tu de ce instrument dispui? Este *prana* însăşi. Odată cu *prana*, este această cunoaştere "eu sunt", conştiinţa. Tu dispui de aceste două instrumente pentru a realiza orice. Nimic mai mult.

V: După câte înţeleg, noi onorăm, noi adorăm această forţă a vieţii acordând o atenţie specială conştiinţei.

M: Asta-i corect, asta-i calea. Conştiinţa de "eu" sau cunoaşterea "eu sunt" este "Dumnezeul Atotputernic," principiul *Ishwara*. Această *prana*, această forţă a vieţii este Atotputernicia sau Energia, energia cinetică fără de care nu poate fi conştiinţă. Aşadar, cunoaşterea "eu sunt", conştiinţa, este lucrul cel mai necesar, cel mai râvnit. Toată lumea vrea să susţină asta, de unde şi toate eforturile. Acesta este primul lucru. În plus de asta, voi aveţi nevoie de atâtea alte lucruri. Dar ceea ce se cere mai întâi este însăşi această conştiinţă, această iubire de sine. Atâta timp cât nu aveţi înţelegerea a ceea ce sunteţi, toate eforturile şi greutăţile sunt inevitabile; ele se prezintă automat. Însă de îndată ce vi se prezintă ceea ce sunteţi cu adevărat, nici un fel de efort nu mai e necesar şi nu mai poate surveni nici o dificultate.
În primele etape, există iubire de sine, dar acea iubire este fără formă. În etapele ulterioare, chiar şi această iubire va dispare. Atunci are loc observarea absenţei iubirii de sine. Eu descriu starea mea; ea seamănă cu un baston gol pe dinăuntru, un tub vid. Cum nu este nici o iubire de sine, iubirea faţă de existenţă s-a stins; cu toate acestea, existenţa este acolo şi activităţile se derulează. Ca şi *Brahma*, *Vishnu*, sau *Ishwara*, eu nu am adoptat nici o poziţie, nici o atitudine, căci nu este nici un suport pentru aşa ceva.

Vin oameni aici, iar unii nu înţeleg; intră în dispute, se ceartă şi se luptă cu mine. Eu le zic: „De acord, voi aveţi dreptate; nu mai puteţi asista la discuţii, căci nu mă puteţi înţelege. Motivul este identificarea voastră cu corpul, de care sunteţi incapabili să vă degajaţi". Oamenii îmi vorbesc. Fac aşa numai când li se întâmplă ceva: le vine un concept şi cuvintele se pornesc să curgă. Întrebările ce se pun depind de cea ce i se întâmplă întrebătorului pe moment. O astfel de persoană se va identifica cu corpul; ea şi-a format convingerea că este corpul şi, din acea poziţie, pune întrebarea sa. Însă eu ar trebui cumva să vă consider ca fiind un corp atunci când vă vorbesc? Cum e asta posibil? Cel care pune întrebările este plin de culoare şi de formă, în vreme ce acela care răspunde este lipsit de toate alea. Cum pot ei să se înţeleagă? Cum se pot întâlni vreodată întrebările şi răspunsurile?

Iulie 4/5, 1980

10. Nu se poate să-ţi aminteşti Absolutul, căci nu-l poţi uita

MAHARAJ: Pentru cei care se identifică cu corpul lor, această cunoaştere n-are nici un sens, nu are efect. În ciuda acestui fapt, vizitele pe care le fac unii oameni aici nu vor fi cu totul în van; ele vor da roade la timpul potrivit. Efectele vizitei lor vor fi ca urmările ploii: se văd cât de curând răsărind şi crescând iarba şi plantele.

Interpret: Mulţi dintre oameni vin aici pentru a avea ultimul *darshan* al lui Maharaj, ca să-l vadă măcar o dată în viaţa lor; ei nu îl vizitează pentru cunoaşterea în sine. Chiar el a spus: "Câtă vreme sunt vizibil, puteţi veni şi arunca o privire."

Vizitator: Ceea ce nu putem vedea este ce contează mai mult.
[**râsete**]

M: Când cineva pune o întrebare, el habar nu are cui îi vorbesc eu. El crede că îmi vorbesc mie însumi. Când vine vreo întrebare, replica urmează pe dată. Odată cunoscută originea conştiinţei de "eu",

replica vine spontan. Eu fac experiența lumii, dar pentru asta a trebuit oare să fac eforturi? Eu nu-mi pot reaminti adevărata mea natură, Absolutul, căci nu pot s-o uit. Fără reamintirea acesteia şi fără a face nici un efort, experiența lumii se produce.

Voi aveți amintirea cunoaşterii naşterii voastre; cineva v-a dus de nas, informându-vă că v-ați născut, iar acea memorie rămâne adânc gravată în voi; La început, voi nu aveați această amintire a naşterii, dar mama voastră, părinții voştri sau oricare alții v-au băgat-o pe gât. După aceea, acest concept a fost constant întărit printr-un efort neîncetat, ca şi cum ai tot bate un cui în perete. Rezultatul este că această memorie a devenit foarte puternică în voi; până la urmă, acest concept ajunge să vă sufoce.

În absența sentimentului de existență, atunci când nu ştiați că existați, atât lumea, cât şi bucuria lui *Brahman* erau fără valoare pentru voi. Ele au căpătat valoare numai când ați aflat că existați. De fapt, până atunci, nimic n-avea valoare pentru voi. Această rememorare "eu sunt" nu este nici adevărată, nici falsă; este lipsită de aceste două atribute. Această memorie a sentimentului de existență doar pare că există.

Fără cunoaşterea corpului, fără a şti că există şi că mai există şi alte corpuri, voi nu vă veți simți mai bine. Cu alte cuvinte, voi nu vă puteți distra decât atâta timp cât vă identificați cu corpul şi îi considerați pe alții ca nişte corpuri, iar nu ca fiind cunoaştere. 1 Numai atunci puteți să vă distrați în lume şi să vă petreceți oarecum timpul. Altminteri, cum ați putea să vă petreceți vremea?

V: Ce vrei să spui prin a vedea totul ca fiind cunoaştere?

M: Când nu mai vedeți lumea ca pe o sumă de nume şi de forme, sau de obiecte şi de corpuri. Adevărata înțelegere nu are nici formă, nici culoare. Iată de ce, în ceea ce mă priveşte, iubirea de sine nu există. Iubirea de existență nu există. Puteți s-o credeți sau nu; necesitatea de a fi, pentru existență, este inexistentă.

1 Maharaj repetă adesea că "persoanele", în absența identificării cu trupul, sunt numai conştiință (de existență) sau pură luciditate.

V: Asta pot să accept.

M: Eu te întreb: fără un corp, cum să-ți petreci timpul? Pentru un înțelept este acel principiu care este anterior corpului, dincolo de timp. Cum îşi petrece el timpul? Când corpul nu era acolo, adică atunci când conştiința nu era acolo, câți ani au trecut astfel fără cunoaşterea existenței? Este o stare în afara timpului. Numai când eşti martor există şi timpul. Timpul şi conştiința apar împreună. Fără conştiință individuală, nu este timp, căci această conştiință *este* timp. Înainte de corp, nu există o astfel de conştiință.

V: Dar atunci ce era acolo?

M: Nu, întrebarea este despre a şti cum să-ți petreci timpul. Întrebarea ta nu se aplică.

Uneori, voi vreți să puneți întrebări, dar voi nu ştiți ce să întrebați; voi nu nimeriți întrebarea justă, singura care este potrivită.

Întrebările vă vin sacadat, poticnite. Ştiți voi, precum se smuceşte o pisicuță când se prinde la uferul mamei ei.

V: Noi numim asta "înghiontire/hăpăire"."2

M: Care-i atunci cunoaşterea religiei? Cum înțelegeți voi aceasta?

V: Suspendarea timpului.

M: Starea voastră eternă şi veritabilă este religia voastră, *svarupa*. Acest cuvânt înseamnă "natura ta veritabilă proprie." A rămâne în aceasta este *svadharma*, propria voastră religie. Orice altceva ține de

religia altora, nu de a ta. Cum poate cel care nu are formă să se conducă după religia sa? *Svadharma* înseamnă a te situa în a fi, în ființare.

În această lume noi facem referire la unele entități ca fiind Dumnezeu. Acel Dumnezeu are el vreun comportament anume? Are el vreo tradiție, vreun set de legi sau de reguli?

2 Spunem că, de pildă, un miel se înghiontește într-una cu botul în ugerul mamei lui, hăpăind, smucindu-se.

V: Eu cred că toate acele reguli sunt concepte de origine omenească. Singura valoare comună a tuturor religiilor este aceea de a insufla reguli de moralitate publică celor care, evident, n-au nici un interes pentru învățătura cea mai înaltă a adevărului, precum aceea a lui Maharaj; astfel comportamentul oamenilor este ordonat într-un mod anume. Societatea capătă astfel mai multă coeziune decât dacă fiecare ar încerca să pună în mod egoist stăpânire pe ce are el chef, cu toate că asta este ceea ce se întâmplă oricum. Eu presupun că, în mod ideal, asta creează o poziție stabilă în așa fel încât să putem cu adevărat auzi ceea ce Maharaj are să ne spună. În afară de asta, eu nu știu...

M: Pentru a obține o pace veșnică, voi trebuie să sălășluiți în voi înșivă, să cunoașteți cum a apărut această "atingere" a lui "eu sunt". Orice altă cunoaștere n-are nici un rost.

V: Desigur, organizarea unei religii n-are nici o utilitate.

M: Când ascultați aceste conversații pentru voi înșivă, aveți cumva ceva de câștigat?

V: Asta depinde de ce anume vrei să spui prin "voi înșivă." Răspunsul trebuie să fie "nu," căci acest sine trebuie descâlcit/demontat, uitat. Nu se poate adăuga nimic la adevăratul Sine, așa că unde ar putea fi ceva de câștigat?

M: Vouă vă vine să ascultați aceste convorbiri chiar dacă ele nu prezintă nici un avantaj, nu-i așa?

V: Înseamnă a pune asta în termeni absoluți. Eu ascult pentru că am multe de învățat. Noi vrem cu toții starea de care se bucură Maharaj. Atunci, în acel sens, cuvântările lui sunt de un mare interes.

M: Ceea ce tot încerc să vă zic este aceasta: Lăsați-vă de toate prostiile astea, tot ceea ce studiați în numele religiei sau al spiritualității. Un singur lucru să pricepeți: acest principiu divin este acolo, această senzație de identitate sau această conștiință individuală, este principiul cel mai divin. El nu-i acolo decât atâta timp cât suflul vieții sau forța vieții este acolo. Acest principiu vital are cinci aspecte și este numit *panchaprana*. 3 Este forța motrice a tuturor activităților. Când forța vieții și cele cinci aspecte ale ei sunt acolo, numai atunci este acolo și această calitate a ființării, pe care o numim *guna*. Chiar în acest moment, această calitate de a fi este natura voastră; voi sunteți aceea și nimic altceva.

Așadar, adorați numai acel principiu. Acea calitate, mica atingere a sentimentului de existență sau conștiința individuală, seamănă cu dulceața trestiei de zahăr.

Trestia de zahăr este acolo, materialul fibros este acolo, sucul este acolo, iar dulceața este finalitatea ultimă. Tot așa și aici, produsul final este calitatea sau atingerea existenței; acela-i principiul lui *Ishvara*. Voi sunteți acela; situați-vă acolo și adorați-l numai pe acela. Numai atunci veți atinge și veți sălășlui în pacea eternă, iar nu discutând de orice alte precepte privind spiritualitatea.

O persoană a găsit un copilaș; copilul a fost predat/încredințat mamei. Din nefericire, suflul vital tocmai părăsise corpul; copilul era mort și s-au debarasat de el. Acum, întrebarea este aceasta: Ce anume a părăsit corpul? Suflul vital. Să presupunem că suflarea vieții ar fi acolo, atunci acea atingere de existență individuală ar fi fost prezentă în copil; acea conștiință individuală ar fi acolo. Părinții ar fi îndrăgit acel corp, acel bebeluș viu. Dar cum suflul vieții s-a dus, viața s-a dus și sentimentul de a fi nu mai este. Prin urmare, nu este decât un corp mort.

Acolo unde este suflul vieții, cunoașterea "eu sunt" este prezentă. Ne mai fiind nici o suflare de viață, nu mai este nici senzația existenței de "eu". Profitați pe deplin de potențialul care este disponibil în

voi — forța vieții și cunoașterea “eu sunt”; ele întotdeauna merg mână în mână. Chiar acum, exploatați asta la maxim. Toate activitățile materiale continuă doar datorită cunoașterii “eu sunt” amestecată cu acea forță motrice care este forța vitală, suflarea vieții, și care nu este ceva separat de voi; sunteți numai și numai asta. Aprofundați aceasta și studiați-o în mod exclusiv.

Praneshwar semnifică “zeul suflării vieții.” Această suflare sau forță a vieții și cunoașterea, această calitate de existență alcătuiesc, împreună, sinele, adică “eu însumi.” Din fericire, se reunesc în voi ambele aspecte. Voi sunteți numai și numai acela. Așadar, locuiți în acela, adorați-l numai pe acela.

[**După o pauză**] Ce concept vă “dă ghionturi” acum? [**râsete**]

[**Adresându-se unui vizitator care îl anunță că practicase Yoga lui Patanjali vreme de douăzeci de ani**]

Pe durata studierii acelui gen de yoga, în decursul acestor ultimi douăzeci de ani, ce identitate ai găsit, ce imagine ți-ai format asupra ta? Care este natura ta reală; ai dat cumva de ea? Cum îți câștigi tu existența?

3 *Prana* (cuvântul sanskrit pentru “suflu”), energia primară sau suflarea vieții se împarte în cinci. “Așa cum un rege se folosește de funcționari pentru a domni peste diferite părți ale regatului, așa și *prana* se asociază cu alte patru *prana*, fiecare fiind o porțiune din el însuși și având o funcție separată.” (*Prasna Upanishad*) Celelalte patru *prana* sunt: *apana, samana*, *vyana,* și *udana*. *Prana* sunt componentele energetice esențiale funcțiilor fiziologice precum respirația, digestia și asimilarea alimentelor, excreția și procreația.

V: Amenajări interioare. Proiectant de mobilier.

M: După atâta studiu al tratatului de yoga al lui Patanjali, cu toate *sutrele* sale, vreme de douăzeci de ani, ai ajuns cumva la ceea ce ți-ai propus să ajungi?

V: Eu mă bucur de o fericire permanentă, douăzeci și patru din douăzeci și patru de ore, de douăzeci de ani încoace.

M: Cu ce scop ai venit aici?

V: Doar să aud...[**inaudibil**]... pentru a-ți împărtăși experiența mea.

M: Acele nume pe care le-ai menționat, am mai auzit pomenindu-se de ele; eu nu le-am studiat, și pentru mine ele sunt doar niște cuvinte.

Poate că ai venit după ce ai auzit că ar fi un jnani pe aici. Însă eu vă avertizez că nu am nici o cunoaștere a textelor antice, sau a ceva de genul acestora. Singurul lucru pe care îl cunosc este această conștiință, această calitate de a fi, această cunoaștere că eu sunt acolo. Și mai știu cum, de ce și în ce împrejurări a apărut, precum și valoarea acestei conștiințe. Asta-i tot.

Eu am pornit de la faptul că nu aveam nici o cunoaștere a nașterii și a felului în care am obținut corpul acesta și conștiința. Am fost surprins că acest corp și conștiința ar fi venit pe neașteptate, fără știrea mea, fără permisiunea mea. Așa că. indiferent de gândurile mele și de cunoașterea mea, cercetarea mea a început de acolo. Însă Patanjali, *pranayama* și *kundalini*, toate acestea nu-s decât cuvinte pentru mine; eu n-am practicat nimic asemănător.

V: Și eu am impresia că asta nu este necesar. Acest sistem al lui Patanjali, l-am încercat și eu; l-am studiat din 1973 până în 1976 fără să mă ajut de vreo carte sau de orice altceva. Eu încercam să ajung la concentrarea mentală, căci eram foarte nefericit și atât de tulburat fizic și psihic încât îmi doream pacea mai mult decât orice alt lucru. Aceea a fost formarea mea. Ca să ajung la concentrarea mentală, eu am trecut printr-o mulțime de greutăți... intram în recluziune, într-o încăpere, unde stăteam cam câte o lună și jumătate.

M: Cu ce mă privește povestea ta pe mine? Nu-i treaba nimănui.

După acei douăzeci de ani ai tăi de studiu şi după ce ai atins un aşa înalt nivel, nu mai aveai nevoie să vii aici.

V: Poate că am să mai vin o dată de două ori, atâta... de trei ori maxim, asta ar fi de ajuns.

M: Toată lumea este pe picior de egalitate aici. Noi nu suntem preocupaţi de cunoaşterea pe care ai adunat-o tu.

V: Asta este existenţa mea.

Interpret: Maharaj vorbeşte pentru sine însuşi. Acum câteva zile, voi poate că nu vă mai amintiţi, el vorbea despre hotărârea lui în cercetare sa originare. El ajunsese la concluzia că toată cunoaşterea pe care o acumulase nu era decât ignoranţă; atunci a atins el împăcarea finală şi pacea.

Un om dotat cu o minte ascuţită ar trebui, când vine aici, să poată ajunge — să zicem, în 10, 15 minute — la concluzia că toată cunoaşterea este ignoranţă şi că personalitatea este o uzurpare. Dar voi nu acceptaţi concluzia lui Maharaj că toată cunoaşterea este ignoranţă. Atunci, el vă zice să meditaţi mai mult şi să aflaţi cum aţi avut această primă conştiinţă, această cunoaştere a existenţei? Eu nu am cerut-o, însă, deodată, automat, spontan, ea a apărut fără ştirea mea. Cum s-a întâmplat asta? Aflaţi soluţia acestui mister!

V: Era acolo la origine, de aceea ce s-a produs.

M: Acolo unde cele patru *Vedas* au ajuns la concluzia că asta era dincolo de capacitatea lor, atunci ce ar putea înfăptui cuvintele voastre?

V: Cuvintele nimănui nu-l pot atinge... Nici un cuvânt nu poate face asta. Când cuvintele încetează, ce stare rămâne?

M: Dacă se crede un jnani, atunci îşi pierde vremea; numai o persoană care crede că nu ştie nimica ar trebui să se prezinte aici. Însă nu este nici un rost în a veni aici pentru oameni ca voi, care cred că au cunoaşterea; Vă pierdeţi timpul.

V: Nu, eu nu mă gândesc că aş avea cunoaşterea.

M: Venirea ta aici este inutilă, e pierdere de vreme!

V: Eu nu gândesc deloc aşa. Dacă este cineva care crede că asta este o problemă... eu nu cred...

I: Te rugăm... noi venim aici pentru a asculta cuvântarea sa şi nu avem intenţia de a face comentarii în afara contextului/care nu-şi au rostul. Din acest motiv, tot ce spune şi este apoi tradus... dacă ai vreo întrebare legată de subiectul respectiv...

M: Ce li se întâmplă oamenilor care vin aici? Ei vin pentru că se consideră nişte ignoranţi şi caută cunoaşterea. Ascultând, ei capătă o oarecare cunoaştere şi sfârşesc iarăşi prin a se debarasa de ea ca fiind inutilă. Însă aceia care se consideră *jnani*, care cred că posedă cunoaşterea, aceia îşi pierd timpul venind aici. Pentru un *jnani*, să vină aici... Nici un *jnani* nu va veni aici. Însăşi venirea aici este admiterea faptului că tu "nu eşti" un *jnani*; i-ar fi deci imposibil unui *jnani* ca să vină aici. Numai un om care caută cunoaşterea va veni aici.

Care este întinderea ştiinţei mele? Nimeni nu va întreba:"Bombay, de unde vii tu şi care sunt detaliile originii tale?" Nici Bombay nu va întreba pe nimeni: "De unde vii şi care sunt antecedentele tale?" Iată întinderea cunoaşterii mele. Advaita înseamnă unicitate. În cazul acesta, cum am putea noi fi doi: unul întrebând de altul?

I: Maharaj spune centrul percepției sale nu mai este pe planul fenomenal, ci pe planul numenal. Dar oamenii vin aici, şi până acolo noi suntem pe planul fenomenal. Prin urmare, atunci când el interacționează cu noi, el este nevoit să perceapă şi să vorbească din punctul de vedere fenomenal. Dacă nu, în ceea ce-l privește, el este în totalitate în numen. Deci tot ceea ce se întâmplă pe planul fenomenal nu-l poate afecta.

Sunt oameni care îl sună şi îl invită, şi el apreciază asta, dar spune: "La ce bun? Eu nu dispun de nici un instrument care să-mi permită a mă bucura de acea ospitalitate sau de tot ceea ce mi se poate oferi. Instrumentul nu mai funcționează. Tot ceea ce este considerat ca eminamente acceptabil nu poate fi acceptat deoarece este fără efect asupra mea; nu mai este nimic cu care să mă pot bucura. Însă nu pot să le exprim această poziție, sau nici nu trebuie. Toată înțelepciunea şi activitățile lumeşti sunt orientate către dobândirea fericirii lumeşti. Ceea ce vezi stârneşte interesul".

M: Există o sentință care întreabă cum ar putea să se apropie înțelepciunea nelumească de cineva care este atât de interesat de activitățile şi de plăcerile lumeşti. Cineva poate citi cărți religioase şi să i se trezească interesul, dar la ce rost? Citirea lor îi induce un anumit sentiment de satisfacție, o impresie de a fi făcut ceva util. Şi-a îndeplinit sarcina, în ceea ce privește chestiunile spirituale. Până aici e bine. Dar ce ați făcut voi pentru a vedea natura voastră reală? Cele cinci feluri de percepții senzoriale şi tot ceea ce este perceput de simțuri, toate sunt angajate doar către plăcerile materiale. Percepțiile senzoriale nu vă pot da decât plăcerile celor cinci simțuri. Nu există un al şaselea fel de plăcere pe care percepția senzorială să vi-l poată da.

Cel care nu a înțeles natura celor cinci elemente şi a celor cinci organe de simț se v-a lăsa purtat de ele şi aşa va rămâne. Dar cel care a înțeles natura şi funcționarea lor va rămâne retras şi separat de ele. Repet: care este starea dinainte ca această cunoaştere"eu sunt" să vină peste mine? Cel care este mulțumit de cunoaşterea "eu sunt" va atinge starea în care se va considera drept Dumnezeu şi *Brahman*. Însă el nu va merge mai departe de aceasta, dar nici anterior acesteia nu va ajunge.

Starea ultimă este starea primordială; cel care este anterior cunoaşterii "eu sunt" în mine, starea cea mai elevată, cea mai bună, cea originală. Imaginați-vă că cele cinci elemente şi cele trei *guna* sunt un lotus cu frunzele şi petalele lui delicate. După ce ați îndepărtat petalele, ce mai rămâne? Cuvântul din marathi pentru lotus este kamala, iar ultimele două silabe "mala" înseamnă impuritate. Atunci, odată impuritatea îndepărtată, ce rămâne acolo? Fără impuritate, cum puteți voi vedea puritatea? În puritatea pură, voi nu veți vedea nici puritate, nici altceva. Numai prin impuritate puteți percepe puritatea şi vedeți atunci atât puritatea, cât şi impuritatea. Vederea prin raportare la fundalul purității... avem, iată, încă o descriere a celui care a atins starea de eliberare.

Când totul a fost abandonat şi nimic nu mai creează ataşament, nici cunoaşterea, nici plăcerile materiale, atunci eşti în starea de eliberare. Este ca şi cum ai fi împăratul stării originare. Nu este nici un ataşament față de ceea ce este născut, nici chiar față de această conştiință prezentă. Când a dispărut orice urmă de impuritate, când a dispărut totul, atunci este atinsă starea originară.

Conştiința nu poate exista fără corpul cate rodul procreației. La urma urmei, însăşi această conştiință nu se fondează oare pe impuritate?

Am declarat recent că pe orice persoană care vine aici şi care se consideră un jnani, noi o vom întreba: "Ce vârstă ai?" Va trebui să răspundă cu "atâția şi atâția ani". Acest calcul nu este el întemeiat pe începutul acelei impurități? Sau mai degrabă de la ziua manifestării acelei impurități? Cel care încă poartă conceptul vârstei sale fizice nu poate fi un jnani.

Iată un alt exemplu de detaşare. O rudă de-a mea şi totodată asociat al meu a murit de curând. Acea personalitate, acum considerată ca decedată, îmi este ea de vreun folos pentru mine? Indiferent de ceea ce zic oamenii despre moarte, ce anume s-a întâmplat? Examinați atent ceea ce s-a întâmplat şi, ca urmare, voi nu vă ataşați de acea persoană. Acesta este un exemplu de pură cunoaştere. Persoana care nu mai este, are ea vreo amintire despre mine? Atunci de ce ar trebui eu să mai păstrez amintiri despre a sau despre ceea ce s-a dus? În câmpul ignoranței nu este nimic care să se poată compara cu starea originară de plenitudine şi de totalitate, cu ceea ce este. Repet: doar imaginați-vă acea stare.

V: Este imposibil de imaginat. Orice încercare n-ar face decât să ne deprecieze.

M: Acela va fi tot un concept.

I: Maharaj îi cere domnului P. să-i demonstreze priceperea sa la cuvinte, de a exprima inexprimabilul. [**râsete**]

M: Oare nu este evident că această boală de care medicii îmi zic că mă macină a coborât peste ceea ce este pur şi simplu un obiect al lumii fenomenale? Aceasta i se poate întâmpla numai unui obiect al lumii fenomenale. Oare ce altceva ar putea această boală să facă, ceva care altfel nu s-ar întâmpla? Ceea ce a primit forma şi numele naşterii va lua sfârşit. Acesta este singurul lucru care s-ar putea întâmpla, cu sau fără boală. Atunci, ce anume ar fi putut face această boală de una singură?

Vă este dat să vedeţi reacţii radical diferite din partea unor diferiţi indivizi. Te poţi simţi consternat, prăbuşit şi îngrozit. Altul l-ar putea lua drept semn al unui extaz final, care va ajuta la eliminarea poverii a ceea ce se cheamă naştere. N-ar fi atunci mare prilej de bucurie? Diagnosticarea bolii a făcut un lucru: această cunoaşte care era fusese bine înţeleasă a rămas în fundal, în vreme ce obiectul fenomenal se menţinea în prim-plan. Practic, cu această diagnosticare, obiectul fenomenal a dispărut; singura atingere de conştiinţă individuală este tot ceea ce rămâne şi urmează să se ducă, de asemenea.

Cine are de suferit avansarea acestei boli redutabile? Sau ce este ceea ce urmează să sufere? Care este rezultatul? Rezultatul va fi că ceea ce a primit numele de "naştere" ar putea fi spulberat. Asta-i tot ce are să se producă. Care este procesul normal al fricii? De îndată ce sucombaţi în faţa unui eveniment generator de frică, acesta vă copleşeşte. Dar dacă nu-l acceptaţi — evenimentul ca ceva de care să vă fie frică face — şi îi faceţi faţă corespunzător, atunci ceea ce se întâmplă, este că evenimentul generator de teamă rămâne la distanţă.

Învăţătura mea e foarte simplă. Sunt două lucruri de înţeles. Unul pot să-l constat pe mine însumi, ceva care este legat de timp, ceva pornind de la un punct oarecare la altul. Dincolo de punctul din urmă, tot ceea ce este imperceptibil va deveni imperceptibil. Al doilea lucru este că starea mea originală, care era imperceptibilă, rămâne. Cele două stări trebuiesc doar înţelese; nu mai este nimic altceva de făcut.

Eu am o întrebare acum: prin homeopatie, puteţi voi cunoaşte forţa vieţii?

V: Nu, nu puteţi cunoaşte forţa vieţii. Ideea graţie căreia se poate ameliora starea oamenilor — iar experienţa voastră o dovedeşte în fiecare zi — este că tratamentul homeopatic în sine nu poate vindeca boala. Nouă ni se pare că ceea ce facem este doar să stimulăm forţa vieţii pentru ca ea să lucreze mai bine. Sau noi reorientăm ceea ce i se întâmplă şi, printr-o uşoară schimbare, precum acţiunea unui catalizator dintr-o reacţie chimică, noi suntem capabili de a vindeca acolo unde nimic altceva nu poate.

M: Când nu cunoaşteţi această forţă a vieţii, cum puteţi voi opera vreo schimbare asupra ei?

V: Păi, asta se poate observa. Este ceea ce facem noi cu maşinile. Tot aşa credem noi că am înfăptuit mari progrese în raport cu metodele tradiţionale de a prescrie remedii homeopatice, care seamănă mai mult cu un joc de încercări şi de erori, care cere mult timp, în încercarea de a afla ceea ce funcţionează. Însă când Maharaj mă întreabă dacă eu cunosc forţa vieţii, o simt numai la lucru în corpul meu într-un mod încă prea puţin rafinat; asta-i tot ce pot să spun. Aşadar, nu-i vorba de această intuiţie intimă şi profundă pe care el ar avea-o în privinţa funcţionării sale.

M: Tu nu poţi cunoaşte în mod clar calitatea sau tipul de conştiinţă.

V: Aparatele nu ne vor revela niciodată aşa ceva.

M: În muzica hindustană, există diverse *raga*; experţii cunosc diferenţele dintre ele şi ne pot învăţa în consecinţă. În acelaşi fel, ar putea cineva să detecteze şi să explice schimbările din această conştiinţă, precum şi tipurile sau calităţile conştiinţei?

V: Nu, nu cred că se poate face. Schimbările fiziologice, da.

M: Voi puteți sesiza schimbările în substanța corporală, dar nu și în conștiință.

V: Și la un nivel de energie subtil prin raportare la corp. Însă nimic mai mult. Eu cred că se pot cunoaște prin experiență, în mod conștient, dar nu le poți măsura cu instrumente. Singurul moment în care am putea observa bulversările emoționale stânjenitoare, este atunci când oamenii nu reacționează. Se știe că se poate dezvolta o intuiție cu privire la ceea ce se întâmplă cu anumit pacient, dar nu se poate măsura direct. Nu observi decât lipsa sa de reacție și știi că există în viața lui un stres enorm venit de la acele nivele.

M: Indiferent de schimbările care survin în substanța corpului, conștiința este afectată în aceeași manieră; emoțiile sunt și ele afectate.

V: Așa cred și eu.

M: Nu puteți obține satisfacție durabilă din cititul cărților. Trebuie să încerci să cunoști sămânța acestei cunoașteri, însăși calitatea ei. Numai în acea situație poți să te bucuri de această pace eternă sau de satisfacția durabilă. Însă îndată ce înțelegi asta, atunci ceea ce se întâmplă n-are nici o utilitate, căci experimentatorul acelui fapt nu mai este.

V: Ce anume nu mai are nici o utilitate?

M: Acea satisfacție sau acea pace eternă nu sunt de nici un folos, deoarece nu mai este experimentatorul acelei păci. Aceea este starea mea. Conștiința este produsul acestei substanțe corporale. Când o transcendeți, ea nu este de nici un folos pentru acel principiu ultim. Eu îl numesc *siddha* pe cel care a atins ceea ce este ultim. În acea stare ultimă, devotul și Dumnezeu, *maya* (iluzia primară) *Brahman*, toate aceste concepte încetează să existe. Nu mai este nici un beneficiar sau experimentator al acelei stări, căci el este lipsit de conceptul "eu sunt." El nu cunoaște pe "eu sunt," nu știe că există în acea stare. Acestă cunoaștere este complet ștearsă. Starea în care este percepție începe numai grație cunoașterii. Dar acela este produsul acestei lumi obiective, al acestei materii obiective, al acestui corp de carne. Astfel ajungi să înțelegi această sattva advaita, conștiința atomică. Se percepe atunci ceva ca un fel de iluzie. Este în final non-existența și de acolo perechile de opuse, precum zeu-devot, maya-brahman, toate aceste concepte — totalitatea lumii dualității — încetează să mai existe. Această iubire pentru starea de existență este prezentă în toate creaturile vii; starea de existență este iubită, sinele însuși este iubit. Dar unde se află originea iubirii față de starea de existență? Originea se află în conștiința atomică. Odată știut lucrul acesta, numai atunci îl puteți transcende.

Oamenii vorbesc despre acel devot care este rudă cu mine, un domn H., decedat de curând. El reprezenta pulsația a ceva numit H. Prin urmare ce i s-a întâmplat acelei pulsații acum când el nu mai este acolo? Acel principiu pentru entitatea căreia i se manifestă această pulsație a dispărut. Unii au încercat să explice spunând că H. s-a dus la cer, că are să se încarneze din nou, și așa mai departe. Ce este acel lucru răspunzător de încarnare? Trebuie să fie ceva, nu-i așa, pentru a provoca pulsațiile? Pulsația însăși este forța de viață, dar identificăm asta cu un individ oarecare.

Acest concept primordial este cunoașterea "eu sunt." Este mama tuturor conceptelor. Apariția sa atrage pe aceea a multor alte concepte. Toate religiile sunt pline de concepte. Cineva iubește un anumit concept, îl pasează discipolilor și apoi este urmat. Însă ei nu pot obține astfel pacea sau satisfacția eternă. Pentru aceasta trebuie să găsiți sursa acestui concept primordial "eu sunt." De îndată ce îl recunoașteți, voi îl puteți transcende. Nu aveți nimic de spus oamenilor, căci lumea nu dorește decât modificări fragmentare. Oamenii vor activități. Atunci, această conștiință va rămâne strict a voastră și voi n-o veți putea vinde nimănui.

Pulsație înseamnă mișcare; mișcarea înseamnă aer, suflul vieții. În afara corpului aceasta este numită aer, în interior, forța vieții. Cel care cunoaște această stare anterioară pulsației este înțeleptul. Eu le zic oamenilor care vin la mine să mediteze la *Brahma*, la Krishna etc.; dar în loc de a face asta, voi ar trebui să acordați atenție cunoașterii "eu sunt," și să meditați asupra acesteia prin sine însăși. Numai

cunoaşterea poate pricepe cunoaşterea. Aceasta va produce sămânţa care, prin intermediul acestui proces al meditaţiei, devine lent un mare arbore, şi aceasta vă va aduce toată cunoaşterea. Nu va mai fi necesar să întrebaţi pe nimeni despre natura a tot şi toate.

Aceste două entităţi vă sunt oferite: forţa vieţii ţi cunoaşterea "eu sunt,", conştiinţa individuală. Ele apar fără nici un efort; ele sunt acolo. Pentru a fi una cu *Ishwara*, pentru a înţelege non-dualitatea, voi trebuie să adoraţi forţa vieţii. Atunci, acea cunoaştere care este sub forma de sămânţă creşte lent. Căutătorul ajunge plin de cunoaştere; în cursul procesului, el transcende aceasta şi starea ultimă este atinsă.

V: Ce vrei să zici prin "plin de cunoaştere"?

M: Este certitudinea despre Sinele vostru adevărat, faptul de a locui în mod intens şi direct în Sine.

Iulie 4/5, 1980

11. Înţelegeţi-vă propria încarnare

Maharaj: În acest moment, voi ştiţi că existaţi; sunteţi în sămânţa fiinţei, chiar dacă în cele din urmă acest sentiment al fiinţării urmează să se transcendă. Totul este înfăşurat în acea sămânţă, tot aşa cum întregul stejar este conţinut într-o ghindă. Tot astfel, totul este în această conştiinţă de a fi: lumea întreagă-i acolo, în care-i prezent şi acest corp.

Însuşi "Eu sunt" este lumea; el conţine lumea întreagă. Ar trebui să fiţi convinşi de asta. Este ca în vis, gândindu-vă că sunteţi treji, când de fapt nu sunteţi, iar atunci lumea voastră este lumea de vis. Astfel, această cunoaştere (în starea de veghe) cuprinde aşa-zisa lume reală; această certitudine trebuie să apară. Adevărul este că nu-i nici o diferenţă între conştiinţa de vis şi aceea a stării de veghe, chiar dacă ele par foarte diferite; conştiinţa este una.

Însăşi conştiinţa voastră dă naştere lumii, care este un câmp unificat, unic. Însă, s-ar putea obiecta, există o varietate infinită de forme şi de culori în lume. Cum se poate atunci spune de Realitate că este "non-dual㔠advaita? Este aşa fiindcă toate aceste diferenţe nu există decât ca nişte apariţii în conştiinţa voastră. Sursa este aceeaşi conştiinţă, dar manifestarea arată atât de multă varietate!

Convingerea că această lume n-a existat niciodată nu poate fi decât pentru Parabrahman. Dacă sunteţi într-adevăr convinşi de asta, atunci voi sunteţi Parabrahman. Acestea fiind zise, voi ar trebui să descoperiţi cum şi în ce moment a apărut această descoperire "eu sunt", cunoaşterea existenţei voastre. Mergeţi înapoi la sursă şi găsiţi-o. Consultându-i pe alţii, aşa-zişii "experţi", şi urmându-i sau discutând cu ei, voi nu veţi ajunge nicăieri. Aşadar, numai voi înşivă puteţi descoperi adevărul despre voi înşivă.

"Voi mă veţi urma oriunde voi merge." Spunând aceasta, eu fac referire la forţa vieţii, *prana*. Faceţi-vă prieteni cu *prana* şi ea vă va ajuta să-l cunoaşteţi pe Dumnezeu. Mintea nu-i decât un martor; adevăratul vostru prieten este *prana*, căci ea face totul. Mersul, dormitul, digestia, toate aceste activităţi sunt îndeplinite de forţa vieţii. Atman nu-i decât un martor; aşadar, acordaţi importanţă acestei forţe vitale şi adoptaţi-o, şi-l veţi putea cunoaşte pe Dumnezeu. Pentru a medita, voi ar trebui să vă ataşaţi de forţa vieţii; ea este prezentă imediat şi nu solicită nici un efort.

Datorită *pranei*, este mintea. Din cauza minţii, sunt Vedele. În ultimă instanţă, originea acestor scripturi este forţa vieţii. De aceea eu îi aduc toate omagiile. Fără ea, oare cât aţi valora voi? Corpul vostru se va ruina. Numai cât timp forţa vieţii este prezentă puteţi voi cunoaşte lumea, că aceasta are valoare, că Dumnezeu are valoare. Voi puteţi cunoaşte ceea ce este de cunoscut despre Dumnezeu şi despre lume numai în prezenţa forţei vieţii. Cine cunoaşte măreţia acestei *prana*? Acela însuşi este Dumnezeu, *Praneshwar*.

Cât priveşte legătura ce există între minte şi forţa vieţii, mintea este limbajul forţei vieţii. Nu este forţa vieţii, nu este nici mintea. Expresia *prana*-ei este mintea. Atunci, cum ar putea fi minte fără forţă vitală? Această forţă vitală şi conştiinţa (adică cunoaşterea "eu sunt" sau sentimentul de fiinţare şi mintea) apar simultan şi există laolaltă.

Cunoaşterea forţei vitale nu este întotdeauna foarte disponibilă; ea nu s-a înregistrat nicăieri. Această informaţie se poate să fie nouă pentru voi.

Acum că m-ați ascultat de două sau de trei ori, ce anume se produce în voi?

V: Eu ştiu că tot ceea ce ne-a spus Maharaj este adevărul. Eu i-am cerut totodată să îmi arate o cale. *Sadhana* nu este calea, mi-a zis el, chiar dacă aceasta ajută la început. Cel mai important, esențialul, este determinarea. Aşadar, asta este ceea ce pun eu în practică — este foarte greu — şi, cu binecuvântarea sa, într-o bună zi voi reuşi.

M: Tu vei urma o *sadhana* numai atâta vreme cât îi vei culege roadele. Vei ține în cele din urmă rezultatul în palma mâinii tale. Până atunci vei practica anumite exerciții. Cu ce scop vă apucați voi, în general, de practicile spirituale. Din ce motiv consimțiți voi să faceți nişte eforturi? Dacă vă dedicați unei sadhana, voi aşteptați şi rezultate din asta. Voi vă ziceți în sinea voastră: „Iată ce vreau eu“. Prin urmare orice *sadhana* presupune un obiectiv; oricare ar fi forma unei *sadhana*, ea este îndeplinită cu un anumit țel în minte.
Cine sau ce este entitatea care o practică? Cine face *sadhana*? Acesta nu are nici formă, nici contur. Atunci unde este? Este în interiorul acestei forme, al acestui corp... principiul adânc. Cât timp va mai continua să practice? Şi care îi este țelul? Este acela de a locui numai în Sine. Până în momentul acela, el va continua *sadhana*. Odată stabilit în Sine, obiectivul, practicantul şi procesul sunt toate una.

V: *Sadhaka* şi *sadhana* nu sunt decât una.

M: Vezi tu, când ai o *sankalpa* 1, ce anume indică asta? Obiectivul, nevoia: iată esența *sankalpa*-ei.

1 *sankalpa*: hotărârea de a înfăptui ceva.

V: Ce vrei să spui prin *sankalpa*?

M: *Sankalpa* înseamnă obiectiv.

V: Dorință intensă şi determinare.

M: De fapt, *Sankalpa* vrea să spună “tu exprimi.” Care este obiectivul *sadhana*-ei? Eu vreau *aceasta*. Să zicem că tu doreşti o diplomă medicală — asta este *sankalpa*. Atunci *sadhana* ta, rolul tău constă în a merge la universitate, a-ți face temele; toate acestea sunt *sadhana*.

V: Tu ai formulat o *sankalpa*: de al întâlni astăzi. Apoi ai venit, ai păşit, ai urcat scara: aceasta este *sadhana*.

M: *Sankalpa* (de exemplu, că eu doresc să-l întâlnesc) nu are nici formă, nici contur; Este obiectivul şi expresia ei. Cel care formulează această *sankalpa* nu mai are nici o formă. Cât timp mai trebuie să continui cu exercițiile? Tot atât de mult timp cât te identifici cu forma. Câtă vreme va dura asta, va trebui să tot exersezi. Odată obiectivul atins — adică atunci când nu mai eşti corpul-minte, forma corpului — nu mai este nici o practică, nici un efort.
Tu ai o încredere profundă în Bhagavad Gita. Nu-i aşa? Ce este Bhagavad Gita? Gita este cântarea celebrată de Domnul Krishna. El a cântat acest cânt tot aşa cum vă cânt eu această cuvântare în clipa asta. Aceasta este Gita. Acum te confrunți cu Bhagavad Gita. Tu o citeşti, o reciți, o ții minte. Dar ceea ce contează, este să ajungi a-l cunoaşte pe Krishna care cântă acea Gita. Tu trebuie să obții cunoaşterea sa, a ceea ce este el. Domnul Krishna nu este o încarnare? El a coborât în această lume: “încarnare.” Pe scurt, pornind din neant, a fost asumată forma; asta înseamnă “coborârea în formă.” Acela este un “avatar.” În mod normal, în cazul unui suflet obişnuit, voi ați spune că din neant a apărut acea persoană; voi ați numi asta simplu “naşterea.” Dar în cazul acestor personalități formidabile, al acestor mari înțelepți, voi îi numiți “*avatari*,” încarnări.
E bine că studiezi Gita. Dar cum este cu Bhagavan Krishna, care a cântat Gita? Ce faci în privința lui? Te preocupă într-atâta, încât să-l înțelegi?

Tu încerci acum să-l înțelegi prin bhakti... ceea ce înseamnă că voi creați anumite concepte. Asta nu e just. Pornind din neant, el este sau era. Cum s-a întâmplat asta? Ce anume era ceea ce a coborât?

Această încarnare trebuie s-o înțelegi tu, această coborâre într-un avatar, într-o formă. Acordați atenție acestei atingeri de existență, acestui avatar: ce-i aceasta? Asta trebuie studiat şi înțeles. Înainte de încarnare, orice ar fi fost acea personalitate, ea nu avea nici o cunoaştere de sine însăşi. După descinderea în această încarnare, el a început să se elibereze. Înainte de asta, el nu avea nici o cunoaştere de sine însuşi.

V: Înainte de a fi avatar, nu era el *Brahman*, *Paramatman*?

M: Înainte de a se coborî în acest avatar, atingerea cunoaşterii nu era acolo, cunoaşterea nu era acolo. "Eu sunt"-ul era absent, nedisponibil. Este o state de non-cunoaştere. Însă apoi apar toate titlurile conceptuale şi numele care devin cătuşele unei peroane.

Să presupunem că un condamnat este în libertate, iar autoritățile vor să-l prindă. Cum vor putea ei să-l aresteze? Grație cătuşelor care reprezintă numele său. Dacă n-ar fi avut acele cătuşe, ar mai fi fost el prins? În forul vostru interior, nu este nici o obligație de vreun titlu sau nume. Însă în exterior, la suprafață, voi o acceptați. Cum puteți voi aresta acel nucleu lăuntric care nu are nici un nume?

Care este natura lesei care îl reține pe fiecare om? Ce lanțuri poartă? Numai numele său.
Orice persoană, orice persoană încarnată înzestrată cu această cunoaştere "eu sunt," îşi vede de treburile ei în lume înlănțuită numai de numele său. Fără nume, i-ar fi imposibil să-şi desfăşoare activitățile. În forul său interior, în acea cunoştință, acel sentiment al existenței, nu există deloc lanțuri. Îndată ce se înțelege că "eu sunt" este pur şi simplu "eu sunt," fără formă — iar nu această formă corporală încătuşată —, atunci nu mai este nici o necesitate de eliberare. Stabilizarea în ființa fără nume şi formă este însăşi eliberarea.

Iată unde încerc eu să ajung. Tu eşti un adept al lui Krishna şi al Bhagavad Gita-ei, dar ai oare cunoaşterea Domnului Krishna? Eşti la curent cu faptele istorice privitoare la naştere şi alte celea; tu cunoşti toate astea pe dinafară. Însă trebuie să ştii ce este această încarnare. Odată completat acest proces al încarnării, al formării corpului, cunoaşterea "eu sunt" se arată în el (în corp). Atunci el ştie că el este; dar înainte de asta, nu ştie.

Toate personalitățile, toate ființele, sunt târâte în fața curții şi eu îl prezint pe acest Domn Krishna ca fiind acuzatul principal. Aşa că vorbesc de el. Ce este această încarnare? El reprezintă toată omenirea.

V: Dacă el este Domnul Krishna, ce era el înainte de a deveni avatar?

M: El (sau acel ceva) era o stare de serenitate, scutită de jocul celor cinci elemente, fără cele cinci elemente.

V: Este ceea ce vom deveni noi după moarte?

Interpret: Ceea ce vă relatează se referă la Sine, la atman. Când foloseşte acest cuvânt, nu-i vorba de "eu," acel "eu" individualist şi personalizat. El spune uneori "noi." În mod normal el se foloseşte de termenul *apan*, care înseamnă "necondiționat de corpul minte," ceva precum "noi."

V: Eu sunt Acela?

M: Nu, nu Acela. "Eu," acel nucleu fără formă şi fără nume. Despre acela vorbesc eu. Tu m-ai întrebat dacă asta se aplică la voi.

Ceea ce zic eu i se aplica lui atman.
Înțelegerea a ceea ce este acest avatar, avatarul Domn Krishna, înseamnă sălăşluirea numai în acela şi nu altundeva. Atunci nu mai eşti corpul. Ce este corpul? Nu-i decât un simplu instrument pentru a susține ți menține acel principiu "eu sunt". Pentru a se pregăti să-l primească pe acel avatar (care-i conştiința), principiul corporal, care nu-i de fapt decât un servitor, un instrument sau un container, se pune la

dispoziție mai întâi. De îndată ce s-a înțeles asta — adică atunci când locuiești numai în conștiință — acest lucru se purifică și atinge statutul de Brahman.

Iată un exemplu. Tu ai adunat tot soiul de plante. Le-ai pus la fiert pentru a obține esența. În final, tot acel amestec se concentrează, se solidifică și ia o formă: forma vegetală. Acum savoarea aceleia seamănă cu cea a sentimentului de existență individuală. Toată asta este materie vegetală, este chintesența întregii vegetații. Pornind de acolo, se formează acest corp, care nu-i decât hrană. Iar această hrană întreține acea savoare a sentimentului de existență individuală.

V: Cine a început cu amestecul? Cine l-a pus la fiert? Vreo putere, vreo *shakti*...

M: Cine a făcut florile acelea? Ce este această putere necunoscută? Aceea singură este principiul Domnului Krishna.

Așadar, după ce s-a încarnat, el a obținut forma Krishna. Acel nume Krishna, acea persoană anume s-a activat și a început să circule și să lucreze în lume. Dar ce formă lucra la formarea acestei încarnări? Care era agentul? Ce anume și-a dat concursul?

V: Este tocmai ce vreau eu să aflu.

M: În acest moment, tu te interesezi de propria ta formă și despre cunoaștere, acea conștiință "tu ești": cum a venit asta? Era cumva forma acolo anterior nașterii? Era oare vreuna?

Nu. Numai din cauza lui Vasudeva și Devaki, părinții săi, s-a manifestat Domnul Krishna. Instrumentele formării acestui avatar au fost Vasudeva și Devaki. Tot astfel, tu ai avut părinții TĂI, care au fost catalizatorii, instrumentele.

Cât timp ambele instrumente, Vasudeva și Devaki, nu au fost disponibile, nu era nici Domnul Krishna.

Înțelegi acum că părinții tăi au fost instrumentele încarnării tale? Odată rezolvată această enigmă primordială, toate celelalte, aferente lumii, sunt rezolvate pentru tine. Ești tu pe deplin convins de asta?

Cinci ingrediente cu savori diverse au fost amestecate. După amestecare, s-a creat un nou produs, cu savoarea sa proprie. În același fel, interacțiunea sau jocul celor cinci elemente a culminat în această formă corporală și în această savoare a sentimentului de existență individuală. Aceasta-i o etapă foarte importantă. Această cunoștință de existență individuală este produsul lumii obiective, a jocului celor cinci elemente, de la *vanaspati* la *vachaspati*. Prima înseamnă vegetația, materia organică. Din aceea apare corpul și din chintesența acelui corp provine cunoașterea "eu sunt." Eu numesc asta *vachaspati*.

Să repetăm, *vanaspati* este materia vegetală. Dar care îi este chintesența? *Vachaspati*. Care este esența limbajului sau a sunetului? *Brihaspati*, conștiința manifestată cea mai inteligentă. Numai ființa umană atinge starea superioară de *brihaspati*; nici un alt animal, căci ele n-au posibilitatea, nu este nici o deschidere pentru ele.

Acela care a înțeles acest proces al încarnării a epuizat subiectul, va fi studiat toate instrumentele și tot restul. Prin acest proces, el scapă de el, îl transcende. El este atunci dincolo de aceasta, liber de totul.

Savoarea "eu"-lui reprezintă tatăl meu și mama mea. Calitatea chintesenței părinților mei, asta sunt eu. Lichidele sau secrețiile părinților s-au amestecat, și eu sunt savoarea lor. Tu nu înțelegi deopotrivă cum s-a derulat și încarnarea Domnului Krishna? Nu sunt sigur că totul ți-e limpede.

V: Îmi este clar.

M: Procesul încarnării Domnului Krishna este exact așa. Când chintesența părinților este consumată sau epuizată, se spune în vorbirea uzuală că el (vlăstarul) este mort; savoarea existenței individuale dispare de asemenea. Așadar, ești tu capabil să-l cunoști pe Domnul Krishna?

V: Am să încerc.

M: Eu resping însăşi ideea că ar trebui încercat sau făcut vreun efort. E vorba de fapt de un concept foarte insidios. Este de ajuns să înţelegi miezul a toate acestea. Asta-i tot. Odată ce te afli acolo, adică stai în înţelesul acestui fapt, ce mai rămâne din *sadhana*?

V: Dacă evoluţia e un fapt, de ce sunt sufletele născute într-o poziţie atât de dezavantajoasă încât trebuie să-şi îmbunătăţească viaţa după viaţă?

M: Vedeţi voi, asta-i contra-întrebarea cu care vin eu mereu. Dacă următoarea voastră naştere este determinată de următoarea voastră naştere, atunci cum este cu prima şi prima voastră naştere? Eu nu cred în reîncarnare. Totuşi, eu nu vreau să mai discut nici despre toate celea; însă dacă vreunul insistă şi dacă spune că toate *shastra*-ele afirmă aceasta, eu am să spun că da, acele scripturi, acele *shastra* afirmă aşa ceva. Eu nu vreau să mai discut despre acel subiect, ca să nu mai adaug alte concepte peste ale voastre.

Aici şi acum, eu vreau să înţelegeţi ceea ce este în joc.

Această cunoaştere "eu sunt" nu este acolo după moarte; aşadar, unde se duce individualitatea? Atunci unde mai încape întrebarea despre naşterile ulterioare. Fapt este că nu se naşte nimic. Nu este nici o lume. Lumea apare, dar nu este acolo. Deci tu vorbeşti despre naşterea următoare. Însă nu este nici o naştere; nici măcar acum, nu este nici vorbă de vreo naştere. Înţelegeţi-l pe Krishna! Krishna sau oricare avatar nu-s decât un simplu eveniment care este şi nu mai este. Voi nu sunteţi afectaţi. Atunci, cine anume are nevoie de iluminare? Nu există o entitate care să aibă nevoie de iluminare. Nu există aşa ceva! După moartea corpului, este *vijnana*, starea absolută. În ciuda corpului, eu sunt în starea de *vijnana*. Lumile vin şi se duc. Eu sunt fiinţa originară şi originală!!

Preocupă-te numai de propriul sine. Când însăşi naşterea ta este tăgăduită, non-existenţa, cum de se mai pune problema naşterii? Nu vă faceţi griji în privinţa lumii, faceţi-vă griji cu privire la voi, la propria voastră naştere. Reîncarnarea şi alte concepte asemănătoare sunt pentru ignoranţi.

Odată rezolvată problema încarnării Domnului Krishna şi a încarnării voastre, totul s-a terminat.

Tu ai studiat vreme de ani de zile; ai fost activ în domeniul spiritualităţii, dar cine face toate astea? Nimeni nu vă învaţă asta. Toată spiritualitatea pe care o urmaţi este plină de concepte numai, şi atât. În realitate cine este acela care studiază toate astea? Este ceea ce nu aţi înţeles.

În ciuda chinurilor voastre, realizarea nu se manifestă din motivul acesta: voi vă identificaţi iar şi iar cu corpul vostru; nu renunţaţi nicicum la această identificare. Dacă nu vă consideraţi ca fiind altceva, încercaţi măcar să vă consideraţi drept forţa vieţii. Identificaţi-vă cu forţa vieţii şi fiţi ca ea. În afară de forţa vieţii, ce altceva contează mai mult în corpul vostru? Nimic; forţa vitală este cea mai importantă.

Am să vă mai dau o bună explicaţie a ceea ce este "mintea." Toate impresiile pe care le primiţi prin cele cinci simţuri, tot ce vedeţi, auziţi, gustaţi, etc., toate acestea se află în forţa vieţii însăşi. Ele sunt, până la urmă, adunate în forţa vieţii, sub forma cuvintelor: limbajul minţii. Ceea ce n-aţi auzit niciodată, nu veţi putea rosti. Tot ceea ce se întâmplă prin intermediul organelor celor cinci simţuri, tot ceea ce este cunoscut este "fotografiat" şi acumulat în forţa vieţii. Limbajul forţei vitale este mintea.

Graţie suflului vieţii, voi percepeţi lumea. Când percepeţi lumea, voi percepeţi cele cinci dimensiuni sau mai degrabă cele cinci aspecte a tot ceea ce aţi primit prin cele cinci simţuri, şi s-a înregistrat. Prin urmare suflul vieţii constituie cea mai importantă forţă motrice care vă este la îndemână. Când o aveţi acolo, înseamnă că şi voi sunteţi acolo. Această atingere de existenţă individuală, sau conştiinţă, sau sentiment de existenţă, şi forţa vitală există mereu laolaltă, ambele (ca dulcele şi dulceaţa sa).

Care este natura acestei forţe a vieţii şi a acelui sentiment al existenţei? Ele formează chintesenţa jocului celor cinci elemente. Forţa vieţii face parte din ele şi se realizează sub forma sentimentului de existenţă individuală. Acel sentiment chintesenţial înseamnă totul. Când îmbrăţişaţi corpul, adică ideea că "eu sunt corpul" voi faceţi dintr-un fragment totalitatea. Aceasta este greşeala crucială. Oricare ar fi experienţa voastră, studiaţi-o, înţelegeţi-o, dar întrebaţi-vă cine face fotografiile tuturor acestor experienţe. Este cumva suflul vieţii? Unde vă situaţi voi în tot acel cadru?

Pentru toate speciile, inclusiv oamenii, această forţă a vieţii este divină. Ea conţine, de asemenea, acel Ishwara sau principiu al conştiinţei. Voi ar trebui să aflaţi cum să vă fixaţi atenţia asupra acelui suflu al vieţii şi să meditaţi asupra Sinelui. Asta vouă vă rămâne să descoperiţi.

Suflul vieţii este condiţionat sau încătuşat de lanţul numelui. El acceptă numele ca fiind "eu sunt." Aici e greşeala. Ceea ce este degajat de nume şi de formă este Paramatman. Ceea ce este condiţionat de corp, de minte, de nume şi de formă este numit *jiva*. Limbajul suflului vieţii este mintea. Aceasta este forţa motrice a tuturor activităţilor. Ai vreo întrebare asupra acestui aspect, numai pe tema asta? Este foarte greu de formulat întrebări în faza asta. Dacă puteţi să vă stabiliţi în suflul vieţii aşa cum sunteţi, atunci deveniţi manifestarea.1 Când suflul vieţii este condiţionat de corp, voi numiţi asta personalitate. Însă, de fapt, suflul vieţii este răspândit peste tot; este manifestat, universal.

A vă stabili în suflul vital ca "eu sunt," vă va duce acolo. Suflul vieţii nu este mărginit la corp. Toate elementele sunt deplasate şi dirijate de suflul vieţii. Dat fiind că el se află în interiorul corpului, voi îl numiţi *prana*, suflul vital. Acel suflu vital în sine este o energie vitală. Principiul care conţine această calitate este cunoştinţa, puterea conştiinţei, care este în forţa vieţii.

Se pare că studiile tale asupra acestui subiect sunt în esenţă întemeiate pe informaţiile primite de la alţii.

E deplorabil. Suflul vieţii nu cunoaşte moartea, şi nici principiul intern, cel care insuflă calitatea sentimentului de existenţă individuală.

V: Dacă mor fără a fi înţeles că eu sunt acest principiu, ce se va întâmpla?

M: Ai să mori. În legătură cu asta, te rog să nu foloseşti cuvântul "eu", acel "eu" exclusiv şi personificat. Ar trebui să te exprimi fără el. De îndată ce zici "eu," tu eşti personalizat, devii un individ.

V: Acest corp...

M: Ce vrei să spui prin "corp"? Corpul este hrana, hrana pentru această cunoştinţă de existenţa individuală, conştiinţa. Să luăm acest produs chimic, orice o fi, fixat în acest beţişor; [ţinând în mână un chibrit] Aceasta-i hrana pentru scânteie, pentru flacără. Cât timp este disponibil ingredientul chimic, nutrimentul este disponibil şi flacăra stă aprinsă. S-ar părea că voi nu sunteţi fericiţi dacă nu vă identificaţi cu corpul. Identificaţi-vă mai degrabă cu forţa vieţii, cu suflul vieţii, apoi să vorbiţi. Aţi văzut voi vreodată suflarea vieţii zăcând ca un cadavru?

De ce capital vital şi primordial dispui tu acum? Este numai forţa vieţii şi graţie ei vă percepeţi prin simţuri.

Adorând această forţă a vieţii, atunci când corpul cedează (când se zice că a murit), chiar mor eu? *Praneshvar*-ul vostru, acest divin suflu al vieţii, este ea vreo dată separată de corpul vostru? Vă însoţeşte peste tot pe unde mergeţi. Cine vă urmează constant? Este acel *Praneshvar*, suflarea vieţii. Fără această suflare a vieţii, ar putea fi acea atingere a existenţei individuale?

1 Adică totalitatea manifestată, dincolo de ceea ce-i simplu personal.

V: Dacă eu nu mă realizez în această viaţă şi corpul sucombă, ce se va întâmpla cu suflul vieţii?

M: Acum ce faci, acuzi suflarea vieţii? Corpul o să piară, dar ce se va întâmpla cu voi, suflul vieţii?

V: Nu este tot una dacă mă realizez sau nu.

M: Ce contează? Asta-i responsabilitatea mea, din punctul meu de vedere. De milioane de ani, de-o veşnicie, eu n-am ştiut niciodată că sunt. A contat în vreun fel? În starea absolută, sentimentul de existenţă individuală nu era prezent. Ce s-a întâmplat? N-a contat câtuşi de puţin.

Din cauza confluenţei suflului vieţii şi a acestei atingeri a existenţei individuale, decurg toate incidentele, toate ocaziile de plăcere si de durere. Cauza a tot şi toate este această confluenţă, a suflului vieţii şi a sentimentului de existenţă individuală? Suflul vieţii, *prana*, este cumva supus suferinţei şi plăcerii? Nu, fiindcă îi lipseşte acest sentiment de existenţă individuală.

Tu discuţi despre aceste lucruri şi doar presupui că eşti un jnani. Ce cunoaştere ai tu? Toată lumea se dă mare gândindu-se "eu am cunoaşterea". Voi aţi putea foarte bine atinge cele mai înalte distincţii de pe lumea asta, dar frica de moarte tot nu vă va da pace.

Această condamnare la moarte vă este ea impusă de sentimentul existenței individuale sau de această forță a vieții? E de plâns faptul că până la moarte noi îmbrățișăm corpul ca pe identitatea noastră, ceea ce aduce cu sine teama de moarte. Când forța vieții acționează în corp, atunci este simțită această atingere a sentimentului de existență individuală.

De aici încolo eu n-am să mai vorbesc, afară doar dacă aveți unele întrebări.

V: Lasă-mă întâi să diger ceea ce tocmai am auzit.

M: Este un fapt cât se poate de simplu. De unde până unde-i nevoia de a digera? Tu eşti forța vieții şi această forță este universală. Asta-i tot. Când într-adevăr înțelegi pe deplin ceva, fără deformări sau aberații, de ce te chinui să te convingi şi mai tare?

V: Ce anume se interpune între mine şi trezire? Odată ce am înțeles ceva, eu am încredere în asta.

M: Însuşi cuvântul "între" implică ideea că tu eşti corpul. Iată obstacolul.

V: Prin urmare eu trebuie să mă străduiesc să uit asta.

M: Sau să vizualizezi asta (pe loc). De fapt, tu n-ai de ce să încerci să uiți. De îndată ce afirmi că eşti suflul vieții, cu de mai rămâne loc de vreo încercare de a uita că tu eşti corpul?

Îngăduie-mi să îți prezint asta cât se poate de limpede. Acest corp este hrana; conține sânge şi oase. Este ceea ce întreține suflul vieții; ori, altfel zis, suflul vieții consumă hrană. Odată cu suflul vieții se manifestă şi atingerea existenței individuale, sentimentul de a exista.

V: Da, azi dimineață Maharaj explica asta cât se poate de convingător.

M: Atunci cum s-a pus asta în practică? Dacă acela şi-ar fi găsit cale şi ar fi înțeles foarte clar, ce rost ar avea toate aceste întrebări?

Tu eşti *Paramatman*, *Brahman*. Dacă este prea dificil, atunci încearcă măcar să fii suflul vital, acest aer universal, nimic altceva.

Aurul în sine, este el strâmb, îndoit, răsucit? Însă când faceți o bijuterie, adică atunci când îi dați o formă şi un nume, el este deformat şi răsucit. Tot aşa şi voi, dându-vă un nume, v-ați strâmbat. Aurul în sine nu este stupid. Aurul semnifică Sinele fără nume şi formă. Dar când aurul a fost transformat în ornament şi a primit un nume, atunci începe deformarea sau stupiditatea.

Iulie 4/5, 1980

Epilog

Maharaj: Fondul principal al învățăturii mele este acesta: Nu fiți neloiali față de suflul vieții din voi; adorați-l numai şi numai pe acela, aflați-vă loc numai în acela, acceptați-l ca pe voi înşivă. Acest gen de adorare vă poate duce oriunde, pe orice culmi – iată chintesența cuvântărilor mele.

De acum înainte, voi trebuie să vă identificați cu suflul vieții. Veți vedea atunci degajându-se această atingere a existenței individuale care locuieşte în suflul vieții, precum dulceața din trestia de zahăr. Înțelegeți cuvintele acestea, sfatul acesta. Asimilați asta şi, atâta timp cât suflul vieți curge prin voi, mențineți-vă în el. Când suflul vieții este acolo, voi sunteți acolo, şi *Ishvara* de asemenea.

Nimeni n-a prezentat această cunoaştere profundă într-un mod atât de simplificat.

15 iulie 1980

Glosar/Lexicon

advaita: non-dualitate, unicitate

aham: eu

ajnana: literalmente "a nu cunoaşte," ignoranță, rătăcire spirituală; opusul *jnana*-ei, cunoaşterea

akash: spațiu; eter; unul dintre cele cinci elemente

anatman: non-sine; tot ceea ce este altul decât Sinele sau *atman*

antahkarana: mintea sau "psihe/psyche" (literal: "instrument sau organ interior")

apan(a): necondiționat de corp-minte; suflu vital descendent;

ashram(a): etapă a vieții; adăpost al înțelepților şi al adepților

atman: Sinele, adevăratul Sine spiritual, prin opoziție cu sinele empiric, corpul-minte

Atma-jnana: cunoaşterea de Sine; realizarea directă a lui *atman*

Atma-jyoti: lumina Sinelui

Atma-yoga: disciplina sau calea cunoaşterii de Sine; tehnic ce conduce la cunoaşterea lui *Atman*; drumul cunoaşterii de Sine

avatar: încarnare divină

bal-krishna: literalmente "copilul Krishna," "băiatul-Krishna," face referire la copilăria neastâmpărată a avatarului Krishna; pentru Maharaj: "conştiința-copil," senzația de existență individuală dinaintea formării minții

bija: literalmente sămânță, "a doua creație"

bhajan: imn devoțional; cântare devoțională; practica incantației sau invocației Numelui divin, o trăsătură caracteristică a practicii *bhakti yoga*, calea devoțiunii

bhakta: un devot; o persoană practicând calea devoțiunii

bhakti yoga: disciplina sau calea devoțiunii; practica devoțiunii iubitoare față de Dumnezeu în calitate de Ființă Supremă de iubire şi de grație

Brahma: zeul care prezidează re-crearea lumii la începutul fiecărui ciclu cosmic

brahmacharya: celibat; mai în general: austeritate psihologică

Brahma-jnana: cunoaştere de *Brahman*; realizarea directă a Absolutului

Brahma-jnani: cel care îl cunoaşte pe *Brahman*; cel care a „realizat" în mod direct Absolutul

Brahman: Ființa Supremă; Realitatea Ultimă; Absolutul

Brahmananda: beatitudinea (*ananda*) lui *Brahman*

brih: literal: “a deveni mare,“ o expansiune; lumea (după etimologia simbolică a cuvântului pe care o face Maharaj, *brahman* = *brih* + *aham*)

brihaspati: în mitologia hindusă, “Domnul Cuvântării Sfinte,“ marele preot şi gurul zeilor, zeul înţelepciunii şi al elocvenţei; Maharaj afirmă că această stare de conştiinţă nu poate fi atinsă decât de fiinţele omeneşti, "acea conştiinţă manifestată cât se poate de mult cognoscibilă"

buddhi: facultatea intelectuală, putere de discernământ; mai pe larg, mintea, "mentalul"

buddhi-jnana: cunoaşterea dinspre sau prin intelect; cunoaşterea intelectuală

chakra: literalmente “roată”; centru psiho-spiritual din corp (în număr de şapte)

chetana: conştiinţă

chetana-parabrahman: *Brahman*-ul supreme sau absolut văzut prin prisma conştiinţei; *Brahman*-ul manifestat sau conştiinţa *Brahman*

chitta: mintea, facultatea de a gândi

darshan: binecuvântarea ce se revarsă aflându-te în prezenţa unui om sfânt

dharma: învățătură

dhyana: meditație

dvaita: dualitatea fundamentală, opusul *advaita*-ei

grihastha: cap de familie

grihastha ashrama: etapa vieții în postura de cap de familie

gunas: atributele fundamentale sau calitățile energetice/materiale subiacente care operează transformările acestei lumi; Maharaj utilizează, de asemenea, termenul *guna* în sensul mai general de serenitate fundamentală şi de sentiment al fiinţării

Ishvara: Dumnezeu; stăpânul lăuntric

janmarlana: naşterea-căsătoria

jiva: sinele condiționat de corpul-minte

jiva-atman: sinele individual

jnana: cunoaştere, mai ales cunoaşterea spirituală

jnana marg: calea cunoaşterii sau a înțelepciunii

jnana yoga: disciplină sau cale de cunoaştere; practica contemplării Absolutului impersonal identificat cu propriul său Sine; *jnana marga*

jnani: cel care ştie, înțelept, cel care realizează Sinele

kala: timp

kamala: lotus

kundalini: puterea psiho-spirituală, cunoscută deopotrivă ca "potența şarpelui," de care se spune că dormitează "încolăcită" la baza şirei spinării ființei omeneşti obişnuite, dar care este, potrivit unor texte yoghice, activată la momentul deschiderii spirituale, şi care urcă de-a lungul centrilor psihici numiți *chakra* (vezi la acest termen)

madhyama: literal: "mijlocul," etapa intermediară din procesul manifestării vorbirii, între *pashyanti* şi *vaikhari*, (vezi la aceşti termeni)

mahatma: suflet(spirit) mare

mahayu(k): cel care a atins uniunea cu Sinele

Maheshwara: un nume al Domnului Shiva

mala: impuritate

mana(s): minte.

mana-shastri: doctorul minții; psihiatru

marg: cale, drum

maya: puterea aparenței, a manifestării, forța care proiectează lumea dualității în întregime şi ne face să ne pierdem conştiința de adevărata sa natură în calitate de *Brahman*; se referă deopotrivă la aparența lumii înseşi şi, îndeosebi, la iluzia primordială a identificării cu corpul-minte

moksha: eliberare

moolasattva: aspectul cel mai rafinat, cel mai esențial, al calității mentale a iluminării, ceea ce face posibilă conştiința de Sine(vezi *sattva*)

mumukshi: cel care aspiră la *moksha*, la eliberare

muni: cel care observă tăcerea; înțelept; călugăr

murti: imagine consacrată, icoană

nama-rupa: literalmente "nume şi formă"; lumea dualității, universul manifestat în întregime

neti-neti: literalmente “nici asta, nici aia...,”; o vorbă din Upanishade care se referă la descrierea sau la progresul către Absolut prin eliminarea tuturor atributelor conceptibile, demers întemeiat pe realizare că toate atributele sunt limitări care, în ultimă instanță, nu aparțin Absolutului; cunoscută în Occident ca *via negativa*

nirguna: literalmente "fără atribute"; aspectul suprem al lui Brahman transcende complet cele trei *guna* sau calitățile care compun existența fenomenală (vezi *guna*)

nirvana: starea în care conştiința de a fi un individ este complet "stinsă" sau depăşită

nisarga: natural, spontan

pancha-pranas: cele cinci genuri de *prana* sau sufluri de viață

para: literalmente cel "Suprem"; sursa gândirii şi a cuvântării

Parabrahman: Supremul Brahman; Absolutul

Paramatman: Sinele Suprem

parashakti: forța sau puterea supremă; sursa cuvintelor sau a limbajului

pashyanti: starea incipientă a manifestării gândirii şi a limbajului, mai jos de *para*, cea mai înaltă, dar înainte de *madhyama*, (vezi la aceşti termeni)

prana: suflul vieții, forța vieții

pranayama: disciplina suflului; respirații controlate ca exerciții yoghice; de asemenea, simpla observare a suflului ca tehnică de meditație

Praneshvar: literalmente "Domnul Suflării Vieții"; nume al lui Dumnezeu care se referă la rolul său motor de energie vitală şi de viață în sine

prani: creatură vie; creatură înzestrată cu suflare

prarabdha: destin karmic; parte a karma-ei în curs de actualizare şi care determină cursul vieții prezente a unei ființe omeneşti

Rama: încarnare divină, personajul principal al epopeii hinduse Ramayana

rajas: energie, pasiune, calitate dinamică; una dintre cele trei *guna*

rajasic: care posedă caracteristici de *rajas* şi rezultă în agitație şi pasiune

rajoguna: *guna* activității şi a dinamismului;

rishi: prezicător, vizionar, sfânt

sadhaka: aspirant spiritual, practicant

sadhana: practică spirituală

saguna-bhakti: devoțiune față de Dumnezeu în aspectul său personal; *saguna* face referire la aspectul de *Brahman* care este "înzestrat cu calități" (vezi *nirguna*)

sakshivan: conştiința-martor; Sinele în rolul său de martor transcendent al existenței fenomenale

samadhi: starea yoghică de completă introvertire sau "absorbție" în Sine; stare profundă de meditație în care se pierde conştiința de lumea exterioară şi se face experiența beatitudinii şi a libertății absolute a Sinelui

sankalpa: intenție, obiective, hotărârea de a înfăptui ceva

sannyasa: renunțare, a patra *ashrama*, sau a patra etapă din viață, în care un hindus devine un călugăr cast sau un ascet rătăcitor

sattva: literalmente esența "existenței"; numele acelei *guna*, sau calități a creativității, a inteligenței şi a iluminării ce operează într-o manieră subtilă la toate nivelele creației (vezi *guna*); dispoziție de spirit care ne permite a fi conştienți de Sine

shakti: putere, energie, forță; puterea, întruchipată ca zeiță, care permite Ființei Supreme să se manifeste ca univers

shaktiman: deținătorul lui *shakti* sau al puterii; Dumnezeu ca deținător şi mânuitor al energiei creative divine

Shiva: pentru mulți dintre hinduşi, un nume al Ființei Supreme, sursa creației şi a disoluției universului

shraddha: credință, încredere

siddha: cel care a atins ceea ce-i ultim; care este împlinit, plin de putere

siddhis: puteri psihice

svadharma: Religia personală sau datoria firească a unei ființe omeneşti

svarupa: natura veritabilă sau esențială

tamas: *guna* purtând calitățile de inerție, de rezistență, de stupiditate, de întunecime; şi, de asemenea, asumarea acțiunii; oricare dintre cele trei *guna*, (vezi acest termen)

tamasic: care posedă calități ce țin de *tamas*, ceea ce rezultă în apatie şi letargie

tamoguna: *guna* apatiei şi a inerției

turiya: a patra stare dincolo de starea de veghe, de somn şi de vis

turiyatita: starea de *turiya* transcendentă

upadhi: o calitate suprapusă, adjunctă ori limitată

upadro: esență primară; victimă

Upanishads: scripturile filozofice ale hinduismului, articulând doctrina lui *Brahman* şi a lui *Atman*, considerate ca parte a revelațiilor scripturilor, Vedele

upasana: adorare; meditație

vachaspati: literalmente "Domnul Vorbirii," o zeitate a mitologiei hinduse; aici, starea de conştiință în care se manifestă cunoaşterea "eu sunt"

vaikhari: vorbirea, în starea ei manifestată, grosieră, în calitate de cuvinte rostite; *para, pashyanti* şi *madhyama* fiind stări anterioare şi mai subtile, (vezi la aceşti termeni)

vanaprastha: al treilea dintre cele patru *ashrama* sau etape ale vieții, potrivit ortodoxiei hinduse, în care te retragi din viața lumească; un ermit

vanaspati: literalmente "Domnul Plantelor," o zeitate din mitologia hindusă; Maharaj desemnează astfel regnul vegetal

vijnana: cunoaştere spirituală

Vishnu: pentru mulți hinduşi, Ființa Supremă în rolul ei de menținere şi de susținere a universului

Vedas: cele mai vechi scripturi indiene, în număr de patru, se zice că sunt de inspirație divină

yoga: disciplina spirituală, practici menite a-ți purifica mintea şi a te aduce mai aproape de realizarea Sinelui